

CUPRINS

C R E D I N Ț A	Veniți la Mine !		C A L E A	
	2	Crucea - făima și libertatea noastră		<i>Sf. Ioan Gură de Aur</i>
	4	Testamentul lui Avraam (apocrif iudeo-creștin)		
	12	Despre cinstirea Sfintei Cruci		<i>Arhim. Teofil Părăian</i>
	13	Quo vadis, ecclesiasta musica in tribus millenio (1)		<i>Lect.univ Mircea Buta</i>
	Războiul nevăzut. Rugăciunea inimii			
17	Mintea, inima și voința în mistica creștină. Căsătoria și viața mistică	<i>Arhim. Sofian Boghiu</i>		
22	Mândria	<i>Corneliu C.</i>		
S P E R A N Ț A	Religii. Secte. Ecumenism. Mișcări anticreștine		A D E V Ă R U L	
	23	Misiunea ecumenică a Ortodoxiei		<i>dialog cu Î.P.S. Daniel</i>
	24	În limbo, dar nu pentru că voim		<i>P.S. Nathaniel</i>
	25	Sămânța a fost aruncată		<i>Dinu Cruga</i>
	Știință și religie. Medicină creștină			
	27	Înlăturarea farmecelor (1)		<i>Arhim. Ilarion Argatu</i>
	31	Eclipsa văzută prin filtrul credinței (2)		<i>S.D.</i>
32	Patosul Nemuririi	<i>Prof. dr. Gh. Scripcaru</i>		
33	Oțetul celor 4 hoți (contra bolilor contagioase)	<i>Constanța Mierlușcă</i>		
I U B I R E	Dumnezeu este iubire. Dragostea dintâi		V I A Ț A	
	34	Să ne iubim unii pe alții		<i>Î.P.S. Serafim</i>
	Biserica și societatea. Familia creștină			
35	Despre falsa smerenie	<i>Alin-Vasile Câmpean</i>		
35	Te iubesc, Iisuse!	<i>Aurica Bejenaru</i>		

OMEGA

- Sfârșitul lumii - sfârșitul răului (4)**
- 36 Cei trei de 6 din inima noastră:
desfrâul, dorința de îmbogățire și tulburarea
- 37 Sfârșitul lumii stă în faptele omului
- 38 Apocalipsa 13 - Sfârșitul libertății umane
- Arhim. Ioanichie Bălan*
Părintele Hristofor
Ioan Cișmileanu

42 Actualitatea religioasă

Biserica Ortodoxă - Biserica Națională / Recomandarea Consiliului Europei privind sectele religioase / Credincioșii catolici cer iertare Bisericii Ortodoxe pentru cruciați / Ședință parlamentară americană binecuvântată de un sobor de vrăjitoare / Vräji în Senatul României?! / Mănăstirile din Kosovo sunt distruse / Creștinii din Sudan sunt omorâți / Dialog ortodox - musulman.

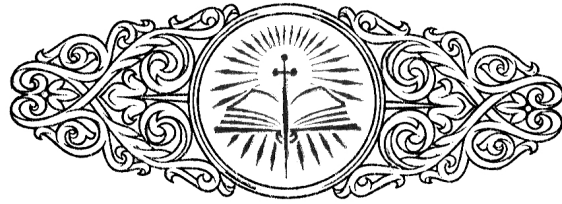
44 CARTEA PRIN POȘTĂ (cărți, icoane, reviste)

49 Curierul inimii

50 Abonamente. Difuzare. Publicitate.

Pace tie, cititorule!

Veniți la Mine !

Testamentul lui Avraam este un apocrif iudeo-creștin din prima jumătate a secolului al II-lea, care are ca "element provocator" **Geneza 12, 1**, unde Yahve îi poruncește protejatului Său (după Septuaginta): "**Ieși din pământul tău, din neamul tău și din casa neamului tău și vino în pământul pe care ți-l voi arăta Eu**". "Testamentul" descrie agonia unui om exemplar, adică lupta sa finală, decisivă, cu Moartea personificată. **Ieșirea** lui, de care se vorbește din chiar primul capitol al textului, este de fapt **ieșirea sufletului din trup**. Desprinderea sufletului de trupul lui Avraam înseamnă pur și simplu moartea lui Avraam. Caracterul **definitiv** al acestei desprinderi nu trebuie nici o clipă scăpat din vedere! Căci tocmai **definitivul** morții constituie cauza (niciodată rostită!) pentru care patriarhul se încapățânează să refuze plecarea de lângă ai săi.

Testamentul lui Avraam

Testamentul sfântului, părintelui nostru, dreptul patriarh Avraam. Cum a trecut prin încercarea morții, <arătându-ne> că toți trebuie să murim. <Doamne> binecuvântează!

<Viata lui Avraam se apropie de sfârșit>

I.1. Avraam și-a trăit măsura vieții sale, întru totul nouă sute nouăzeci și nouă de ani. Și până la sfârșit viața i s-a scurs în liniște, blândețe și dreptate. Dreptul era din cale-afară iubitor de oaspeți. 2. Își pusese cortul la răscrucea drumurilor, lângă stejarul lui Mambre, și acolo îi primea pe toți: bogați și săraci, împărați și cărmuitori, bicisnici și neputincioși, cunoscuți și necunoscuți, megieși și drumeți, fără osebire îi primea sfântul, precuviosul, dreptul și iubitorul de oaspeți Avraam. 3. Veni însă și la dânsul paharul cel amarnic al morții - obștesc și neocolit - capătul nebănuit al vieții. 4. Atunci Stăpânul Dumnezeu l-a chemat pe arhanghelul său, Mihail, și i-a zis: "Coboară, Mihaile, căpetenie a oștilor <cerești> la preaiubitul meu Avraam și du-i vestea morții, ca să-și rânduiască toate cele <pe pământ>". 5. Căci l-am binecuvântat, asemenea stelelor de pe cer și nisipului de pe țărmul mării. A strâns avere frumoasă și e din cale-afară de bogat. Dar pe lângă acestea, a rămas toată viața, până la sfârșit, drept, bun iubitor de oaspeți și cu dare de mână. 6. Du-te, arhanghele Mihail, la preaiubitul meu Avraam, vestește-i moartea și fă-l să priceapă că 7. a venit vremea să plece din lumea aceea deșartă, să-și lepede trupul și să vină la Stăpânul său, între cei buni".

<Arhanghelul Mihail coboară cu vestea morții>

II.1. A plecat așadar căpetenia oștilor de la fața Domnului Dumnezeu și a coborât la Avraam, lângă stejarul lui Mambre. Și l-a găsit pe Avraam pe câmp, șezând lângă o pereche de boi împreună cu fiii lui Masek și cu alte douăsprezece slugi. Căpetenia de oști porni către dânsul. 2. Văzându-l Avraam de departe, venind

ca un ostaș mândru, se sculă în picioare și merse să-l întâmpine, cum îi era obiceiul - să iasă înaintea oaspeților și să-i primească după cuviință. 3. Căpetenia oștilor <cerești> dădu binețe dreptului Avraam zicându-i: "Să trăiești, preacinstite părinte, suflet drept, iubit ales al Dumnezeului ceresc!" 4. Iar Avraam îi răspunse: "Să trăiești, preacinstite ostaș, frumos ca soarele și mai mândru decât toți fiii oamenilor. Tare chipeș îmi ești! 5. De unde vii, de la care oaste și ce cale ai străbătut până aici? Lămurește-mă, de unde ai înfățișarea asta atât de chipeșă?" 6. Căpetenia oștilor <cerești> zise: "Eu, omule pread drept, vin tocmai din marea cetate și sunt trimis de Marele împărat, ca să am grijă de urmașii alesului său preaiubit, căci împăratul îl cheamă pe acesta la Sine" 7. Avraam zise: "Hai, Domnul meu, vino cu mine pe ogor!" Căpetenia oștilor răspunse: "Vin!" 8. Și dacă au ajuns pe ogor s-a așezat la vorbă. 9. Iar Avraam a grăit către slugile sale, fiii lui Masek: "Mergeți la herghelie și aduceți-mi doi cai îmblânziți și cumiști, ca să încălescăm, eu și oaspetele meu." 10. Dar căpetenia oștilor îi curmă vorba: "Nu, domnul meu, Avraam, să nu aducă nici un cal, fiindcă eu nu încălesc animale cu patru picioare, 11. chiar dacă împăratul meu e nespus de bogat, stăpânind laolaltă peste toți oamenii și toate creaturile <pământului>; eu însă mă feresc să încălesc vreodată pe animale cu patru picioare. 12. Să mergem, suflet drept până acasă la tine pe jos. <Vom ajunge repede> ca vântul, "Așa să fie, Doamne!" încuviință Avraam.

<Lacrimile arhanghelului devin pietre pretioase>

III.1. Și au plecat de pe ogor către casă. 2. Pe marginea drumului era un chiparos. 3. La porunca lui Dumnezeu, copacul a strigat cu glas omenesc zicând: "Sfânt, Sfânt, Sfânt Domnul, Care-l cheamă pe acesta

(arătând spre Avraam) printre cei ce-L iubesc pe Dânsul!” 4. Avraam a ascuns <în sine> taina, socotind că Mihail, căpetenia oștilor, nu auzise nimic. 5. Ajungând aproape de casă, au adăstat un pic în curte. Isaac, văzând înfățișarea îngerului, zise către maica lui, Sara: “Maică, stăpâna mea, omul care șade împreună cu părintele meu nu-i din neamul celor ce locuiesc pe pământ!” 6. Și Isaac a mers, s-a închinat și a căzut la picioarele neîntrupatului. Iar căpetenia oștilor <cerești> l-a binecuvântat și i-a zis: “Domnul Dumnezeu va împlini în tine făgăduința făcută lui Avraam, precum și rugăciunea cuvioasă a tatălui și a mamei tale.” 7. Avraam grăi către fiul său Isaac: “Copile, du-te, scoate apă din fântână și adu-o aici într-un ciubăr ca să spăl cu ea picioarele oaspetelui nostru. Trebuie să fie tare obosit de calea lungă pe care-a străbătut-o până la noi.” 8. Isaac a mers îndată la fântână, a scos apă și i-a adus-o într-un ciubăr. 9. Iar Avraam s-a apropiat și a spălat picioarele căpeteniei oștilor <cerești>, Mihail. Dintr-odată însă i s-a răscolit sufletul și a început să plângă peste străin. 10. Văzându-l, a izbucnit și Isaac în hohote de plâns. Văzându-i pe amândoi cu fețele șiroidine, a început să plângă și căpetenia oștilor. 11. Iar lacrimile sale, căzând în ciubăr, se preschimbară în pietre prețioase. 12. Avraam, încremenit de uimire, culese pietrele pe furiș iar taina o ascunse de toți păstrând-o numai în sufletul său.

<Ospățul>

IV. 1. Și a grăit Avraam către fiul său, Isaac: “Mergi, fiule preaiubit, în camera de ospete și împodobește-o cum se cuvine! Așterne două paturi, unul pentru mine și unul pentru oaspetele nostru de astăzi! 2. Pregătește-ne un jilț, un sfeșnic și o masă încărcată cu toate bunătățile. Deretică prin odaie, fiule, și întinde pânzeturile de în și porfiră. Arde tot felul de miresme plăcute și umple camera cu flori și ierburi parfumate pe care culege-le din grădină. 3. Agăță <de tavan> șapte candelile cu ulei, ca să ne desfătăm, fiindcă oaspetele nostru de astăzi este mai slăvit decât împărații și cărmuitorii, iar înfățișarea lui mai presus decât a tuturor fiilor oamenilor.” 4. Isaac a pregătit totul întocmai. Atunci Avraam l-a luat pe Mihail, au intrat în cameră și s-au așezat fiecare pe câte un pat. Iar între ei se afla masa plină cu toate bunătățile.

5. Dar căpetenia oștilor <cerești> se sculă și ieși afară, ca pentru o nevoie firească. Și într-o clipită se ridică la ceruri și stătu înaintea lui Dumnezeu. Și-i zise așa Stăpânului: “Doamne, Doamne, să știe Atotputernicia Ta că eu, unul, nu mă simt în stare să-i amintesc de moarte bărbatului acestuia drept.” 7. “Mihaile, căpetenie a oștilor, mergi la preaiubitul meu Avraam și ce-ți va spune el aceea să faci și ce va mânca el aceea să mănânci și tu. 8. Căci eu voi trimite Duhul Sfânt asupra fiului său Isaac, și voi arunca amintirea morții [Nota traducătorului: *Mneme tou thanatou*, “gândul morții”] în inima acestuia - ca într-un vis el va vedea

moartea părintelui său. Isaac va povesti visul, iar tu îi vei desluși înțelesul. Așa va afla <Avraam> că i se apropie sfârșitul. 9. Căpetenia oștilor zise: “Doamne, duhurile cerești nu au trup, nu mănâncă și nu beau. Omul acesta m-a așezat lângă o masă plină cu tot felul de mâncăruri pământești și stricăcioase. Ce fac? Cum să nu mă dau de gol stând la masă împreună cu dânsul?” 10. Domnul răspunse: “Coboară la el și să nu-ți faci nici o grijă! Tu așează-te liniștit la masă și eu voi trimite asupra ta un duh flămând care va înfuleca tot ce-i pe masă din mâinile tale și cu gura ta. Desfătează-te așadar împreună cu <Avraam>! 11. Nu ai altceva de făcut decât să deslușești înțelesul vedeniei, ca să știe Avraam de coasa Morții și de capătul nebănuit al vieții sale. Și să-și pună rânduială în toate ale sale, căci l-am binecuvântat, asemenea stelelor de pe cer și nisipului de pe țărmul mării.”

<Recunoasterea arhanghelului>

V.1. Atunci căpetenia oștilor <cerești>, Mihail, se întoarse la casa lui Avraam și se așeză împreună cu acesta la masă. Iar Isaac îi slujea. 2. Și după ce s-a terminat ospățul, Avraam a făcut o rugăciune, după cum îi era obiceiul, iar Mihail i se alătură. Apoi fiecare se odihni pe patul său. 3. Zise Isaac către Avraam: “Tată, aș vrea să mă odihnesc și eu cu voi, în patul acesta de lângă ale voastre. Căci tare îmi place să ascult vorba aleasă a bărbatului desăvârșit <ce ne este oaspete>.” Dar Avraam îi răspunse: “Nu copile, ci mergi și te odihnește în patul tău, ca să nu scoatem sufletul din omul acesta.” 5. Atunci Isaac, după ce se împărtăși din rugăciunea lor, merse la dânsul în odaie și se culcă în patul său.

6. Dumnezeu aruncă amintirea morții în inima lui Isaac, sub forma unor vedenii, pe la ceasul al treilea din noapte. 7. Și trezindu-se Isaac, se sculă din pat și alergă val-vârtej spre odaia în care dormeau tatăl său și arhanghelul. 8. Ajuns în fața ușii începu să strige <cât îl țineau puterile> zicând: “Tată, tată, scoală-te și deschide-mi iute. Vreau să intru, să mă agăț de gâtul tău și să te strâng în brațe mai înainte ca ei să te ia de lângă mine.” 9. Avraam se sculă și-i deschise. Iar Isaac intră iute, se agăță de gâtul lui și începu să plângă în hohote. 10. Dintr-o dată lui Avraam i se tulbură sufletul și izbucni, și el, în hohote de plâns. Iar căpetenia oștilor <cerești>, văzându-i, prinse a se jelui, și el, cot la cot cu dânsii. 11. Sara, care dormea în cortul ei, auzind vaietele, alergă într-un suflet la ei și-i găsi pe tustrei îmbrățișați și plângând amarnic. 12. Întrebă așisderea cu lacrimi în glas: “Stăpâne Avraam, din ce pricină v-ați apucat să plângeți <cu toții>, lămurește-mă!? 13. Oare fratele acesta, care ne este oaspete, ți-a adus vreo veste despre Lot, fratele tău din Sodoma, cum că a murit? De aceea sunteți cu toții așa întristați?”. Luându-i vorba din gură, căpetenia oștilor <cerești> zise către Sara: “Soră Sara, nu-i ce crezi tu. Ci fiul tău, Isaac, după cum îmi pare mie, a avut un vis <urât> și a venit la noi plângând foarte,

iar nouă ni s-au răscolit sufletele văzându-l astfel și am izbucnit împreună cu dânsul.”

VI. 1. Cum i-a auzit Sara vorbele alese, îndată și-a dat seama că era un înger al Domnului. 2. Și i-a făcut semn din cap lui Avraam, să iasă afară <din încăpere>. Și-i zise: “Domnul meu, Avraam, nu știi cine este bărbatul acesta?” 3. Avraam îi răspunse: “Nu știu.” 4. Sara îi zise: “Îți amintești, domnul meu, de cei trei bărbați cerești pe care i-am avut oaspeți în cortul nostru de lângă stejarul lui Mambre? Am tăiat atunci un vițel, iar tu le-ai pus masa. 5. Și după ce s-a mâncat toată carnea, vițelul a reapărut <în ograda noastră> și s-a dus zburdând să sugă țâță de la maica lui? Nu-ți amintești, stăpânul meu, Avraam, că tot atunci, în urma făgăduinței lor, ne-a fost dăruit și rodul pântecelui, Isaac? Ei bine, unul dintre cei trei oameni este <oaspetele nostru de acum>.” 6. Avraam zise: “O, Sara, adevărat grăiești. Slavă și pace de la Dumnezeu Tatăl! Și eu, târziu, pe înserat, când i-am spălat picioarele în ciubărul <cu apă curată>, mi-am zis în inima mea: Picioarele acestea trebuie să fie ale unuia dintre cei trei bărbați, pe care i-am spălat atunci. 7. Și apoi, lacrimile lui căzând în ciubăr, s-au preschimbat în pietre prețioase.”

Le scoase din sân și i le dădu Sarei zicând: “Dacă nu mă crezi privește!” 8. Sara le-a luat, s-a închinat, le-a sărutat și a grăit: “Slavă lui Dumnezeu, care ne arată tot felul de minuni! Acum, să știi, stăpânul meu Avraam, că ni se va dezvălui un lucru de seamă, bun sau rău.”

<Visul lui Avraam>

VII. 1. Avraam o lăsă pe afară pe Sara și intră în odaie. Zise către Isaac: “Hai, fiul meu preaiubit, spune-mi adevărul - ce vedenii ți s-au arătat și te-au speriat atât de tare, încât ai dat buzna peste noi plângând, cu fața răvășită de durere?” 2. Isaac prinse a povesti: “Iată stăpânul meu, <ce s-a întâmplat>! În noaptea aceasta am văzut cum soarele și luna stăteau pe capul meu, iar razele lor mă înconjurau din toate părțile și mă luminau. 3. Iar pe când priveam eu la lucrurile acestea întrebându-mă ce-i cu ele, cerul s-a deschis și un bărbat cu chip de lumină a coborât din el, mai strălucitor decât șapte sori laolaltă. 4. Bărbatul minunat ca soarele, a luat soarele de pe capul meu, apoi s-a urcat din nou în cerul din care ieșise mai înainte. Iar eu m-am întristat foarte tare, că-mi luase soarele de pe cap. 5. Puțin după aceea, când eu mă tot frământam și mă jeluiam, l-am văzut iarăși pe bărbatul acela, pogorându-se încă o dată din cer. Acum îmi luă și luna de pe cap. 6. Am izbucnit în plâns și am strigat către bărbatul acela: «Doamne, nu-mi lua slava. Ai milă de mine și ascultă-mă! Dacă mi-ai luat soarele, îngăduie și lasă-mi măcar luna!» 7. Dar El mi-a răspuns: «Acum lasă-i să fie duși în împărăția de sus, căci <Dumnezeu> îi vrea acolo!» Și așa mi i-a luat pe amândoi de pe creștet nelăsându-mi decât razele lor.”

8. <După ce a ascultat> visul, căpetenia oștilor <cerești> a grăit așa: “Ascultă, dreptule Avraam!

Soarele pe care l-a văzut fiul tău ești tu, părintele său, iar luna este Sara, maica sa. Bărbatul cu chip de lumină coborât din cer este trimisul lui Dumnezeu, cel care trebuie să-ți ia dreptul suflet. 9. Iar acum află, multprețuite Avraam, că a venit vremea să lași lumea aceasta și să călătorești la Domnul.” 10. Avraam a răspuns căpeteniei oștilor <cerești>: “O, minune a minunilor! Care va să zică tu ești cel care trebuie să-mi ia sufletul!”

9. Căpetenia oștilor <cerești> zise: “Eu sunt Mihail, căpetenia oștilor cerești, care stă înaintea lui Dumnezeu. <Domnul> m-a trimis la tine, ca să-ți amintesc că vei muri; iar după aceea mă întorc la Dânsul, așa cum mi-a poruncit. 12. Avraam zise: “Acum știu, și eu, că ești un înger al Domnului și că ai fost trimis anume ca să-mi iei sufletul. Dar n-am să vin cu tine. Fă cum ți-e voia!”

<Coasa mortii>

VIII. 1. Auzind vorbele acestea, căpetenia oștilor <cerești> se făcu pe dată nevăzut. Urcă la ceruri, veni înaintea lui Dumnezeu și-i povesti tot ce văzuse în casa lui Avraam. 2. <Iar la sfârșit> îi zise Stăpânului: “Preaiubitul Tău așa mi-a spus: «Nu vin cu tine. Fă cum ți-e voia!» Care-i așadar, Stăpâne atotputernic, voia slavei și împărăției Tale nepieritoare?” 4. Zise Dumnezeu lui Mihail: “Mergi la preaiubitul meu Avraam încă o dată și spune-i: «Așa grăiește Dumnezeuul tău: oare te-am părăsit vreodată cât ai trăit pe pământ? Eu sunt Dumnezeul tău, cel care te-am adus în pământul făgăduinței; care te-am binecuvântat mai mult decât am binecuvântat nisipul mării și asemenea stelelor de pe cer; 6. Care am scăpat-o pe mama Sara de sterpăciune și te-am fericit la bătrânețe cu un rod al pântecelui, fiul Isaac. 7. Adevărat îți spun: Eu, Cel care binecuvântează, te voi binecuvânta; și Eu, Cel care sporește, îți voi spori neamul; și-ți voi da tot ce-mi ceri. Fiindcă Eu sunt Domnul Dumnezeul tău și în afară de mine nu există altul. 8. Dar tu de ce-mi stai împotriva și te chinui? Răspunde-mi! pentru ce te împotrivesți îngerului Meu? 9. Au nu știi că toți <fiii> lui Adam și ai Evei au murit. Nici împărații nu sunt nepieritori. Nici un strămoș n-a scăpat din visteria morții. Toți au murit, toți au mers în iad, toți sunt adunați de coasa Morții. Totuși n-am îngăduit să vină la tine vreun aducător de moarte. N-am lăsat coasa Morții să se apropie de tine. N-am îngăduit ca plasa iadului să te împresoare. N-am vrut să dai peste nici un rău. 11. Ci - așa cum îi chem la Mine pe cei buni - l-am trimis pe Mihail, căpetenia oștilor <cerești>, ca să te înștiințeze că vei trece în altă lume și că trebuie să-ți rânduiești casa și averea și să dai binecuvântarea preaiubitului tău Isaac. Am făcut toate acestea numai ca să nu te întristezi, așa să știi. 12. Pentru ce, dar, tu zici căpeteniei oștilor Mele că nu vrei să-l urmezi? Pentru ce zici asta? Oare nu-ți dai seama că dacă aș îngădui Morții să meargă la tine, n-aș mai sta pe gânduri dacă vii sau nu?»”

<Conditia lui Avraam. Dorinta de a vedea întreaga lume>

IX. 1. Căpetenia oștilor <cerești> a luat cu sine sfaturile Celui de sus și a coborât la Avraam. Cum îl văzu, dreptul căzu cu fața la pământ, ca și mort. 2. Căpetenia oștilor <cerești> îi spuse tot ce auzise de la Cel de sus. Apoi sfântul și dreptul Avraam se sculă cu obrazul plin de lacrimi și se aruncă iarăși la picioarele neîntrupatului rugându-l: 3. Te rog, pe tine, căpetenie a puterilor de sus, fiindcă nu ai socotit de tot nevrednic să vii în fiecare zi la un rugător păcătos și netrebnic ca mine, te rog să-mi faci încă un hatâr înaintea Celui de sus și să-i zici: 4. «Așa grăiește Avraam: Doamne, Doamne, tot ce-am cerut - lucru sau cuvânt - de la Tine, s-a făcut; mi-ai dăruit de toate, după cum mi-a poftit inima și mi-ai împlinit toate voile. 5. Acum, Doamne, nu mă împotrivesc puterii Tale - căci știu că nu voi fi nepieritor, ci pieritor. Cum toate stau sub rânduiala Ta și tremură înfricoșate de puterea feței Tale, așa să mă tem și eu. Dar am numai un hatâr să-ți mai cer. 6. Ascultă, Stăpâne Doamne, rugămintea mea - în acest trup, al meu, fiind, aș vrea să văd întreg ținutul locuit de oameni și toate făpturile pe care le-ai zămislit cu un singur cuvânt. Dacă aș vedea toate acestea, acum de-aș pleca din viața asta, aș pleca neîntristat.» 7. Iarăși s-a urcat căpetenia oștilor la ceruri și a stat înaintea Tatălui nevăzut. Și i-a spus tot. grăindu-i: «Iată vorbele lui Avraam: Vreau să văd întreg pământul locuit de oameni cât sunt încă în viață, înainte de a muri.» 8. Auzind, Cel de sus poruncește lui Mihail, căpetenia oștilor <cerești> și-i zice: «Ia un nor de lumină și îngeri dintre cei puși peste carul dumnezeiesc. Apoi așează-l pe Avraam în carul heruvimilor și ridică-l deasupra cerului, ca să vadă întreg pământul locuit de oameni.»

<Pământul văzut din cer>

X. 1. Arhanghelul Mihail coborî pe pământ, îl puse pe Avraam în carul heruvimilor și-l sui până deasupra cerului, îl aduse până pe norul <ținut> de șaizeci de îngeri. Și s-a plimbat Avraam în car peste tot pământul locuit de oameni. 2. A văzut lumea întocmai cum era în ziua aceea: pe unii i-a văzut lucrând ogorul, pe alții mânănd caii; într-un loc unii pășteau turmele; într-altul, alții horeau în bătaură, se veseleau și-i ziceau din citeră; într-un loc unii se luptau și se judecau; într-altul, se jeluiau, apoi își duceau morții la groapă. 3. Văzu și doi tineri însurăței cu alai de nuntă împrejur, într-un cuvânt, ce mai!?, văzu toate câte sunt pe lume, bune și rele.

4. Avraam merse mai departe și văzu niște bărbați înarmați, având în mâini hangere ascuțite. Îl întrebă <pe Mihail>: «Cine sunt aceștia?» căpetenia oștilor <cerești> zise: «Aceștia sunt niște tâlhari care vor să omoare, să jefuiască, să înjunghie și să prăpădească.» 6. Avraam zise: «Doamne, ascultă-mi vorbele! Poruncește să iasă niște sălbăticiuni din

pădure și să-i înghită pe aceștia!» 7. Și numai ce spuse vorbele, că fiarele au și ieși din pădure și i-au înghițit pe aceia. 8. În alt loc văzu un bărbat și o femeie preacurvind. 9. Și a zis: «Doamne, poruncește să se caște pământul sub ei și să-i înghită!» și îndată pământul se crăpă în două și-i înghiți.

10. În alt loc văzu cum niște oameni spargeau case pentru a prăda lucrurile altora. 11. Avraam zise: «Doamne, poruncește să se coboare foc din cer și să-i facă scrum!» și numai ce spuse vorbele acestea, că focul s-a și coborât din cer și i-a făcut scrum pe aceia!

12. Atunci veni un glas din cer și zise căpeteniei oștilor <cerești>: «Mihail, căpetenie a oștilor, poruncește să se oprească îndată carul și du-l pe Avraam înapoi de unde l-ai luat, ca să nu vadă întregul pământ locuit de oameni. 13. Căci de i-o vedea pe cei care trăiesc în păcat, va ucide toată făptura. Avraam n-a păcătuit niciodată și pentru aceea n-are milă de păcătoși. 14. Eu am făcut lumea și nu vreau să piară niciuna din făpturile mele. Moartea celor păcătoși o las să vină cât mai târziu, ca să se convertească toți și să trăiască. 15. Urcă-l pe Avraam la prima poartă a cerului, să vadă judecățile și răsplățile și să se căiască pentru sufletele pe care le-a dat pierzării» [Nota traducătorului: Dacă sufletele păcătoșilor uciși la porunca lui Avraam ar mai fi trăit, poate s-ar fi convertit. Dumnezeu lasă viața cât mai lungă păcătoșilor, pentru ca aceștia să aibă timp să-și răscumpere greșelile. Avraam, nepăcătoșul, nu înțelege mila dumnezeiască. Numai după ce va asista la judecata sufletelor va înțelege că a greșit condemnându-i pe tâlhari, pe cei doi care preacurveau și pe jefuitorii de case. Luându-le viața el le-a luat practic toate șansele de mântuire].

<Poarta cerului>

XI. 1. Mihail a întors carul și la dus pe Avraam spre Răsărit, la prima poartă a cerului. 2. Iar acolo Avraam a văzut două drumuri: unul strâmt și neîncăpător, altul larg și peste măsură de încăpător. 3. Și a mai văzut încă două porți: una largă, la capătul drumului larg, și alta strâmtă, la capătul drumului strâmt. 4. Dincoace de porțile acelea a văzut un bărbat așezat pe un tron aurit, iar chipul bărbatului acela era înfricoșător, asemenea chipului Stăpânului <de sus>. 5. Și a văzut multe suflete mâunate din urmă de către îngeri pe drumul cel larg. Iar alte suflete, puține, erau mâunate de alți îngeri pe drumul cel strâmt. 6. Și când bărbatul acela minunat așezat pe tronul de aur văzu atât de puține suflete intrând <pe poarta> de pe drumul cel strâmt și nenumărate venind pe drumul cel larg, ei bine, bărbatul acela sfânt și minunat începu să-și smulgă părul din cap și din barbă, apoi se aruncă la pământ de pe tron plângând în hohote și jeluindu-se.

7. Iar când văzu mai multe suflete intrând pe cărarea strâmtă, se ridică de la pământ și se așază din nou pe tron cu bucurie nespūsă și veselie mare. 8. Avraam îl întrebă pe Mihail, căpetenia oștilor <cerești>: Doamne, cine este bărbatul acesta întru totul minunat împodobit cu atâta slavă, care ba plânge și se jeluiește, ba se bucură

și se veseleşte?” 9. Căpetenia oștilor <cerești> răspuns: “Este întâiul creat, Adam, și stă aici cu toată slava sa uitându-se la toată lumea, căci toți dintr-însul se trag. 10. De fiecare dată când vede o mulțime de suflete intrând pe poarta cea strâmtă se ridică de la pământ și se așează pe tronul său bucurându-se și veselindu-se, fiindcă poarta strâmtă este a dreptilor și duce către viață. De aceea se bucură atâta întâiul creat, Adam, pentru că vede sufletele mântuite. 11. De fiecare dată însă când vede mai multe suflete intrând pe poarta cea largă, își smulge părul din cap și se azvârle jos, la pământ, plângând și jeluindu-se amarnic, fiindcă drumul cel strâmt este al păcătoșilor și duce la pierzare și pedeapsă veșnică. De aceea întâiul creat, Adam, se scoală de pe tronul său plângând și jeluindu-se, din pricina pierzării păcătoșilor. Într-adevăr, mulți vor fi pierduți și puțini mântuiți. 12. Din șapte mii de suflete abia de se găsește unul mântuit și neîntinat.”

<Judecata. Focul si balanta>

XII. 1. Pe când ne vorbea el așa, iată doi îngeri cu chip de foc și neiertători în cuget, cu căutătura teribil de aspră, mânu din urmă vreo zece mii de suflete, lovindu-le fără milă cu harapnice de foc. 2. Unul dintre îngeri luă în palma sa un suflet. Pe toate <celelalte> suflete le împinseră pe poarta cea largă, a pierzării. 3. Am apucat-o și noi pe urma îngerilor și ne-am trezit dincolo de poarta cea largă. 4. Între cele două porți se afla un tron înfricoșător, asemenea cristalului, sclipind ca o văpaie. 5. Iar pe el stătea așezat un bărbat minunat - ai fi zis, un alt soare! - asemenea unui fiu al lui Dumnezeu [Nota trad.: Adică al unui înger. Expresia e frecventă în literatura intertestamentară]. 6. Dinaintea lui se afla o masă cristalină, toată din aur. 7. Pe masă era așezată o carte groasă de trei coți și lată de șase coți. 8. La dreapta și la stânga se țineau doi îngeri cu hârtie, cerneală și condei. 9. În fața mesei stătea un înger de lumină având în mână o balanță. 10. La stânga acestuia era așezat un înger de foc, nemilos și aspru la înfățișare, ținând în mână o trâmbiță, din care ieșeau flăcări mistuitoare pentru încercarea păcătoșilor. 11. Bărbatul minunat de pe tron judeca sufletele, scoțând la iveală <toate faptele lor>. 12. Cei doi îngeri, din dreapta și din stânga, treceau într-un catastif: cel din dreapta, faptele bune, cel din stânga, păcatele. 13. Îngerul din fața mesei, cu balanța în mână, cântărea sufletele. 14. În sfârșit, îngerul de foc, cu <trâmbița>, încerca sufletele oamenilor trecându-le prin flăcări. 15. Avraam îl întrebă pe Mihail, căpetenia oștilor <cerești>: “Ce este tot ce vedem aici?” iar căpetenia răspuns: “Ceea ce vezi, sfinte Avraame, sunt judecata și răsplata fiecăruia. 16. Privește la îngerul care ține sufletul acela în mână și-l aduce înaintea judecătorului!”

17. Judecătorul zise către unul dintre îngerii săi de ajutor: “Deschide cartea și găsește-mi toate greșelile sufletului acestuia!” 18. Și deschizând cartea, îngerul găsi tot atâtea greșeli, câte fapte bune. Drept

pentru care nu-l puse nici printre cei ce urmau a fi chinuiți, nici printre cei ce urmau a fi mântuiți, îl lasă la mijloc.

XIII. 1. Avraam zise: “Doamne, căpetenia a oștilor <cerești>, cine este judecătorul acesta întru totul minunat? Și cine sunt îngerii care scriu <faptele> în catastif? Cine este îngerul asemenea soarelui care ține balanța? Și cine este îngerul de foc care încearcă sufletele trecându-le prin flăcări?” 2. Căpetenia oștilor <cerești> răspuns: “Îl vezi, preasfinte și dreptule Avraam, pe bărbatul înfricoșător care stă așezat pe tron? Acesta este fiul celui întâi creat, numit Abel, pe care l-a ucis nemernicul de Cain. 3. El stă aici ca să judece întreaga făptură, încercându-i laolaltă pe drepti și pe păcătoși. Căci Dumnezeu a zis: «Nu eu voi judeca lumea; ci tot omul de către om este judecat!» 4. Iată de ce i-a dat lui <puterea de> judecată, ca să judece lumea până la marea și slăvita Venire a Aceluia. Atunci, preadreptule Avraam, va fi judecata de pe urmă, însoțită de răsplata veșnică și definitivă. Căci nimeni n-o va putea schimba în vreun fel. 5. Toți oamenii se trag din întâiul creat. Pentru aceea sunt judecați aici, mai întâi de un om. 6. La a doua Venire, toată suflarea și toată făptura va fi judecată de către cele douăsprezece triburi ale lui Israel. 7. Iar la a treia, tot omul va fi judecat de către Dumnezeu, Stăpânul tuturor. Sfârșitul acestei judecăți se aproape, sentința va fi înfricoșătoare și nimeni n-o va putea schimba în vreun fel. 8. Așadar lumea va fi judecată și răsplățile împărțite de trei tribunale. Pentru aceea nici chiar aici (pe pământ) mărturiile a numai doi oameni nu sunt luate în seamă, ci toate spusele trebuie susținute laolaltă. 9. Cei doi îngeri, din dreapta și din stânga, trec la catastif greșelile și faptele bune. Îngerul din dreapta scrie faptele bune, iar cel din stânga, păcatele. 10. Îngerul asemenea soarelui, care ține în mână o balanță, se numește Dokiel și este arhanghelul drept-cântăritor. El cântărește păcatele și faptele bune cu dreptatea lui Dumnezeu. 11. Îngerul de foc, neînduplecat, ce ține în mână <trâmbița> cu vâpăi, se numește Pyruel, și este arhanghelul care stăpânește focul și încearcă toate faptele oamenilor prin foc. 12. Dacă flăcările ard fapta cuiva, atunci îngerul judecății îl ia cu sine și-l duce în sălașul păcătoșilor, “paharul cel amarnic”. 13. Dacă însă focul încearcă fapta cuiva și nu reușește s-o ardă, atunci sufletul acela e numit “drept”. Îngerul dreptății îl ia cu sine și-l duce spre mântuire, în alaiul celor drepti. 14. Astfel, dreptule Avraam, toate <faptele> oamenilor trec prin încercarea focului și a balanței”.

<Căinta lui Avraam. Ispășirea>

XIV. 1. Avraam zise către înger: “Doamne, căpetenie a oștilor <cerești>, de ce sufletul pe care îngerul acela îl ținea în mână a fost lăsat, în urma judecății, la mijloc?” 2. Căpetenia oștilor <cerești> răspuns: “Ascultă, dreptule Avraam - pentru că judecătorul a găsit într-însul tot atâtea greșeli câte fapte bune! Așa

că nu i-a dat nici osândă, nici mântuire, <ci l-a lăsat deoparte> până când va veni Marele Judecător, Dumnezeul tuturor”. 3. “Dar ce-i lipsește - întrebă iar Avraam - pentru ca să fie mântuit?” 4. Neîntrupatul răspunse: “Dacă ar dobândi măcar o faptă bună în plus față de păcatele sale, s-ar mântui îndată!” 5. Avraam zise: “Mihaile, căpetenie a oștilor <cerești>, hai să facem o rugăciune pentru sufletul acesta și să vedem, poate ne-o asculta ruga. Sculându-se în picioare n-au mai văzut sufletul pe locul unde stătuse mai înainte. 7. Și zise Avraam către înger: “Unde este sufletul, Doamne?” Iar căpetenia oștilor <cerești> răspunse: “S-a mântuit prin dreapta rugăciune! Și iată, l-a luat un înger de lumină și l-a urcat în rai. 9. Zise Avraam: “Slavă aduc numelui lui Dumnezeu, cel de sus, și milei sale fără de margini!” 10. Și iarăși zise Avraam către Mihail: “Te rog, arhanghele, ascultă-mi oful! Să-l mai chemăm o dată pe Domnul și să ne închinăm bunăvoinței Sale! 11. Hai să cerem îndurare pentru sufletele păcătoșilor pe care eu, cu gând rău, i-am omorât: pentru cei pe care i-a înghițit pământul, i-au sfâșiat fiarele și i-a făcut scrum focul datorită vorbelor mele. 12. Acum știu că am greșit înaintea lui Dumnezeu. Hai, Mihaile, căpetenia puterilor de sus, hai să-l chemăm pe Domnul cu râvnă și cu lacrimi multe, până când mie îmi va șterge greșeala, iar pe ei îi va ierta.” 13. Căpetenia oștilor <cerești> îi dădu numai decât ascultare și făcură o rugăciune înaintea lui Dumnezeu. Iar după un răstimp, pe când ei încă îl chemau pe Domnul, veni un glas din cer zicând: “Avraam, Avraam, Domnul a ascultat rugăciunea ta și ți-a iertat greșeala. Iar pe cei pe care tu socoți că i-ai omorât, Eu, în marea-Mi bunătate, i-am chemat la Mine și i-am dus la viață veșnică! 15. Tu le-ai dat o răsplată vremelnică: Eu însă, celor răsplățiți din timpul vieții nu le mai cer judecată după ce mor!”

<Întoarcerea lui Avraam pe pământ>

XV. Glasul Domnului grăi către căpetenia oștilor <cerești>: “Mihail, Mihail, slujitorul Meu, du-l pe Avraam înapoi acasă, căci iată, i se apropie sfârșitul și viața lui fără seamăn e pe terminate. Să-și pună rânduială în casa lui și să facă totul după cum va voi. Apoi ia-l și adu-l la Mine!” 2. Căpetenia oștilor <cerești> întoarse norul și-l aduse pe preasfântul Avraam acasă. 3. Iar acesta merse în camera de oaspeți și se așeză pe patul său. 4. Atunci intră și Sara, femeia lui, și cuprinzând cu mâinile picioarele neîntrupatului începu a se ruga: “Îți mulțumesc, Doamne, că mi l-ai adus înapoi pe stăpânul meu Avraam. Căci eu socoteam că l-ai luat cu totul dintre noi!” 5. Apoi veni și Isaac, fiul lui, și i se prinse de gât. La fel, toți slujitorii și slujitoarele se strânsură împrejurul lui Avraam, slăvind-l pe Dumnezeu cel sfânt. 6. Și zise neîntrupatul către Avraam: “Preadreptule, ascultă! Iat-o pe femeia ta, Sara! Iată-l pe fiul tău preaiubit, Isaac! Iată-i aici pe toți slujitorii tăi și pe toate slujitoarele tale stându-ți roată-mprejur! 7. Pune rânduială în toate cele, după cum ți-o fi voia, căci e aproape ziua când va

trebui să mai ieși din trup o dată, ca să mergi la Domnul”. 8. Avraam zise: “Domnul grăiește așa, ori tu, de la tine grăiești așa!?” 9. Căpetenia oștilor <cerești> răspunse: “Eu îți spun ceea ce poruncește Stăpânul!” 10. Dar Avraam zise: “N-am să vin după tine!”

11. Cum auzi căpetenia oștilor <cerești vorbele acestea>, îndată dispăru din fața lui Avraam, se urcă la ceruri și stătu înaintea Dumnezeului preafălat. 12. Și zise: “Doamne atotstăpânitor, l-am ascultat pe iubitul tău Avraam în tot ce-a vrut să-ți spună; i-am împlinit toate rugămințile; i-am arătat puterea Ta, întreg pământul de sub cer, și marea, și judecata, și răsplățile, pe toate i le-am arătat de pe nor și din carele <heruvimilor>. Dar el tot îmi zice: “N-am să vin după tine!”

13. Cel de sus grăi așa căpeteniei oștilor <Sale>: “Cum, iarăși ți-a spus iubitul meu Avraam că nu vrea să vină după tine!?” 14. Arhanghelul răspunse în fața Domnului Dumnezeului nostru: “Da, așa spune iubitul Tău Avraam!” Iar eu nu mă încumet să-l silesc să mă urmeze, căci dintru început Tu l-ai iubit și tot ce ți-a cerut i-ai dăruit. 15. Ca el nu-i alt om pe pământ, nici chiar Iacob, minunatul bărbat [Nota trad.: Desigur un anacronism. Comunitatea din care face parte autorul textului îl ține pe Iacob la mare cinste, transformându-l într-un adevărat etalon al virtuții]. De aceea nu mă încumet să-l iau cu sila. Poruncește, împărate nepieritor, ce-i de făcut și se va face!”

<Ultima soluție: Moartea însăși>

XVI. 1. Atunci Preafălatul zise: “Să vină la Mine Moartea [Nota trad.: Trebuie să se țină seama că *thanatos* este un substantiv masculin în greacă. Așadar personajul care intră acum în scenă are trăsături masculine. Pentru o mai concretă reprezentare s-ar cuveni să vorbim despre “îngerul morții”]., numită “Chip nerușinat” și “Ochi necruțător”! 2. Mihail merse la Moarte și-i zise: “Stăpânul tuturor făpturilor și împăratul cel nepieritor te cheamă la Dânsul!” 3. Auzind aceasta Moartea prinse a tremura, se înspăimântă și fu cuprinsă de slăbiciune. Cu mare teamă se înfățișă Dumnezeului nevăzut. Tremurând din toate încheieturile, văicărindu-se și dărdăind aștepta porunca Stăpânului. 4. Și zice nevăzutul Dumnezeu către Moarte: “Vino aici, nume amar și hidos al lumii! Ascunde-ți toată sălbăticiunea și toate chipurile; leapădă-te de toată amăreala! Îmbracă-te cu ce ai mai mândru și mai slăvit. 5. Apoi coboară la iubitul meu Avraam, ia-l și adu-l la mine! Dar îți spun: să nu care cumva să-i înspăimâni sufletul, ca să-l aduci de-acolo; ci cu blândețe să-l cuprinzi <în brațele tale>, căci mi-e nespun de drag.”

6. După ce-a ascultat toate acestea, Moartea a plecat de la fața Celui de sus, și-a pus un veșmânt strălucitor, și-a luat un chip ca al soarelui devenind mult mai încântătoare la înfățișare decât oricare fiu al omului. Se preschimbă așadar într-un arhanghel cu fața luminoasă și merse la Avraam. 7. Dreptul Avraam ieși din odaie și se așeză la umbra copacului lui Mambre. Ședea cu bărbia în palmă și aștepta porunca lui Mihail,

căpetenia oștilor <cerești>. 8. Când iată, îl învăluiră o mireasmă tare plăcută și o lumină nespuse de strălucitoare. Avraam întoarse capul și dădu cu ochii de Moarte, care se îndrepta spre dânsul în toată slava și frumusețea. El se ridică de jos și-i merse în întâmpinare, socotind că-i Mihail, căpetenia oștilor <cerești>. 9. Moartea îngenunche înaintea lui și-i zise: “Să trăiești, preacinstite Avraam, suflet drept, iubit al Dumnezeului preaînalt, cel ce sălășluiești laolaltă cu îngerii!” 10. Avraam zise către Moarte: “Fii binevenit, păstrător al legilor dumnezeiești, asemeni soarelui, plin de slavă și de lumină, bărbat minunat! De unde vine slava ta către noi? Cine ești?” 11. Atunci Moartea îi zise: “Avraam, tată preadrecht! Îți voi grăi adevărul adevărat. Eu sunt paharul cel amaric al Morții.” 12. Dar Avraam răspunde: “Ba nu, tu ești mândrețea lumii. Ești slava și frumusețea îngerilor și a omenirii întregi. Dintre toate ești cea mai chipeșă! Pentru ce zici că ești paharul amaric al Morții și nu zici că ești supremul Bine!?” 13. Dar Moartea zise: “Tată, eu îți spun adevărul. Numele cu care m-a hărăzit Dumnezeu, pe acela ți-l spun!” 14. Avraam întrebă atunci: “Și pentru ce ai venit până aici?” 15. Moartea răspunde: “Ca să iau sufletul tău cel drept.” 16. Avraam îi zise: “Înțeleg ce-mi spui, dar n-am să vin după tine.” Moartea tăcu și nu răspunde nimic.

<Cele două înfățișări ale Morții>

XII. 1. Avraam se ridică <de sub stejar> și o apucă agale către casă. Moartea îl urmă îndeaproape. Avraam urcă în odaia lui. Urcă și moartea. Avraam se întinse pe pat. Moartea se apropie și i se așeză la picioare. 2. Zise Avraam: “Pleacă, pleacă de lângă mine, căci vreau să mă odihnesc în patul meu!” 3. Dar Moartea răspunde: “Nu mă mișc de aici până nu-ți iau sufletul!” 4. Atunci Avraam îi vorbește așa: “Pe Dumnezeu cel nepieritor, te rog, spune-mi adevărul: Tu ești moartea?” 5. Moartea îi răspunde: “Da, eu sunt pierzătoarea întregii lumi!” 6. Avraam zise: “Rogu-te, dacă tu ești moartea, lămurește-mă, așa mergi la toți pământeni - chipeșă, frumoasă și plină de slavă!?” 7. Moartea răspunde: “Nu, domnul meu; ci faptele tale drepte, iubirea ta de oaspeți fără de măsură și dragostea față de Dumnezeu au devenit coroană pe creștetul meu. Cu chip arătos, în liniște desăvârșită și cu mângâiere vin le cei drepți. 8. La păcătoși însă, iată cum vin: sălbatică și hidoasă, cu amăreală și înfățișare cumplită. Fără milă mă apropiez de păcătoșii care, nici ei n-au avut milă în <timpul vieții>”. 9. Avraam zise: “Te rog, ascultă-mă și arată-mi-te în toată sălbăticia și hidoșenia ta!” 10. Moartea răspunde: “Dar n-ai să suporti să-mi vezi sălbăticia, preadrechtule!” 11. Avraam zise: “Ba da, am să suport, cu ajutorul numelui Dumnezeului celui viu, fiindcă puterea Dumnezeului meu ceresc este cu mine.” 12. Atunci Moartea se dezbracă de toată splendoarea și frumusețea, își lepădă slava și chipul luminos asemenea soarelui 13. și se îmbracă în veșminte de casap. Se întunecă la față și deveni mai

sălbatică decât o fiară sălbatică și mai împuțită decât orice împuțiciune. 14. Apoi îi arătă lui Avraam șapte capete de balaur, ca niște vâpăi, și paisprezece chipuri: unul mai cotropitor decât focul, teribil la vedere; unul mai înfricoșător decât un hău; unul mai întunecos decât noaptea însăși; unul negru-negru, de viperă; unul mai sălbatic decât aspida; unul, de leu înspăimântător; unul de șarpe și basilisc; 15. Și îi mai arătă un chip învăpăiat, ca o sabie; unul ascuțit ca o lamă de cosor; unul trăznind înspăimântător și brăzdat de tunete grozave. 16. Îi mai arătă un chip: de mare spumegând sălbatic, de fluviu cu apele tulburi, de balaur teribil cu trei capete și de pahare pline ochi cu otrăvuri. 17. Într-un cuvânt, îi arătă cu de-amănuntul toate hidoșeniile ei, amăreala ei nesuferită, precum și toate bolile ce aduc moartea înainte de soroc. 18. Astfel că, din pricina putorii, a hidoșeniei și a insuportabilei sale amăreli șapte slujitori și slujitoare se sfârșiseră pe loc. 19. Iar dreptului Avraam i se făcu atât de scârbă [Nota trad.: *Oligoria*, “scârbă”, “silă”, iar nu pur și simplu “dispreț”, cum echivalează majoritatea traducătorilor moderni. Vederea chipului hidos al Morții e ca un fel de injecție otrăvită pentru Avraam, injecție car-și face efectul încetul cu încetul, până la desprinderea finală a sufletului de trup] de Moarte, încât era cât pe ce să-și dea sufletul.

XVIII. 1. Văzând acestea, preasfântul Avraam zise către Moarte: “Rogu-te, atotputernică Moarte, ascunde-ți hidoșenia și pune-ți la loc înfățișarea plăcută și chipul ce-l aveai mai înainte.” 2. Pe dată Moartea își ascunse hidoșenia și-și puse la loc înfățișarea frumoasă ce-o avusese la început. 3. Apoi Avraam zise către Moarte “De ce-ai făcut asta? De ce mi-ai omorât slujitorii și slujitoarele? Pentru asta te-a trimis Dumnezeu?” 4. Moartea zise: “Nu, domnul meu, nu pentru asta. Ci eu am fost trimisă pentru tine.” 5. Avraam zise către Moarte: “Și cum au murit <slujitorii> mei, dacă Dumnezeu nu ți-a dat poruncă?” 6. Moartea zise lui Avraam :”Crede-mă, e mare minune că n-ai fost și tu răpus laolaltă cu dânșii. Ci-ți spun adevărul: 7. dacă mâna lui Dumnezeu nu era cu tine în ceasul acela, și ție ți s-ar fi curmat viața.” 8. Dreptul zise: “Acum știi și eu că m-a ajuns scârba Morții, de era să-mi dau sufletul. 9. Dar te rog, atotputernică Moarte, fiindcă slujitorii mei au murit înainte de a le veni sorocul, hai să ne rugăm Domnului Dumnezeului nostru, poate ne va asculta și-i va învia pe cei uciși din pricina hidoșeniei tale.” 10. Iar Moartea zise: “Așa să fie!” Apoi Avraam se ridică <din pat> și se azvârli cu fața la pământ să se roage. Moartea se rugă împreună cu dânsul. 11. Și trimise Dumnezeu un duh de viață peste cei morți și-i însufleți la loc. Atunci Avraam îl proslăvi pe Dumnezeu.

XIX. 1. Apoi se ridică și se întinse iarăși pe patul său. Moartea veni și-i stătu înainte. 2. Avraam zise: “pleacă de la mine! Vreau să mă odihnesc, fiindcă sufletul meu e cuprins de scârbă!” 3. Moartea zise: “Nu mă duc de lângă tine până nu-ți iau sufletul!” 4. Dar Avraam o privi țintă și o întrebă cu o față plină de

mânie: “Cine ți-a poruncit să spui asta? De la tine scoți toate vorbele acestea, trufașo! Dar eu n-am să te însoțesc până când nu se va întoarce arhanghelul Mihail. Am să plec împreună cu dânsul. 5. Ție însă îți zic: dacă vrei să vin cu tine, deslușește-mi toate preschimbările feței tale, precum și cele șapte capete nelegiuite de balaur. De ce ai chip al hăului; de ce, un chip de sabie ascuțită; de ce unul de apă tulbure, iar altul de mare bolborosindă și spumegând furioasă? Deslușește-mi, ce-i tunetul acela de nesuferit și cu trăsnetul înspăimântător? Ce-i cu paharele acelea pline cu otrăvuri puturoase? Deslușește-mi-le pe toate!” 7. Moartea zise: “Ascultă, dreptule! Vreme de șapte veacuri eu curăț lumea [Nota trad.: *Lymaino*, “a curăți”, în ambele sensuri: de “a ucide”, a îndepărta pe cineva în mod violent” și de “a purifica”. Acțiunea morții e ambiguă, la fel ca și natura ei]. Pe toți îi duc în iad, pe împărați și pe cărmuitori, pe bogați și pe săraci, pe robi și pe cei slobozi. Iată de ce ți-am arătat cele șapte capete de balaur. 8. Chipul de foc și l-am arătat pentru că mulți sfârșesc mistuiți de foc și văd înaintea ochilor moartea cu chip de foc. 9. Chipul asemeni hăului și l-am arătat fiindcă mulți se prăvălesc din vârfulurile copacilor sau de pe gurile hăurilor și devin stafii, iar moartea o văd sub forma unui hău. 10. Chipul de sabie ascuțită și l-am arătat fiindcă mulți sunt căsăpiți în războaie și văd moartea ca pe o sabie. 11. Chipul de râu tulbure și l-am arătat fiindcă mulți se înecă prinși de năvala apelor sau smulși de fluviile cele mari, văzând Moartea înainte de soroc. 12. Chipul de mare bolborosindă și spumegând furioasă și l-am arătat fiindcă mulți sunt luați de marea vijelioasă și se duc la fund, iar Moartea o văd ca pe o mare. 13. Chipul de tunet cumplit și de trăsnet înspăimântător și l-am arătat fiindcă mulți oameni, la ceasul ațâțării balaurilor, aspidelor, șerpilor și basiliscilor se nimeresc sub tunetul cel cumplit și trăsnetul cel înspăimântător și văd moartea în felul acesta. 14. Ți-am arătat fiare veninoase, aspide, basilisci, pantere, lei, pui de lei, urși și vipere, într-un cuvânt, chipul tuturor fiarelor și le-am arătat, preadreptule, fiindcă mulți oameni sunt sfâșiați și uciși de ele. 15. Unii sunt mușcați de un șarpe; alții, de o viperă și-și dau duhul îndată; alții își dau duhul înțepeți de șerpi veninoși ori de vreo viperă [Nota trad.: Repetiție care ține fie de neîndemânarea autorului, fie de neatenția vreunui copist. O redăm ca atare în traducere]. 16. Și ți-am mai arătat niște pahare blestemate umplute cu otrăvuri, fiindcă mulți oameni se curăță pe neașteptate și-ntr-o clipită după ce au băut otrăvurile pregătite de către semeni de-ai lor.”

<Viclesugul Mortii>

XX. 1. Avraam zise: “Te rog să-mi spui: există și o moarte neașteptată?” 2. Moartea răspunse: “Amin, amin, ca pe adevărul unui cuvânt al lui Dumnezeu îți spun: există șapte zeci și două de morți <neașteptate>; dar nu există decât una care să fie dreaptă și care să vină atunci când se cuvine. Mulți oameni mor și sunt duși la groapă în alt ceas decât acela hărăzit lor. 3. Iară, și-am

deslușit tot ce mi-ai cerut. Acum îți zic iarăși!” “Ce anume?” “Lasă deoparte încăpățânarea [Nota trad.: “Lasă-ți voia deoparte”, adică: “Nu te mai opune voii divine și urmează-mă”] și vino cu mine, după cum mi-a poruncit Dumnezeu tuturora.” 4. Dar Avraam răspunse Morții: “Pleacă de lângă mine măcar un pic, să mă odihnesc pe patul meu, fiindcă mi s-a făcut o silă cumplită [Nota trad.: *Athumia*, lipsă de poftă de viață. Vlaga lui Avraam se scurge încetul cu încetul din trup. Moartea îi va culege sufletul ca pe un fruct prea copt, gata să se desprindă de pe ram]. 5. De când te-am văzut cu ochii, puterile au început să mă lase. Toate măduarele trupului îmi par grele ca plumbul, iar sufletul (duhul) meu e întristat peste poate. Pleacă din fața mea doar câteva clipe! Nu mai suport să te privesc.” Atunci fața lui începu să asude picături de sânge. 6. Fiul său Isaac veni și i se azvârli la piept plângând în hohote. Veni și Sara, femeia lui, și cuprinse cu mâinile picioarele lui Avraam, jelindu-se amarnic. 7. Veniră și toți slujitorii și începură să plângă amarnic. Avraam era cuprins de scârba Morții.

8. Și zise Moartea către Avraam: “Apropie-te și sărută-mi dreapta, ca să te îndrăvenești, să prinzi viață și să fii iarăși vesel.” Așa îl amăgi Moartea pe Avraam! Îndată ce-i dădu sărutarea, sufletul i se lipi de mâna Morții. 10. Iar Mihail, arhanghelul, și o întreață mulțime de îngeri se pogorâră din ceruri. Ei luară sufletul preacinstit în mâinile lor și-l puseră într-o pânză cu țesătură dumnezeiască. 11. Trupul dreptului îl grijiră cu arome și parfumuri divin mirositoare până în ziua a treia de la sfârșitul său. Apoi îl îngropară în pământul făgăduinței, la stejarul lui Mambre. 12. Un alai de îngeri îi urcară sufletul preacinstit la ceruri, cântând Trisaghion-ul întru slava lui Dumnezeu, Stăpânul tuturora. Și l-au așezat, ca să se închine lui Dumnezeu Tatăl. 13. Iar după multe cântări și slăviri, se auzi glasul curat al lui Dumnezeu Tatăl, grăind așa: 14. “Duceți-l pe iubitul Meu Avraam în rai! Acolo sunt corturile dreptilor Mei, iar sălașurile sfinților Mei Isaac și Iacob fi-vor în sânul lui. Acolo nu este durere, nici suferință, nici suspinare, ci numai pace, veselire și viață fără de sfârșit.”

15. Așa și noi, frații mei preaiubiți, să ne dăm silința și să urmăm îndeaproape iubirea de oaspeți a patriarhului Avraam, și să dobândim, pe cât ne stă în putință, felul său de trai, pentru ca să ne învrednicim de viața veșnică aducând slavă Tatălui, Fiului și Sfântului Duh acum și-n vecii vecilor. Amin.

Traducere, introducere și note de **Cristian Bădilită**.
(“Altarul Banatului” nr. 4-6 / 1998)

Despre Cinstirea Sfintei Cruci

Arhim. Teofil Părăian

Să știți că în Scriptură nu există o poruncă anume pentru Cinstirea Sfintei Cruci însă este foarte logic să cinstim Sfânta Cruce. De ce? În Scriptură, mai întâi de toate, trebuie să se știe că nu sunt scrise toate câte am vrea noi să fie scrise, pentru că Scriptura este o colecție de cărți ocazionale. Atunci nu s-a pus problema dacă s-a instituit Cinstirea Sfintei Cruci. În modul tradițional, adică în mod verbal, fără să se scrie despre asta, oamenii au primit practica aceasta și n-au mai discutat-o așa cum de fapt n-ar mai trebui să discutăm nici noi pentru că o avem în tradiția Bisericii. Ceea ce e sigur, există texte în care se arată că în secolul al IV-lea exista *practica închinării*, practică însemnării cu Semnul Sfintei Cruci. Însă dacă vrem totuși să găsim niște temeuri putem să le găsim dar indirecte. Logic vorbind, lucrurile stau așa: Crucea a fost nu numai un mijloc de chinuire a Mântuitorului, o **unealtă de chinuire**, ci a fost mai ales un **altar de jertfă**. De ce? Pentru că Domnul Hristos a vrut să primească patimile, a vrut să primească răstignirea și atunci Crucea devine din unealtă de chinuire, așa cum au gândit-o răstignitorii Mântuitorului, Altar de jertfă. Iar *Altarul este un obiect de închinare și în Vechiul Testament*. În Noul Testament crucea simbolizează și **Învierea** Domnului Hristos. Dacă după pătimire n-ar fi urmat Învierea, jertfa Mântuitorului n-ar fi avut valoarea pe care credem noi că a avut-o.

Prin urmare, cinstim Crucea, cinstim jertfa și Învierea și mai e ceva care este foarte important: Jertfa mântuitorului este **semnul iubirii** Mântuitorului. Cineva spunea că *Crucea este fața lui Dumnezeu îndreptată spre oameni*. De ce? Pentru că Dumnezeu este iubire și iubirea se arată în jertfă și arătându-se în jertfă, iubirea este fața lui Dumnezeu îndreptată către oameni.

Așa încât noi avem temeuri indirecte. Sfântul Apostol Pavel spune: „*Mie să nu-mi fie a mă lăuda decât în Crucea Domnului*” (Gal. 6, 14), prin cruce înțelegând fără îndoială, puterea iubitoare a Mântuitorului și totodată și semnul acestei jertfe. Cei care nu cinstesc Crucea Mântuitorului zic că Crucea a fost o unealtă de chinuire. A fost și o unealtă de chinuire, dar dacă chinuirea aceasta Domnul Hristos a vrut să o primească înseamnă că Crucea este mai mult decât o unealtă de chinuire. A fost „Altar de jertfă”. Asta trebuie reținut. Domnul Hristos a vrut și a rânduit chiar, să i se pomenească jertfa, chiar chinurile Lui. El a dat poruncă să se pomenească jertfa Lui prin Sfânta Liturghie, prin Sfânta Euharistie. Asta înseamnă că Domnul Hristos care a zis că „*se cădea ca Hristos să pătimească și să intre întru mărirea Sa*” (Lc. 24, 26), este bucuros de cinstirea pe care o aducem Crucii Lui, pentru că noi nu despărțim niciodată pe Domnul Hristos de Cruce nici Crucea de Hristos.

Crucile

Zorica Lateu Teodosia

Înspre tărâmul celălalt,
E loc închis cu gard înalt;
Dar am văzut, printre uluci,
Atâtea cruci, atâtea cruci...
Părea tot locul țintirim,
Păzit cu zbor de Heruvim,
Cu cruci de piatră, albe, mari,
Cu cruci de brad și de stejar.
Atâtea cruci mi s-au părut
Că toate una s-au făcut.
O cruce mare strălucea,
Sub greul ei un Om zăcea.

- Tu cum de poți să le mai duci,
Atâtea cruci, atâtea cruci?...

Înaltă-Te

Marius Buianu

Înaltă-te Mărite Împărat
Spre-al infinitului izvor palat
Și trage-ne pe noi, plămada Ta
În orice clipă Te vom căuta.
Înaltă-Te, cuvântul Tatălui
În luminata slava cerului
De unde ne trimite Duhul Sfânt
Spre mângâiere bietului pământ.

Înaltă-Te, frumosule Mărit
În cor de îngeri pururea slăvit
Lumina să ne fie chipul Tău
Iubitul nostru veșnic Dumnezeu.
Înaltă-Te, Bucuria noastră
Privește-ne din lumea Ta măiastră
Pâinea noastră cea de toate zilele
Hrănească-ne cu Tine Iubirile.

Quo vadis, ecclesiasta musica in tribus millenio? (1)

lect. univ. Mircea Buta

Arta și credința sunt de nedespărțit

Cântarea bisericească, apare acum la sfârșit de mileniu, destul de modestă dacă o raportăm la nivelul de însușire a ei de către marea masă de credincioși și la impactul pe care-l are asupra multor generații, produse încă de ideologia vechiului regim. Este adevărat, că aproape jumătate de veac, nu a existat nici un fel de școală de cântare bisericească iar manifestările muzicale ale credincioșilor se desfășurau de cele mai multe ori numai între zidurile bisericilor și din această cauză, tematica propusă în acest titlu reprezintă o provocare pentru unii și de asemenea o verificare a posibilităților pentru alții.

Încercând o privire de ansamblu asupra situației, toate acestea despre muzica bisericească în pragul celui de-al treilea mileniu, se pot surprinde în expresii reprezentative astfel: urâtă de unii și alinarea cea dulce pentru alții, neînțeleasă de unii și comoara cea ascunsă pentru alții, retrogradă și sperietoare pentru unii dar călăuza cea sigură și arătarea ascultării pentru alții sau, desconsiderată de unii dar dovedirea înțelepciunii pentru alții, dezgustare pentru primii și bucurie pentru ceilalți, acuzată și lepădată de primii și mângâierea cea folositoare și mireasma auzului bine-plăcută lui Dumnezeu pentru ceilalți, semnul fundamentalismului pentru cei dintâi și minunea cumpătării pentru cei de-ai doilea, cea trebuitoare numai cândva pentru unii și unirea în neîngrădire pentru alții, cea auzită cu sila de unii și împreuna lucrare cu cei de sus pentru alții și multe altele ca acestea...

“Când este vorba de cântarea bisericească, se impune a lua neapărat în considerație următoarele puncte:

a) Concepția și atitudinea bisericii creștine vechi față de muzică în general, precum și rolul acordat acesteia în cult;

b) Melodiile primelor cântări religioase creștine;

c) Execuția cântărilor în biserică. Constituie ea o atribuție rezervată unor persoane anume pregătite sau formează un drept universal al poporului credincios și un mijloc de participare activă la cultul divin public?” (pr. Petre Vintilescu, *Imnografia bisericească*, București, 1936, p. 184).

Acest plan lăsat moștenire pentru abordarea problematicii muzicii bisericești, constituie și probabil va rămâne și în continuare, o variantă de referință în abordarea de ansamblu al acestei tematici. La complexitatea lui de substanță, desigur că se pot adăuga unele aspecte nou apărute, cum ar fi:

1) noile metode didactice folosite în învățământul muzical,

2) relația cu mijloacele audio-tehnice din industria muzicală,

3) impactul muzicii bisericești în mass-media, ...etc.

Înainte de a aborda problemele de conținut ale tematicii, am considerat necesar să aduc în atenție, câteva opinii ale unor mari personalități, în ceea ce privește marea familie din care face parte muzica bisericească. Astfel, “singurele domenii, singurele zone ale vieții noastre care rămân pe deplin ale noastre sunt **arta și credința**. Cred că dacă vom conștientiza fie și numai acest lucru, vom ajunge la începutul

unei izbucniri pozitive. **Arta și credința** noastră nu pot exista una fără cealaltă, pentru că ambele constituie expresia cea mai autentică a vieții noastre” (Christos Yannaras).

De asemenea este bine să nu uităm că “Biserica este **cultura** fără egal în istorie. Și ne-a dat cuvinte de comuniune cu însuși Cel fără de început, Care, smerit, se pogoară la înălțimea minții noastre, ca să ne-o ridice la mîntea Sa, cea fără de început” (Rafael Noica).

Referitor la importanța **artei**, “experiențele de secole certifică acest lucru, importantă în biserică nu este predica, nu sunt ideile, nu sunt cuvintele - cuvinte, cuvinte și iarăși cuvinte - ci, primul lucru ca însemnătate în biserică este **arta**. Pentru că **arta** exprimă viață, nu ideologie. Un pictor ori știe să redea cu pensula și cu culorile experiența sa de viață, ori ceea ce face el este bun de aruncat. Un compozitor ori știe să ne spună prin muzica sa ceva cu totul deosebit din experiența sa de viață, ori e inutil” (Christos Yannaras).

Din această perspectivă “trebuie avute în vedere **civilizația și cultura** ortodoxă, în comparație cu civilizația utilitarismului care a reușit să ne supună”. “Ortodoxia are de depășit complexul său de inferioritate și de superioritate în același timp; ea trebuie să înceteze a se defini prin “a fi împotriva” (Olivier Clement). Dacă această superioritate a ajuns la perfecțiune, atunci, “însăși perfecțiunea Bisericii Ortodoxe, perfecțiunea la nivel liturgic, artistic, teologic, face dificilă comunicarea cu restul lumii... Aceasta este una din marile probleme ale Bisericii Ortodoxe în occident - de a-și comunica perfecțiunea” (Părintele Simeon Brunsweller - măn. Sf. Ioan Botezătorul - Essex - Anglia).

De pe această poziție, este bine să abordăm cele mai frumoase gânduri și expresii referitoare la valoarea muzicii în ortodoxie. Pentru a o percepe și “ca să ne dăm seama de importanța ei (muzicii) în cultul divin creștin, să procedăm negativ și să ne închipuim, ciclul celor șapte laude, lipsit de orice participare muzicală. Efectul eliminării muzicii din componența acestor construcții cultice ar fi atât de grav, că ele n-ar putea supraviețui în alcătuirea lor cunoscută”, “...textele poetice religioase..., lipsite de muzică, ar produce monotonie și oboesală” (Gheorghe Șoima).

Un minunat gând la importanța muzicii rituale a Bisericii Drept-Măritoare a Răsăritului este acela că “prin muzica bisericească noi ajungem în comuniune cu sfinții și cu dreptii Bisericii creștine. Căci ne punem întrebarea: oare când cântăm noi cu entuziasm religios imne bisericești compuse cu veacuri înaintea noastră, se poate ca ele să nu fie percepute, într-un fel propriu stării necorporale, de către autorii lor, sfinții părinți ai noștri “?

Fără a exagera cu zecile de motivații ale folosirii muzicii în cult și de asemenea lăsând la o parte îndemnurile Sfinților Părinți despre importanța folosirii cântării în înduhovnicirea noastră, este totuși demn de menționat faptul că “două treimi din rândurile slujbelor sunt cântate” și că “până la posibilitatea cuminecării din razele acelei frumuseți

(n.n. - muzica cerească) și din acordurile muzicii cerești, creștinul...primește tot ajutorul muzicii de pe pământ. Pe aripile acestei muzici de-o frumusețe sensibilă, el năzuiește - și izbutește - să se înalțe până la cerul frumuseții de dincolo de lume” (Ghe. Șoima).

Oare este momentul la această trecere de prag a noului mileniu să se pună în discuție importanța muzicii în Biserica Ortodoxă? Răspunsul nu poate fi decât unul singur: nicidecum!

Această importanță a fost prea mult verificată, motivată și dovedită de-a lungul veacurilor pentru a o pune în discuție, chiar dacă în unele mici comunități monahale, care sunt excepții, s-a renunțat la cântare (Părintele Macarios, mân. Simonos Petra, Athos, - Grecia), din anumite motive locale. Semnele de întrebare, eventualele pericole sau direcții greșite, vor apare însă în alte momente ale dezbaterii problematicei muzicii bisericești.

Muzica bisericească adevărată este rugăciune de laudă și de slăvire

Când am amintit aici despre semne de întrebare, eventualele pericole sau direcții greșite, am avut în vedere porțile deschise spre **erezii**. Aceasta a fost și constituie să fie în continuare varianta cea rea, care poate să ducă la diluarea și pierderea credinței adevărate. Din această cauză, am dorit să scot în evidență unele aspecte legate de erezie, mai ales că de multe ori pe parcursul istoriei, muzica bisericească a fost un teren de dispută, în acest sens. Întotdeauna, atunci când au apărut probleme de acest fel, Biserica a intervenit și a reușit să-și apere interesele în defavoarea celor ce încercau să o dezbină. Relația Biserica - erezie, a fost surprinsă în cuvinte foarte plastice, astfel: “Biserica este expresia izbăvirii, a mântuirii globale, întregi, universale a omului. **Erezia** înseamnă a te opri numai la o parte din acest întreg și a o absolutiza, a o lua drept întregul în ansamblul lui. Cred că cea mai bună **definiție a ereziei** este următoarea: **relativizarea absolutului și absolutizarea relativului**” (Christos Yannaras).

Pentru a nu da curs unei astfel de relativizări, a unei muzici bisericești pe care Sfinții Părinți o doreau numai a Bisericii, s-au luat mai multe măsuri față de cântarea bisericească, dintre acestea se poate aminti generalizarea cântării în comun, cântarea antifonică și cântarea responsorială. Toate acestea au fost acceptate și puse în practică de slujitorii Bisericii și datorită interacțiunii cu muzica din afară. Bineînțeles că “dezvoltarea cântării bisericești era un corolar al triumfului Bisericii și al îmbogățirii Liturghiei. Totuși ceea ce provocă introducerea cântării antifonice în cult și contribui mai ales la răspândirea și generalizarea ei în toată biserica, fu lupta cu ereziile” (Petre Vintilescu). Ca inițiator al acestei introduceri “este privit Sf. Efreim Sirul. Ca să combată pe Bardesan și pe Armoniu, nu s-a mulțumit să compună imne în genul lor poetic, ci a organizat și pe poporul drept-credincios să le cânte și pe acestea, cât și psalmii” -Petre Vintilescu. De asemenea, “Sf. Vasile cel Mare fusese nevoit să răspundă obiecțiunilor ridicate împotriva cântării antifonice de adversarul său, episcopul Atarbios...”, despre care spune că “ei duc un război neîncetat împotriva noastră și vorbesc despre psalmi și de un anumit fel de cântare, pe care noi o întrebuițăm, dar pe care ei n-o aprobă”. Răspunzând acestei obiecțiuni Sf. Vasile cel Mare spune: “obiceiurile noastre actuale sunt conforme cu acelea din toate

bisericile lui Dumnezeu”, și prin aceasta nu face altceva decât să afirme generalizarea și unitatea felurilor de cântare întrebuițate în muzica bisericească.

Interesantul aspect al ereziei, este acela de a fi fost un permanent germen de direcționare a cântării în biserică și un motiv serios față de care conducătorii din acea vreme au fost nevoiți să ia o atitudine. Acest **rol pozitiv al ereziei** a ajutat muzica folosită la slujbe să se contureze și să-și câștige caracteristici bine delimitate. “De altfel, acțiunea pentru cizelarea muzicii imnelor într-o cântare proprie bisericească s-a continuat și în epoca următoare, când au intervenit, prescripțiuni sinodale cu autoritate ecumenică, atunci când se observau tendințe de înfrângere a regulilor preconizate de părinții bisericii pentru o cântare religioasă creștină” -Petre Vintilescu.

Astăzi, la începutul celui de-al treilea mileniu, se poate observa o asemenea grijă și un asemenea interes al creștinilor de a-și “păzi” muzica de strană existentă și moștenită într-un mod cât mai clar posibil. Totuși, pe lângă aceste dorințe existente, se aud și părerile unor mari personalități ale lumii ortodoxe care “cred că influența occidentală asupra Ortodoxiei din ultimile secole se vedește mai ales în faptul că am abandonat Sinodul al VII-lea ecumenic și am introdus pictura profană a Renașterii în biserică; și de asemeni, în faptul că am abandonat muzica bisericească pentru a introduce muzica mondenă” -C. Yannaras. Aceste acuze, aceste greșeli și direcții nedorite se găsesc și la alții care “se tem că cel mai mare pericol va veni de la episcopi, care, pentru a salva pacea și a fi acceptați de către lume, vor “reforma” Ortodoxia pentru a atinge standardele decadente ale lumii” (Arhimandrit Gherman, stareț la mână. “Sf. Paisie”, California - S.U.A., în Ioanichie Bălan, Convorbiri duhovnicești, p. 195).

Despre aceste nivele ale muzicii lumii, este bine să știm că “trăim un timp în care muzica se cultivă mult, dar din nefericire, o muzică gălăgioasă...” (Gheorghe Șoima), care contribuie din plin la a realiza aceste standarde decadente. Sugestivă am considerat că este o declarație a unui fost președinte al unui stat, din care multe astfel de influențe au venit. Acesta declara: “Mă gândesc adeseori la adevărații eroi de astăzi, părinții, care încearcă să-și crească copii într-un mediu care pare că a devenit tot mai ostil vieții de familie. Muzica și mass-media inundă lumea copiilor lor cu glorificarea drogurilor și a violenței și perversității - și nu este nimic ce pot face cu privire la acest lucru” -Ronald Reagan.

În contrast cu aceste mesaje pe care muzica lumii și mass-media le vehiculează, muzica bisericească ortodoxă apare ca și o muzică cerească, total neînțeleasă de marea masă a oamenilor, murdăriți și pervertiți de ceea ce recepționează din așa numita muzică modernă.

Un loc aparte îl ocupă o comparație a muzicii bisericești cu muzica simfonică din sălile de concert. Astfel, pornind de la faptul că “în secolul nostru părintele Affanasiev - primul - și apoi Ioan Zizioulas, ne-au amintit învățătura patristică asupra întâietății Euharistiei ca manifestare, definire și realizare a Bisericii, teologia academică a fost șocată, pentru că această eclesiologie euharistică schimba radical perspectivele eclesiologice; pentru că teologia euharistică dă din nou întâietate nu formulărilor diferite sau instituțiilor diferite, ci unui eveniment, unui fapt - pentru noi, Biserica, această cină euharistică, cea prin care realizăm și arătăm un alt mod de existență. Nu e vorba aici de o mărturisire de credință diferită,

ci de o realitate de viață diferită”. “Prin urmare...în acest eveniment euharistic nimic nu este decorativ. Aceasta înseamnă că nimic nu servește satisfacției individuale, satisfacerii sentimentelor individuale. De aceea biserica a dezvoltat un gen de muzică, care nu satisface sentimentul, ci muzica bisericească provoacă o stare de trezvie. Muzica bisericească nu are în vedere sentimentele individuale, ci urmărește să transforme această prezență colectivă în relație de comuniune. Când mergem într-o sală de concerte toți stau unul lângă altul, necunoscându-se și neavând nici o relație între ei; și toți consumă muzica prezentată de orchestră. În biserică rolul muzicii nu este acesta. Rolul muzicii este acela de face din toți un trup euharistic; ne ajută să transformăm viața noastră în comun în ofrandă adusă lui Dumnezeu” -Christos Yannaras.

Acest rol al muzicii în biserică mileniului următor va trebui să se evidențieze și mai mult, pentru că însuși “Apostolul neamurilor așează muzica religioasă pe aceeași treaptă cu rugăciunea rostită, considerându-le ca fiind în fond același lucru: “Mă voi ruga cu duhul, dar mă voi ruga și cu mintea, voi cânta cu duhul, dar voi cânta și cu mintea” (I Corint. 14; 15). Prin urmare muzica poate angaja întreaga noastră ființă sufletească. Ea poate fi organ de manifestare al acelei părți a lăuntricului omului natural care reacționează față de impresiile ce-i vin din afară cu bucurie sau mânie cum e cazul (adică organ al duhului)...” - Gheorghe Șoima. “Cântarea potolește pasiunile ce se nasc din carne, ea alungă gândurile rele, care ne-au fost sugerate de vrăjmașii nevăzuți, ea se revărsă în suflet ca să rodească și să dea fructe bune, pe cei care se luptă cu pietate îi face în stare să îndure încercările cele mai grozave; ...” -Diodor din Tars. Creștinul în cultul ortodox “luptă să înfrâneze pornirea pe care, în puterea obișnuinței, o are mintea sa de a cugeta la lucruri pământești și vrea s-o ațintească numai spre numele lui Dumnezeu. De asemenea, în ceea ce privește inima, el se străduiește s-o dezlege de orice dragoste cu obiect pământesc și s-o încălzească numai cu dragostea cea către Mântuitorul său”.

Pentru a-și îndeplini cât mai bine acest rol în mileniul următor, am considerat că este bine să amintim aici câteva cuvinte despre o “definiție” a muzicii bisericești, așa cum a fost ea redată de câțiva dintre cei mai mari profesori de Liturgică și preoți slujitori din Biserica Ortodoxă Română a acestui veac. Astfel, părintele Petre Vintilescu o definește în felul următor: “...cântarea religioasă este o formă a rugăciunii, conturând stări ale simțirii religioase, care nu găsesc o respirație suficientă și destul de adecvată în cuvântul rostit sau recitat”. Părintele prof. dr. Ene Braniște afirmă că: “În cult, cântarea - după textul ei - este tot o rugăciune, mai ales o rugăciune de laudă și de slăvire, dar exprimată în forma avântată a inspirației poetice, având de cele mai multe ori forma de poezie sau imn religios”.

Aceste “definiții” ale cântării bisericești se vor întregi dacă vom lua în considerare și aspectul evolutiv al ei și de asemenea complexitatea condițiilor în care s-a format.” În primul rând trebuie să reținem că ceea ce în chip obișnuit se numește muzică bisericească bizantină sau psaltichie bizantină, nu este la origine un produs strict, pur și absolut original al Bizanțului sau Constantinopolului. Sub acel nume trebuie să înțelegem o artă muzicală ieșită din tiparul bizantin, în care s-au topit atâtea variante, atâtea repertorii ale unor regiuni din afară de influența Constantinopolului la început ca: Siria, Egiptul și Asia Mică. Este destul să amintim despre cântarea antifonică

corală adusă la Constantinopol de Sf. Ioan Chrisostom, dar care la origine era siriană; muzica troparelor își revendică de asemenea patria în Alexandria Egiptului; lăsând la o parte pe Roman Melodul, născut la Damasc și diacon în bisericile siriene, care-și cânta condacele în biserică veacului al VI-lea din Constantinopol, este destul să menționăm opera hagiopolită, octoihul Sf. Ioan Damaschin, care este “repertoriul cântării liturgice, aranjată după cele opt glasuri”, ca să înțelegem că la elementele de bază ale cântării bizantine a colaborat întreaga ortodoxie orientală” -Petre Vintilescu.

Cu un astfel de tezaur muzical se prezintă ortodoxia la începutul celui de-al treilea mileniu. Melosul bisericesc a fost șlefuit secole întregi de luptă cu ereziile și totodată a preluat amprente specifice marilor arii geografice în care a funcționat. “Nu este datoria creștinului de a-și conforma arta societății”, ci mai degrabă de a promova valorile afirmate și verificate de tradiție și a le oferi viitorului, adică celor ce vor trăi în mileniul următor.

Criza Bisericii

Notă specifică aparte, o constituie relația veche de altfel, **Învățământ - Biserică** sau Facultatea de Teologie și totodată comunitate de credincioși. “O Facultate de Teologie trebuie să funcționeze într-un mediu care să amintească de mănăstire și să fie liturgică. Profesorii trebuie să locuiască împreună cu studenții în incinta facultății, să aibe slujbe zilnice, să aibe comuniune frățescă și duhovnicească. Deoarece, o organizare a facultăților de teologie ca și cea de astăzi nu numai că nu este în nici un fel eclezială (bisericească), dar nici măcar umană. Lipsa comuniumii, lipsa dragostei este un mare dezavantaj al facultăților de teologie de astăzi. Trebuie să se cultive un duh de dragoste în Hristos, între profesori și între studenți, între studenți întreolaltă” (Arhimandrit Gheorghe Kapsanis, starețul mân. Grigoriu, Athos - Grecia, în Ioanichie Bălan, op. cit. p. 15. În acest sens părintele profesor Florovski spunea că: “nu poate să urce la catedră pentru a ține cursuri, dacă nu a fost mai întâi la Altar să slujească. Pentru că teologia este continuare a Sfintei Euharistii. Nu poate fi înțeleasă o teologie în afara Tainei Sfintei Euharistii”. Aceste îndemnuri referitor la facultățile de teologie ar trebui să-și găsească finalitatea în școlile teologice ale mileniului următor. Dacă acum, putem spune că încă suntem tributari unui sistem vechi, simbiozele care se constituie în cadrul facultăților de teologie trebuie analizate cu atenție, pentru a nu crea și întreține tot felul de suspiciuni și diferențe care pot apare pe parcurs. Bineînțeles că această relație, unitate de învățământ - comunitate de credincioși, își are avantajele ei dar totodată și dezavantajele ei, iar complexitatea rezolvării lor, va sta în mileniul următor în înțelepciunea conducătorilor bisericii de a o menține în așa fel, încât, să aducă numai foloase în toate sensurile.

Tot în cadrul Facultăților de Teologie (sau poate pe lângă centrele eparhiale), ar trebui să se înființeze unele grupuri sau servicii, care să se ocupe de **relația cu mass-media**. Prin aceasta înțelegem un grup de persoane “autorizate”, care să aibe responsabilitatea imaginii Bisericii folosite în cotidienele locale și centrale, în tot felul de reviste și publicații de specialitate, în aparițiile pe posturile de radio și televiziune și de ce nu în deschiderea unei pagini pe Internet cu realizările și problemele Eparhiei noastre. Bineînțeles că dificultățile de la început și măsurile ce vor fi luate sunt mai greoaie, adică

acelea ce se impun începutului, urmând ca apoi să se dezvolte această relație în folosul cât mai mult posibil al lui Dumnezeu și al credincioșilor. Sugestiv și încurajator în această direcție este îndemnul venit de la un călugăr grec, care spune: "Deoarece desfrâul se infiltrează prin intermediul mijloacelor de comunicare în masă, trebuie ca Biserica Ortodoxă din România să folosească radioul, cum face Biserica Ortodoxă din Grecia. Dacă îi este posibil, să dobândească un canal de televiziune, pentru ca să poată schimba mesajele corupției. În orice caz, radioul este absolut indispensabil. Prin acest mijloc s-ar difuza permanent o învățătură de credință ortodoxă abordându-se toate subiectele, iar oamenii ar fi informați despre diferitele forme ale păcatului și nelegiurii. În plus, prin intermediul radioului se poate transmite Sfânta Liturghie și cântări religioase pentru persoanele în vârstă și pentru bolnavi. Un alt mijloc bun și eficient de înduhovnicire sunt benzile de magnetofon (n.n. - și casetofon) conținând predici și cântări religioase". Din acest punct de vedere lăudabilă este activitatea părintelui Teofil Părăian de la Sf. mănăstire "Brâncoveanu" de la Sâmbăta de Sus și de asemenea, după cum se poate observa din practică, pornirea făcută de către unele centre eparhiale, gândindu-ne desigur la Mitropolia Moldovei. Nădăjduim că în viitorul apropiat vor încerca acestea și celelalte Eparhii.

Pentru că am ajuns la acest punct al împreunei lucrări al Facultăților de Teologie pe de o parte și activitatea pe această direcție a Centrelor Eparhiale și pentru că muzica de care ne ocupăm este cea bisericească, aș dori în următoarele rânduri să fac trimiteri la cele mai acute probleme ale Bisericii față de relația și poziția ei cu așa numita "societate post-modernă". Pentru aceasta am făcut apel la cuvintele unui profesor dintre cei mai mari profesori teologi ortodocși, care au trăit în occident și au avut ocazia să privească și să înțeleagă mai în ansamblu această situație. Acesta este Paul Evdokimov, care referindu-se la **criza Bisericii**, spune: "În istorie, confuzia dintre ascultarea de Dumnezeu și ascultarea de propria voință omenească este frecventă. **Actuala criză** nu ține doar de revendicarea unei mai bune ajustări reciproce, ci merge mai adânc, atacând îndreptățirea Bisericii de a-și justifica autoritatea printr-un apel la ascultarea credinței. ...Or, este indubitabil că omul contemporan nu se gândește numai la Biserică; omul secularizat îl resimte pe Dumnezeu ca un dușman al libertății".

"Suntem în fața unui fapt istoric brutal... Lumea nu mai este păgână, pentru că a devenit profund atee. Ascultă de alte evanghelii și de alți profeți. Forțe dinamice intră în acest joc, încercând mereu să integreze în lume o seamă de dominante noi, incompatibile cu morala creștină. ...Dumnezeu nu mai găsește în realitatea fierbinte și palpitantă a vieții nici un suflet suficient de curat și dezinteresat pentru a-I prelua mesajul. Pentru că totul este în mod atât de hidos compromis, rolurile s-au inversat: Biserica este judecată de lume. Creștinii au făcut totul pentru a steriliza Evanghelia; s-ar spune că au scufundat-o într-un fel de lichid neutralizant. Tot ceea ce izbește, răscolește și răstoarnă a fost amortizat. Omul respinge o religie devenită inofensivă, plată, călduță și rezonabilă. Cuvântul cheie "Dumnezeu nu ne cere atât de mult" strică sarea Evangheliei, adică teribila frenezie a Domnului, care ne cere imposibilul. Nu se poate spune nici măcar că Evanghelia se lovește de un zid, pentru că un zid simbolizează reacția, pe când Evanghelia nu întâlnește decât totala indiferență; vocea ei răsună în gol, trece pe alături și nimic nu o reține" (Paul Evdokimov).

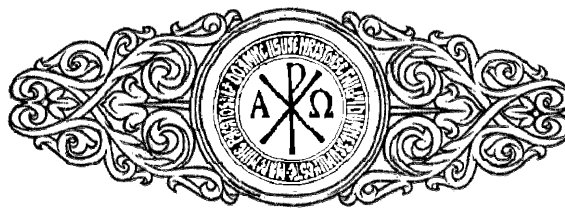
Cântarea în comun

La aceste constatări destul de grave la adresa Bisericii, făcute de către un teolog ortodox, se impune în mod absolut necesar din prisma abordării cântării, o cât mai bună valorificare și eficientizare a ei. În cadrul cultului ar trebui în mileniul următor scoase în evidență și exploatate tocmai acea parte a muzicii bisericești care "izbește", "răscolește" și impresionează prin provocarea și realizarea stării de trezvie. "Una din formele de participare directă a credincioșilor la cântarea din timpul slujbelor și serviciilor religioase este **cântarea în comun**, care este o formă de manifestare de o deosebită putere emoțională, ce poate fi întâlnită încă din Vechiul Testament. De exemplu Cântarea lui Moise și a fiilor lui Israel, după ce au trecut prin Marea Roșie îndreptându-se spre "pământul făgăduinței": "Atunci Moise și fiii lui Israel au cântat Domnului cântarea aceasta și au zis: "Să cântăm Domnului căci cu slavă s-a preamărit"! În psalmi sunt de asemenea numeroase referirile la cântarea în comun: "Și au crezut în cuvintele Lui și au cântat laudă Lui" (ps. 105, v. 12), sau "Cântați Domnului cântare nouă, lauda Lui în adunarea celor cuvioși" (ps. 149, v. 1), sau ps. 134, v. 1-4, "Lăudați numele Domnului, lăudați slugi pe Domnul, cei ce stați în casa Domnului, în curțile Dumnezeului nostru. Lăudați pe Domnul că este bun Domnul, cântați numele Lui, că este bun"...etc."Însuși Mântuitorul, împreună cu apostolii, într-unul din cele mai impresionante momente ale vieții și activității Sale, la Cina ce de Taină, au cântat laude (Mt. 26, v. 30): "Și după ce au cântat laude au ieșit la Muntele Măslinilor", iar Sf. evanghelist Marcu descrie același moment în cap. 14, v. 26: "Și după ce au cântat cântări de laudă, au ieșit la Muntele Măslinilor". Mai târziu Sf. Apostol Pavel, în Efeseni cap.5, v. 8: "*Vorbiți între voi în psalmi și în laude și în cântări duhovnicești, lăudând și cântând Domnului, în inimile voastre*", iar în Iacov 5, v. 13, "*Este vreunul dintre voi în suferință? Să se roage. Este cineva cu inimă bună? Să cânte psalmi*".

"Dacă interpretarea în comun a muzicii bizantine îi conferă caracterul de monumentalitate, strălucire și măreție, prin participarea asistenței la o astfel de cântare, trebuie să admitem însă că, ...pe plan structural - deci stilistic vorbind - melodiile sale erau simple, din nevoia de a fi cântate de toți credincioșii". Este vorba deci de o melodie simplă, demnă și senină, care se plămădea pe fondul cântării în comun, cu aspectul ei de măreție și grandoare în ceea ce privește forma exterioară de manifestare, dar de o impunătoare simplitate și gravitate ca exprimare (compunere) artistică" (Victor Giuleanu, *Melodica bizantină*, Editura Muzicală, București, 1981, p. 13).

- va urma -

Războiul nevăzut. Isihasmul

Mintea, inima și voința în mistica creștină. Căsătoria și viața mistică

Dialog cu Arhim. Sofian Boghiu

Mănăstirea Antim, iunie 1990

Icoana în mistica creștină

Ne vorbiți, vă rugăm frumos, despre raportul dintre trăirea interioară și icoană?

Icoana este imaginea unei ființe omenești duhovnicești care a fost cândva printre noi, și-a sfințit viața în lumea aceasta și s-a mutat dincolo, în împărăția lui Dumnezeu; și de acolo, persoana respectivă, cu ajutorul harului dumnezeiesc, ne ajută să luăm legătura cu ea, prin rugăciune. Deci acesta este raportul dintre noi și icoană: stând lângă o icoană, stăm ca lângă o ferăstrucică, lângă un canal prin care se poate comunica cu o persoană care a fost cândva în istorie, în intimitatea aceasta pământească. Toata lumea cerească este vie și prezentă, iar dacă i te adresezi îți răspunde, dacă nu, ești lăsat în pace. Aceasta este legătura dintre sfinți și noi.

Ce legătură este între stilul bizantin și icoana ortodoxă? De ce trebuie să respecte icoana ortodoxă stilul bizantin?

Pentru că, prin stilul bizantin, o icoană este purificată de niște încărcături inutile. Adică, veșmintele pe care le îmbracă un sfânt sunt stilizate, sunt reduse la esențial. Chipul unui sfânt este redus la esențial; nu vei găsi nicăieri un sfânt gras sau un sfânt pocit; dacă a fost orb sau chiar cu o falcă mai umflată decât cealaltă, acestea nu mai apar în icoana pentru că el apare acolo în vârsta sfințeniei lui și în vârsta purității lui și aceste defecțiuni pământești, omenești, dispar. Avem omul aproape de esența lui. Totdeauna, un sfânt realizat în arta bizantină, este realizat în partea lui de sfințire a vieții. În pictura realistă sunt surprinse stările obișnuite ale omului; de exemplu madonele lui Rafael sau ale lui Leonardo da Vinci sunt niște doamne foarte elegante, însă, foarte rar găsești această expresie de sfințenie care să te oblige când te uiți la o icoana să-ți înalți gândul sus, la Dumnezeu. Sunt multe madone în picturile realiste, care te duc cu gândul la ceea ce este obișnuit, lumesc, pamântesc.

O icoană bizantină cum ar fi “Maica Domnului de la Neamț” sau “Maica Domnului de la Mănăstirea

dintr-un Lemn”, din Oltenia, te obligă parcă să îngenunchezi, să pui fruntea la pământ, îți transmite ceva din transcendent, din împărăția de dincolo de noi. Dumnezeu și lumea cerească și sfinții, sunt și în noi. Mântuitorul ne spune: “*Împărăția cerească este în voi*” iar sfântul Apostol Pavel spune “*trupul nostru este templul Duhului Sfânt*”. Însă noi trecem nepăsători prin viață și nu suntem atenți la aceste realități pe care le purtăm, suntem așa de nepăsători față de prezența lui Dumnezeu și a tuturor sfinților săi! Pictura bizantină exprimă această stare de sfințenie, de transfigurare. Mântuitorul Hristos avea trup omenească, haine omenești și când s-a schimbat la față, fața lui era albă, mai luminoasă decât soarele și hainele lui era mai albe decât poate un înalbitor să facă; avea haine obișnuite, albastre și roșii dar atunci erau albe și această albeață, această puritate o exprimă pictura bizantină.

Iisus Hristos este icoana bizantină a creștinismului?

Iisus Hristos este icoana creștinismului fiindcă a spus “*Eu sunt Calea*”; este icoana noastră, adică modelul nostru. După El trebuie să trăim viața fiindcă “*Eu sunt Viața*”. Dacă am putea trăi ca El, am putea fi siguri de mântuire. Sigur că e greu de trăit ca El, fiindcă suntem pamântești și avem încurcăturile acestea cu aproapele nostru, cu împrejurimile în care trăim noi, însă, dacă ne apropiem mai mult de El în viața noastră și ne rugăm mai mult de El să fie cu noi (cum spunea sfântul Pavel la un moment dat “*Nu mai trăiesc eu ci trăiește Hristos în mine*”), atunci am trăi viața după voia lui Dumnezeu cu adevărat. Dar pentru că din când în când sau adeseori, uităm de acest model, viața noastră este ieftină, este fără preț, aproape banală și zadarnică. De aceea Iisus Hristos este sau ar trebui să fie icoana vieții noastre. Să trăim după modelul lui.

Există un raport între teologia icoanei și mistica isihastă?

Mistica isihastă este mai mult decât icoana, este o angajare a ființei omenești în a trăi niște realități cu totul duhovnicești. Icoana este acea purificare și înlăturare a tot ceea ce este în plus, a ceea ce nu este necesar, pe când mistica isihastă este o notiune mult

mai largă, în care ne angajăm și noi oamenii și presupune asceza, tăierea vocii noastre, încadrarea noastră în acest program de viață duhovnicească, după modelul părinților noștri. Sfântul Pavel spunea: *“Fiți următori mie cum sunt și eu următor lui Hristos”*. Noi poate am fi văzuți ca trufași dacă ne-am adresa întotdeauna la acest model suprem care este Iisus Hristos. Această școlaritate a noastră, ar trebui să înceapă cu modele din jurul nostru, modele omenești. Sfinții sunt modele omenești, ei au ajuns la niște înălțimi duhovnicești prin niște eforturi, tot cu ajutorul harului și e bine să-i luăm întâi pe ei ca model, ca să ajungem la desăvârșire, la măsura vârstei lui Hristos, pentru că avem foarte multe poticneli. Mântuitorul Hristos a fost născut fără de păcat și a fost Dumnezeu din pruncie. Noi suntem din pruncie robi ai păcatului; prin botez ne purificăm, avem nevoie de spălări, curățiri, purificări, pe care le luăm cu ajutorul aproapelui nostru, a ceea ce este în jurul nostru. Ei au ajuns un anumit stadiu și așa cum copilul ține mama de mână când învață să meargă, așa ne orientăm și noi după viețile sfinților și încet-încet dacă suntem stăruitori și ne păstrăm în duh smerenie și dragoste, ajungem la măsura aceasta, a vârstei desăvârșirii. Dar e un drum mai lung, presupune multă stăruință și sârguință din partea noastră, conjugată cu harul lui Dumnezeu. Fără el nu putem face nimic, cum ne spune Mântuitorul Iisus Hristos. Însă cu el putem face totul. De aceea, pe lângă eforturile noastre obișnuite, totdeauna să fim în legătură cu Dumnezeu, ca să luăm de la el putere, forță, continuitate. Deci mistica creștină presupune mult mai mult decât teologia icoanei. Ar putea fi, într-un fel, și o teologie a icoanei, dacă noi devenim “icoane”, adică dacă ajungem la niște stadii înaintate de viață duhovnicească (stadii de sfințenie), intrând în această sferă de mistică isihastă.

Dumneavoastră, care faceți revista, să nu mimați isihasmul, cum făceau mimii (artiștii) din antichitate cu botezul creștin. Dar nici să nu aveți această tendință de a ajunge sfinți. Îmi aduc aminte de un părinte bătrân, de la Mănăstirea Govora, care spunea despre un tânăr care vroia să ajungă dintr-o dată sfânt: să-l tragă cineva de picioare în jos, dacă vrea să zboare pe verticală în sus. Pe verticală poți să cazi și să te lovești mortal, de aceea e bine să te urci prin aproapele, mai modest. Și paralel cu această urcare, să cauți să te cureți de toate impuritățile, că avem mult balast, multe defecte, ori moștenite de la părinți, ori influențe de la prieteni, ori chiar poftele noastre dinăuntru ne obligă să facem niște lucruri care sunt împotriva lui Dumnezeu. Trebuie să luptăm împotriva acestora, ca să ne putem purifica cu adevărat, însă, în acest drum de sfințenie trebuie să avem grijă să lucrăm în smerenie. Dacă îți vine un gând trufaș (ca de exemplu: “eu acum sunt purificat, nu-s ca ăla sau ca celălalt”) ai pierdut tot, tot s-a năruit, așa că păstrează duhul smereniei, care te învață că la orice stadiu ai ajuns, să poți spune sincer în conștiința ta, că ai făcut-o

numai cu ajutorul lui Dumnezeu; atunci ești sigur pe ceea ce faci și mulțumești lui Dumnezeu c-ai putut face acest lucru, că cu puterile tale nu poți face mare lucru, aproape nimic. Ți se pare că faci, dar se năruie foarte ușor dacă te bizui numai pe tine. Mântuitorul spune între altele, un lucru esențial: *“Învățați de la Mine că sunt blând și smerit cu inima”*. Există o smerenie exterioară, ți se pare că e un om modest, însă nu știi ce viermăiește în inima lui, câte gânduri trufașe are în inima lui. Când ești smerit cu inima atunci ești pe calea cea bună, pe calea lui Hristos.

Mintea, inima și voința în mistica creștină Ce este inima?

Inima este centrul duhovnicesc al vieții creștine. Sunt două centre: mintea și inima. Omul gândește într-un fel și simte în alt fel, de obicei. Dacă s-ar putea uni aceste două centre, atunci ființa omenească ar fi armonioasă. Altfel, e o discordanță între minte și inimă. Sunt oameni care cu mintea și cu gura laudă pe cutare pentru calitățile pe care poate le are, iar cu inima îl înjură. Rugăciunea lui Iisus are și acest mare scop, esențial, de a uni cele două centre: mintea și inima. În practica rugăciunii lui Iisus, când spui rugăciunea, atingi cu mâna, mai ales în prima fază, undeva la piept, unde este locul inimii și gândul merge de la minte la inimă și fiecare cuvânt de rugăciune răsună în inimă. Cu timpul, se ajunge să spui rugăciunea fără să te gândești special la rugăciune. De pilda vorbești cu cineva, te plimbi, sau mănânci, sau dormi și acest proces se produce, adică se pronunță rugăciunea și răsună în inimă. Practicând mai îndelung această rugăciune, se ajunge ca ea să se spună singură, în orice timp iar atunci omul merge pe o cale bună, duhovnicească. În această rugăciune, între altele, simțim perzența lui Dumnezeu în viața noastră, simțim că nu suntem singuri și simțim o dragoste de a te apropia de aceste lucruri, de a le practica, de a le savura, de a le gusta, de a te adânci în ele. Pagini din Sfinții Părinți, din Sfânta Scriptură, nu mai e oboseală în a le citi și răsciti, pentru un rugător. Și în afară de aceasta, descoperi niște lucruri pe care nici nu le bănuiai în textele biblice; în “afară”, textele au niște sensuri indicate, însă au și niște sensuri adânci, în “interior”; textele au doi poli: unul exterior, altul în adâncime, anagogic [N.Red.: mistic] se cheamă în teologia noastră. Sunt darurile rugăciunii. La început e mai greu, că fuge mintea în alte părți și n-ai continuitate, că mintea e foarte zburătoare. Cu această rugăciune, dacă stăruiești și mintea și inima se leagă de inimă, iar dacă se face unirea între cele două centre, ai ajuns la un rezultat pozitiv, bun, și poți merge mai departe.

Mintea se poate uni cu inima, pentru totdeauna?

Dacă te ocupi de ele. Când te ocupi de aceste lucruri ai un spor la început, parcă nici diavolul nu-i lângă tine, însă el este, dar nu te ia în serios, dar când

vede că ești serios cu această rugăciune, începe să-ți pună bețe în roate, să-ți pună fel de fel de ispite la îndemână, de mijloace, ca să te deruteze; îți aduce fel de fel de gânduri, de ispite fizice, de imagini, ca să te poată deruta.

Au ajuns unii oameni (care au fost rugători) în niște păcate cumplite, datorită în primul rând trufiei lor – au crezut că au ajuns la un rezultat mare și Dumnezeu le-a luat harul și au căzut, iar când cazi din har totul se năruie. Deci chiar dacă a avut rugăciunea, o poate pierde dacă nu se ocupă de ea. Așa cum mănânci în fiecare zi oricât ai fi de ocupat, așa ar trebui să faci și cu rugăciunea: dacă te desparti de ea se desparte și ea de tine. Însă revine, căci Dumnezeu are grija aceasta, să nu te părăsească; îți dă felurite ocazii dar dacă tu neglijezi, aluneci iremediabil. Am cunoscut un tânăr care avea o dorință deosebită de a avea o viață duhovnicească, de a merge la mănăstire. A cerut volumul 8 din Filocalie, care se ocupă numai de rugăciune, și Dumnezeu l-a îndemnat să se roage. Așa se simțea de bine, era liniștit și atât de plină îi era viața și spunea această rugăciune în orice timp și orice loc, bucuros. A plecat în armată iar acolo îi era mai greu să se poată ruga, să se poată însingura. Acolo săracul tînjea după această rugăciune, își amintea de toate bucuriile pe care le-a avut și pe care acum nu le mai avea. Acum el are 22 de ani iar mama lui tare stăruie să-l căsătorească; a cunoscut o fată bună, care acum se ține de el, dar pe el Duhul lui Dumnezeu îl îndeamnă să meargă la mănăstire. E un război între el însuși și cei din jur. Nu știu cum o să se întâmple până la urmă, însă el, săracul, dorește să se întoarcă la această bucurie care e deasupra oricăror bucurii omenești.

Ce este mintea?

Mintea este o facultate a sufletului nostru, facultatea prin care discernem tot ceea ce este în jurul nostru și ne dăm seama de realitatea în care trăim. Se cheamă și intelect, adică înțelegere. Este mijlocul de cunoaștere a tot ceea ce ne înconjoară; prin minte am obținut cunoașterea care a adus progresul în lume. Toată știința lumii acesteia este prin minte dobândită, și la fel cu literatura și arta, deși la artă contribuie și inima, sentimentul. Sufletul omenesc, de fapt este unitatea pe care o formează mintea, voința și sentimentul. Prin minte pătrundem în tainele vieții care ne înconjoară.

Care ar fi treimea din om, părțile treimice din om?

Aceste componente: mintea, voința și sentimentul. Mintea ar corespunde lui Dumnezeu – Tatăl, voința lui Dumnezeu – Fiul și sentimentul Duhului Sfânt, că e Sfințitorul. Cele trei activități mărturisesc Treimea în viața noastră creștină. Tatăl e izvorul din care se naște Fiul și purcede Duhul Sfânt, Fiul născut din Tatăl, mântuiește lumea prin jertfa Sa, iar Duhul Sfânt care purcede din Tatăl, sfințește pe om. Mântuitorul a spus înainte de a urca la cer: “Am să vă trimit Duhul Sfânt și atunci veți înțelege toate”. Duhul Sfânt ne luminează

mintea și ne sfințește; Duhul Sfânt sfințește tainele bisericii, de la început.

Cum putem coborî mintea în inimă?

Chemând numele Domnului în viața noastră. Coborând numele Domnului în inimă, prin rugăciunea: ”Doamne, Iisuse Hristoase, Fiul lui Dumnezeu, miluiește-mă pe mine, păcătosul”. Cu vremea, se coboară și mintea în inimă. Spun trăitorii, că e o mare bucurie când se întâmplă aceasta; ne vin niște bucurii care nu se pot compara cu nici o bucurie pământească, când aceste două centre se unesc.

Căsătoria și viața mistică

Se poate practica rugăciunea lui Iisus și în căsătorie?

Se poate. Căsătoria n-are de pierdut dacă soții duc o viață normală, pentru că această viață conjugală nu este un păcat înaintea lui Dumnezeu, dacă este legală. Dintru început, Dumnezeu a făcut pe om și pe femeie din coasta Lui, cu un anumit scop: să continue viața omenească, să se înmulțească neamul omenesc, să se primenească viața. Dacă trăiesc sub această binecuvântare, relațiile conjugale dintre bărbat și femeie nu sunt niște păcate. Însuși Mântuitorul se naște dintr-o femeie dintr-o fecioară, Maica Domnului se naște, Sf. Ioan Botezătorul, toți pământeni care sunt pe pământul acesta și care au fost de-a lungul istoriei, toți sunt rodul unor nașteri. Deci căsătoria nu e o piedică și cei care trăiesc o viață de rugăciune, de post, după rânduielile Bisericii (nu e nevoie de o asceză deosebită) suportă toate cu răbdare, cu înțelegere, cu dragoste, duc o viață foarte bună, o viață creștină.

Care ar fi regulile de viață creștină, adică o viață în care să respecti poruncile lui Dumnezeu?

Aceste poruci se rezumă la două: *dragoste de Dumnezeu și dragoste de aproapele*. Din toată inima să-l iubești pe Dumnezeu și pe aproapele tău ca pe tine însuși. Aceasta e regula generală și dacă te conformezi acestei reguli, poți să te rogi liniștit cu rugăciunea lui Iisus. Ca să trăiești această dragoste creștină e bine să citești, să întrupezi sfatul sfințitului Apostol Pavel (din 1Cor.13) în care vorbește despre conceptul dragostei creștine: dragostea îndelung răbdă, se milostivește, nu pizmuiește, nu e egoistă, se bucură de adevăr, toate le nădărduește, dragostea niciodată nu cade. Dragostea în chip obișnuit se rezumă la atracție trupească între cele două sexe însă dragostea creștină presupune această jertfire pentru aproapele tău, merge până la jertfă. Mântuitorul spune, undeva în Evanghelia lui Ioan, că nu este dragoste mai mare decât a-ți pune viața pentru aproapele tău: aceasta-i dragostea supremă. Dacă un creștin căsătorit își iubește femeia ca pe sine și ea îl iubește pe el tot așa și pe Dumnezeu îl iubesc cu aceeași intensitate, Dumnezeu fiind prezent în viața lor, atunci se simt supravegheați de El, n-au de ce să se teamă, trăiesc o viață liniștită și liberă și în pace lăuntrică.

În ce măsură poate fi o reînviere a practicii isihaste la tineri?

Au trebui să fie niște copii buni și să pună temelie creștină în inima lor. Această rugăciune sporește dragostea de Dumnezeu, dragostea de cuvântul Lui; Sfânta Scriptură luminează mintea. Niște tineri care au o viață începătoare în păcat și o minte curată, dacă li se sădește în minte această rugăciune, chemarea numelui Domnului, atunci materialul este bun și poate fi fixat pe acest fond sufletesc o practică a vieții foarte bună, creștină cu adevărat, încât ei pot fi foarte de folos în restul vieții lor dacă își pun început cu rugăciunea lui Iisus.

Care este raportul dintre activitatea zilnică și trăirea isihastă?

Toate să le faci ca înaintea lui Dumnezeu care este de față. Lucrezi, comunică cu cineva, mănânci, te odihnești și te menții pe calea aceasta către Dumnezeu. Dacă ajungi la starea aceasta de rugăciune neîncetată însuși rugăciunea te ajută să te menții într-o stare normală, firească și pe cale bună.

Care sunt riscurile practicării rugăciunii inimii?

Trebuie să te păzești, astfel încât această practică să se facă în duh smerit și să te eliberezi, să te purifici, să lupți împotriva patimilor. Dacă te păzești de acestea ai rod și spor în rugăciune, altfel bați pasul pe loc.

Poti să înebunești dacă o practici fără această pază?

Dacă o practici cu mândrie și cu scopuri viclene atunci poți înebuni. Rugăciunea aceasta să o faci pentru mântuirea ta, iar celelalte bucurii ți le dă sau nu Dumnezeu. Fără îndoială că așa poți să-i ajuți mai mult pe cei din jur. Chiar dacă nu practici rugăciunea inimii ești dator să-i iubești pe prietenii și dușmanii tăi, dar dacă o practici, poți ajuta mai mult. Însă să n-ai gânduri mari, gânduri trufașe.

Isihasmul – o cale sigură, bătbătorită

Isihasmul ce înseamnă, în primul rând?

Isihie înseamnă liniște, liniște sufletească în primul rând, această liniște, această purificare de patimi, această armonie dintre minte și inimă, acest acord dintre noi și Dumnezeu. Care este în noi, aceasta este isihia și isihasmul. Părinții din vechime aveau obiceiul de a se mărturisi foarte des, zilnic, erau mereu cu casa măturată, să nu mai fie zgură, resturi ale păcatului, gânduri spurcate. Dar nu se rugau doar cu rugăciunea aceasta ci și cu cele de dimineață, de seară, acatiste, paraclisul Maicii Domnului; toate sunt foarte bune. Această rugăciune a inimii este un fel de finisaj: dacă ajunge să fie permanentă, atunci ține locul celorlalte rugăciuni pentru că în ea se cuprinde toată rugăciunea bisericii.

Cine a vorbit prima oară despre rugăciunea inimii?

Însuși Iisus, în parola vameșului și fariseului: vameșul se ruga astfel: "*Milostiv fii mie, păcătosul*".

Apoi sfântul apostol Pavel vorbește despre ea și poruncește să ne rugăm neîncetat, în scrisoarea către tesaloniceni, cap.5: "*Bucurați-vă pururea, rugați-vă neîncetat, duhul să nu-l stingeți...*".

Despre Sfântul Grigorie de Palama ce ne puteți spune?

Sfântul Grigorie de Palama este cel mai mare teolog mistic, isihast. El a avut de suferit. Însă până la el mai este. Vorbiți despre niște vârfuri dar ca să ajungi pe Ceahlău trebuie să te zgării de foarte multe pietre, rădăcini, încât eu vă sfătuiesc să nu urcați prea sus dintr-o dată, ca să nu vă răsturnați. Mergeți mai încetișor, mai smerit. E bine să îi cunoașteți, să-i citiți cu uimire, nu cu spirit critic, adică cu duhul smereniei, că veți înțelege mult mai mult de la ei decât dacă ați citi cu sprinteneala minții ca să îi uimiți pe ceilalți. Au fost niște uriași ai rugăciunii. Sfântul Grigorie Palama s-a rugat timp de doi ani Maicii Domnului, cu rugăciune scurtă: "*Maica Domnului, luminează-mi întunericul*"-doi ani de zile. Rugați-vă și rugăciunea vă va lumina calea.

Cum putem ajuta pe alții spunând rugăciunea inimii? Trebuie să-i schimbăm cuvintele, să mai adăugăm ceva?

Deloc. Exact așa cum este, căci acestea sunt cuvinte care au pătruns la noi prin sfântul apostol Pavel, din primele zile ale creștinismului. Este și o rugăciune mai scurtă, cea a vameșului: "*Milostiv fii mie, păcătosul*". E bine să vă mențineți pe aceste formule bătbătorite, consfințite de practica bisericii de atâta vreme. Dacă veniți cu noutăți, pe urmă alunecați într-o sectă. Sunt multe secte spiritualiste, care fac fel de fel de abateri regretabile; unii sunt bine intenționați, dar sfidează biserica ce datează de-atâta amar de ani și în care s-au ostenit atâția oameni. O rugăciune ca aceasta nu e atât de ușor de însușit, îți trebuie o viață întreagă, unii n-ajung la ea chiar după o viață de rugăciune. Dacă au ajuns unii -și au ajuns mulți- acesta este un dar al lui Dumnezeu și noi trebuie să ținem cont de această experiență. Trebuie doar să vă informați și păstrându-vă duhul smerit, să vă apropiați cu sfiială de aceste bucurii. Încercați să le practicați dumnevoastră și veți merge pe o cale bună. Veți simți că vă răspunde cineva dinăuntru sau din afară pentru că Dumnezeu e cu tine. Altfel ești singur și nu poți face nimic valabil.

Isihasmul poate fi o practică psihoterapeutică?

Această chemare a numelui Domnului poate să vindece patimile noastre, dacă este chemat în duhul smereniei. Te poți vindeca prin rugăciune, vindecând patimile. Poți fi și bolnav (de stomac sau de inimă) și să fii un foarte bun rugător, dar să nu te vindeci. Sfântul Pavel a avut niște suferințe trupesti și s-a rugat de trei ori lui Dumnezeu să-l vindece dar Mântuitorul i-a spus: "*Nu, destul îți este harul Meu*". Sfinții mari ai Bisericii, ca sfântul Ioan Gură de Aur, sfântul Vasile cel Mare, Grigore Teologul, mari teologi, au fost suferinzi. O vindecare nu e necesară pentru a spori în viață

duhovnicească. Dimpotrivă, Dumnezeu lasă o anumită suferință trupească, care ajută chiar la sporul duhovnicesc.

În ce măsură și natura participă la trăirea duhovnicească?

Natura, când omul este rău, geme, suferă. Când omul este pe calea lui Dumnezeu, natura este în sărbătoare.

Există o anumită tehnică isihastă?

Da, există. În volumul VIII din Filocalie sunt trecute tehnicile. Sunt de fapt două tehnici, două moduri de rugăciune: una normală și alta de a avea o anumită poziție și de a rosti rugăciunea în ritmul respirației încete. Inspiri rar, spui prima parte a rugăciunii: *“Doamne Iisuse Hristoase”*, ții puțin aerul în plămâni, expiri spunând *“miluieste-mă pe mine, păcătosul”*. Și acestea se repetă mereu. Însă am întâlnit la cineva un sfat, că această metodă nu e bună fiindcă e un fel de efort a lui Dumnezeu să intre în noi. Să-L chemăm cu inima, cu dorul nostru lăutric, în mod obisnuit. Un părinte foarte duhovnicesc, de la Londra, Sofronie, este împotriva acestei metode. Însă această metodă este veche, de la sfântul Simeon Noul Teolog, noul cuvântător de Dumnezeu, din veacul XI. El recomandă să ai un scaun micut: stai pe acest scaun, pleci capul spre stânga, deasupra inimii, pui două degete deasupra inimii și începi să te rogi, inspirând aerul pe prima parte a rugăciunii *“Doamne Iisuse Hristoase, Fiul lui Dumnezeu”*, rar, oprești aerul în piept și expirând *“miluieste-mă pe mine, păcătosul”*. Faci aceasta 5, 10 până la 20 de minute, că e obositor, faci o pauză, mai citești un psalm și începi să te rogi iar.

Există diferențe între formele de isihasm sinait, atonit, studit și eventual ruso-român?

Cred ca e ca în pictură. Avem de pildă pictura bizantină: aceeași icoană, făcută de un pictor sinait, atonit, grec, sârb sau român, diferă, căci vrând-nevrând pui specificul tău în ceea ce produci. Cu rugăciunea lui Iisus e cam la fel: într-un fel se roagă un grec, un sirian, un atonit, un sârb sau un român. Sunt niște maniere, în fond e același lucru. Vorbeam cu un părinte rugător rus, Ioan, care s-a retras în timpul războiului (N.Red.: este vorba de Ivan Kulîghin, numit și Ioan cel Străin, în jurul căruia s-a format gruparea spirituală *“Rugul Aprins”*); se ruga neîncetat, ziua și noaptea, chiar și când vorbea cu alții despre alte lucruri sau când mânca. Nu interesa ce deosebire este între rugăciunea mea și a lui, principalul era că se ruga. L-am întrebat cum e mai bine să ne rugăm: normal sau cu respirația reținută, încetă. Mi-a răspuns *“Oricum, dar roagă-te”*. Aceste sfaturi ale lui sunt foarte valabile. Principalul e să te rogi, precum înotătorul trebuie să înoate să nu se scufunde, indiferent cum ține mâinile sau picioarele. Rugăciunea însăși te luminează și te ajută să te rogi într-un anumit fel, ca să te înscrii în această traiectorie, care merge către izvor, către

Dumnezeu.

Care ar fi cărțile esențiale care ar trebui editate sau reeditate despre practica isihastă?

Cred ca la noi volumul 8 al Filocaliei tratează cel mai pe larg despre rugăciunea lui Iisus. De asemenea în viața sfântului Paisie Velicikovschi este această rugăciune rezumată.

Care este legătura dintre yoga și isihasm, dintre creștinism și religiile asiatice?

Nu cunosc yoga și nici nu vreau să o cunosc. Religiile asiatice se bazează pe eforturi omenești pentru a ajunge la niște realizări, iar creștinismul e un dar al Duhului Sfânt de a te întâlni cu Dumnezeu adevărat. Religiile asiatice tind să se învârtă în jurul omului și pornesc din niște forțe omenești, pe când rugăciunea noastră creștină pornește de la Duhul Sfânt, care se întoarce la Dumnezeu și trage și pe om la Dumnezeu. Cred că yoga e bună pentru partea primă, pentru că ei au o serie de exerciții fizice care sunt bune. Dar partea cealaltă cu respirația și rugăciunea, aceea e străină de credința noastră ortodoxă, creștină. Ei au alte scopuri: la capătul unui exercițiu sau a unei rugăciuni yoghine este un personaj mitic, pe când la noi este Dumnezeu întrupat.

Mântuire și iluminare

Care este esența creștinismului?

Mântuirea, adică eliminarea omului din toate legăturile omenești, pământești, păcătoase, și transferul lui în ceruri, în lumină. Nu trăim pentru pământ, pentru o fericire pământească, materialistă. Trăim pentru cer. Lăsăm tot pe pământ și trecem dincolo. Acesta e scopul. Tot ce avem în jurul nostru sunt mijloace. Însuși isihasmul e un mijloc prin care ne purificăm și zburăm dincolo mai ușor.

Cum putem să ne mântuim?

Ținându-ne cu amândouă mâinile de Dumnezeu, adică neabătându-ne de la calea Lui. Mântuitorul spunea așa: *“Cine păzește poruncile Mele, Mă iubește; cine Mă iubește, voi veni la el împreună cu Tatăl Meu și locaș la el vom face.”* Un părinte spunea: *“Dumnezeu este ascuns în poruncile Lui. În măsura în care împlinești poruncile îl descoperi pe Dumnezeu.”* Asta-i taina.

Ce legătură este între iluminare și mântuire?

Iluminarea este o etapă în drumul către cer. Iluminare înseamnă izbăvire de *întunecimile* păcatului. Mântuire este limanul la care ajungi sau terenul ultim în care te afli. Mântuire = Eliberare. Te mântuiești, scapi de toate și intri în împărăția lui Dumnezeu.

Este mântuire afară de biserică?

Afară de biserică nu este mântuire.

Dar iluminare?

Iluminare poate fi. Iluminări au fost și la misticii păgâni. Dar nu este suficient. La noi iluminarea vine prin botez, atunci ne naștem din nou. Mântuitorul

spune în convorbirea cu Nicodim (Ioan, 3): “*Dacă nu se va naște din nou din apă și din duh, nu va intra în împărăția lui Dumnezeu*”. Iar la botez ne naștem din apă și din duh. Numai creștinismul are acest botez, în prezența Sfintei Treimi. Cine nu se botează nu se mântuiește.

În ce constă mesajul Sfântului Maxim Mărturisorul?
Sfântul Maxim era singurul ortodox din lumea

bizantină din sec.VII-VIII care se luptă cu un întreg imperiu. Era cu adevărul, forța lui era adevărul. Ceilalți erau pe lângă adevăr sau chiar în minciună. Dacă spui adevărul nu prea ești agreat. El a murit pentru adevăr, i s-a tăiat limba. Pentru că a fost un mărturisor de Dumnezeu a avut și o lumină puternică în mintea lui. Cuvintele lui au aproape aceeași tărie ca cele din Scriptură, fiindcă lucra Duhul Sfânt în el.

Reporter: **George Căbaș**

Meditație

Mândria Corneliu. C

“Trufia merge înaintea pieirii și semeția înaintea căderii” (Pild.16, 18)

“Dragostea nu pizmăiește, nu se laudă, nu se trufește” (1Cor.13, 4)

“Să nu-mi fie mie a mă lauda decât în crucea Domnului” (Gal.6, 14)

Păcatul mândriei a produs în lume foarte mult rău, atât celui ce o are cât și altora. Mândria a fost, este și va fi întotdeauna cauza tuturor neînțelegerilor atât între indivizi cât și printre popoare.

Primul război a fost războiul din cer (Ap. 12:7). Mândria a făcut din îngerul luminat Lucifer, un diavol întunecat (Is. 14:12-15) “*Tu care ziceai în cugetul tău : Mă voi sui în ceruri și mai presus de stelele lui Dumnezeu îmi voi așeza scaunul de domnie*”.

Prin mândrie și răzvrătire diavolul a înșelat și prima pereche în Eden. Mândria este dorința egoistă de a fi apreciat, de a avea mai mult ca altul, de a fi într-o poziție mai înaltă sau cel puțin egală cu altul; nu vrea cu nici un chip să se lase mai jos, să accepte o poziție inferioară față de semenul său.

Mândria de multe ori acționează mascat, de aceea și efectul ei distrugător este foarte mare. De obicei mândria acționează îmbrăcată în haina *smereniei*, ori în haina *râvnei* pentru Domnul, sau în haina *altruismului* și în cele mai multe cazuri în haina *religiozității*. Sub aceste haine ea își pune în aplicare planul ei distrugător.

Între tineri ca și între bătrâni, de multe ori se aud vorbe ca acestea: “Eu nu vreau să fiu șef sau conducător...”. Dar, dacă cuvântul acestuia, căruia “*nu-i trebuie să fie șef*”, nu se respectă, să te ții bine, că cearta nu se mai termină. Unde este ceartă, să știți că acolo a intervenit mândria. În Pilde 13:10 se spune așa: “*Mândria nu dă prilej decât de ceartă, înțelepciunea se află numai la cei ce acceptă sfaturi*”. “*Eu nu vreau să fiu ales nimic, eu vreau numai să lucrez*” - spune altul tocmai cu intenția ca să fie ales. În preajma alegerii sau reorganizării face mare tăraiboi pe seama aceasta. Dacă însă planul sau dorința ascunsă sub haina râvnei nu și-a atins scopul, îl vezi cum nu mai are poftă de nimic. De ce? Mândria i-a fost rănită. L-a ofensat cutare și cutare. Acest fel de oameni lucrează mult și bine cât timp sunt apreciați. Când nu mai sunt ascultați ei nu mai fac nimic. Dar ei nu se lasă numai cu atât, ci în umbră caută partide și diferite metode, pândesc fiecare mișcare ca să poată

mai apoi s-o critice; bîrfesc și ponegresc pe toți și pe toate. Pentru ei nimic nu mai este bun, pentru ei alții nu sunt buni și aceasta pentru că nu s-a făcut cum au zis ei.

Bogații și cărturarii de cele mai multe ori disprețuiesc pe cei mai săraci sau cu mai puțină carte. De ce? Sunt mândri. Sunt atât de mândri încât cred că prin inteligența și priceperea lor au ajuns bogați și învățați; cred că este meritul lor. Oare să nu fii citit ei niciodată cuvintele Sfintei Scripturi: “*Ce lucru ai pe care să nu-l fi primit? Și dacă l-ai primit, de ce te fâlești ca și cum nu l-ai fi primit?*” (1 Cor. 4:7). Peste tot în Biblie este subliniat păcatul mândriei. Domnul Iisus Hristos a fost prieten cu vameșii și păcătoșii, dar nu și cu fariseii mândri și fățarnici.

Spunea cineva: “Mândria este un cancer spiritual; ea distruge însăși posibilitatea de a iubi, de a fi mulțumit; ea distruge chiar și judecata sănătoasă. Omul mândru privește întotdeauna de sus la lucruri și la oameni și bineînțeles că vreme privești în jos nu poți vedea ceva ce este deasupra ta”.

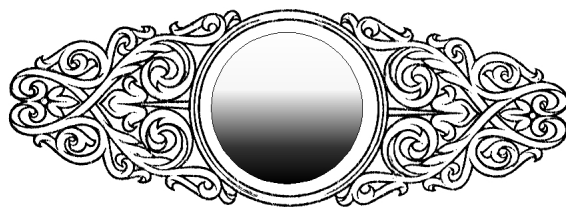
“Mândria merge înaintea pieirii” (Pilde 16:18).
“Privirile trufașe și inima îngâmfată sunt sfeșnicul păcătoșilor” (Pilde 21:4; Is.2:11; 3:16). În schimb “*o privire binevoitoare înveselește inima*” (Pilde 15:30).

Multe păcate a făcut Nebucadnețar, împăratul Babilonului, însă lepădarea și detronarea lui a avut drept cauză mândria lui. “*Și pentru că i s-a îngâmfat inima și i s-a împietrit duhul până la mândrie, a fost aruncat de pe scaunul lui împărătesc și a fost despuiat de slavă*” (Daniel 5:20)

Dacă dorim să creștem mari în înțelepciune și statură duhovnicească și să fim plăcuți lui Dumnezeu, să ascultăm Cuvântul lui Dumnezeu care ne spune: “*Smeriți-vă sub mâna tare a lui Dumnezeu pentru ca, la timpul cuvenit, El să vă înalțe*”. “*Și toți, unii față de alții, îmbrăcați-vă cu smerenie, pentru că Dumnezeu stă împotriva celor mândrii, dar celor smeriți le dă har*” (1 Petru 5: 5-6)

Doamne, ferește pe robul Tău de mândrie ca să fie nevinovat de păcate mari . Amin!

Religii. Secte. Ecumenism. Mișcări anticreștine.

“Sfântul Sinod, cu convingerea că Ortodoxia reprezintă plinătatea Bisericii nedespărțite, a reafirmat hotărârea sa de a participa la mișcarea ecumenică potrivit tradiției românești, ca semn al necesității mărturiei ortodoxe în contextul lumii creștine și al societății contemporane”. (extras din comunicatul de presă conținând hotărârile Sfântului Sinod al Bisericii Ortodoxe Române din ședința de lucru din 4-5 iunie a.c.)

Misiunea ecumenica a Ortodoxiei

Interviu cu *I.P.S. Daniel*
Mitropolit al Moldovei și Bucovinei

Întrebare: *Ecumenismul este o lucrare de apropiere a Bisericilor creștine specifică secolului XX. Deși importanța mișcării ecumenice este recunoscută și de Bisericile Ortodoxe, totuși, unele din ele încep să o conteste. Cu toate acestea, Patriarhia Română continuă eforturile de apropiere ecumenică între Bisericile creștine. Care este, din punct de vedere ortodox, misiunea ecumenismului, acum, la sfârșitul secolului XX și începutul mileniului III?*

Răspuns: Ecumenismul, ca mișcare de refacere a unității creștine, are pentru Ortodoxie o triplă semnificație:

- 1) **O datorie sfântă**, care derivă din rugăciunea Mântuitorului Hristos „ca toți să fie una” (In. 17,21)
- 2) **O șansă** de a mărturisi că Biserica Ortodoxă poate aduce o contribuție unică la refacerea unității creștine pe bază de adevăr, fiind Biserica pivot care reprezintă continuitatea istorică a Bisericii Sfinților Apostoli, a Sfinților Părinți și a Sinoadelor ecumenice;
- 3) **Un risc**, când se relativizează tradiția apostolică și patristică, cu scopul de a ajunge la un consens prea facil sau superficial. De aceea, **ecumenismul adevărat, duhovnicesc și responsabil, este o sarcină grea, care necesită multă pregătire și multă atenție. Astăzi nu este în criză ecumenismul ca ideal sfânt de refacere a unității creștine, ci o înțelegere superficială și secularizată a însăși tainei credinței Bisericii și a vieții creștine.**

Ecumenismul secularizat are prea puțin în centrul său pe Hristos și mântuirea sufletului, și prea mult problemele imediate ale lumii. În plus, prozelitismul agresiv sau abil eterodox a slăbit mult interesul ortodocșilor pentru ecumenism, datorită de a apăra Ortodoxia fiind mai urgentă decât dialogul ecumenic. Totuși, **idealul unității creștine pentru care S-a rugat Hristos-Domnul nu poate fi înlocuit cu ura**

confesională sau cu războaiele religioase de tip fanatic și violent. Să apărăm credința ortodoxă ca fiind cel mai scump dar de la Dumnezeu, însă nu trebuie să despărțim niciodată adevărul de iubire și iubirea de adevăr.

Ortodoxia participă la mișcarea ecumenică, pentru că este Biserica ecumenică, a Sinoadelor ecumenice, dar ea nu trebuie să se piardă într-o unitate de tip lumesc, secularizat, ci să mărturisească unitatea Bisericii cea una a lui Hristos, unitate care se realizează în Duhul Sfânt, nu în duhul lumii acesteia prin aranjamente sau convenții umaniste.

Întrebare: *Care sunt cele mai importante întruniri ecumenice la care ați participat în acești șapte ani, reprezentând Patriarhia Română sau Mitropolia Moldovei și Bucovinei?*

Răspuns: Ecumenismul este o apropiere nu numai între Biserică, ca instituții, ci și între oameni, credincioșii acelor Biserică. Mitropolia Moldovei și Bucovinei a fost prezentă la întruniri ecumenice locale și internaționale, organizând la rândul ei mai multe întruniri ecumenice acasă.

Personal, am activat în cadrul Consiliului Ecumenic al Bisericilor unde am avut diferite responsabilități, iar mai nou și în Conferința Bisericilor europene. Totodată, la propunerea Sfântului Sinod al Bisericii noastre, am prezentat, ca delegat, Biserica Ortodoxă Română la diferite întruniri ecumenice.

Adesea, când am participat la astfel de întruniri ecumenice, în orice zonă a globului ne-am fi aflat, ne-am întâlni cu comunitățile românești care erau acolo și am slujit în bisericile lor, încurajându-i să-și păstreze identitatea și credința ortodoxă. Aceasta și pentru că în cele mai multe situații, românii ortodocși trăiesc, în țările lor adoptive, într-un cadru ecumenic, mulți dintre preoții ortodocși săvârșind sfintele slujbe în lăcașuri de cult împrumutate lor de către alte Biserici

creștine.

Pe plan local, în Mitropolia de care răspundem, am susținut activitățile și întrunirile ecumenice, fie prin găzduirea lor, fie chiar prin organizarea lor, singuri sau împreună cu alte instituții ecumenice cu convingerea că putem arăta că noi, românii, prin firea noastră, suntem un popor tolerant (în țara noastră conviețuiesc de secole religii și confesiuni diferite), capabil de dialog și cooperare, fără să ne trădăm identitatea. Noi n-am pierdut credincioși datorită ecumenismului oficial al Bisericii, ci datorită mai ales prozelitismului sectar, agresiv și antiecumenic sau datorită, uneori, neglijenței pastoral-misionare. Rău nu este adevăratul ecumenism ortodox, ci pasivismul ortodocșilor în a-și cunoaște și apăra valorile credinței lor în fața sectelor sau a mentalității secularizate a umanismului liberal. Azi, **Ortodoxia trebuie să evite atât izolarea în autosuficiență, cât și dizolvarea în compromis. Ea trebuie să fie totdeauna mărturisitoare, fără teamă și fără orgoliu.**

Nu putem să nu amintim că, pentru mai buna cunoaștere a teologiei creștine din diferite țări, am înființat la Centrul eparhial Iași, începând cu data de 1

iulie 1995, **Biblioteca ecumenică „Dumitru Stăniloae“, pe care am închinat-o memoriei acestui mare teolog român care a știut să îmbine aprofundarea și mărturisirea dreptei credințe a Bisericii Ortodoxe cu dialogul ecumenic.** Părintele Stăniloae n-a avut teamă de dialogul ecumenic, ci l-a apreciat și criticat, după nevoi, tocmai pentru că era un teolog solid al Ortodoxiei universale și un român cu simțul măsurii. Ca discipol al său, l-am admirat pentru acest mare dar.

Pentru buna coordonare a tuturor activităților ecumenice din cadrul Mitropoliei Moldovei și Bucovinei, am reușit ca din acest an (1997) să funcționeze Institutul Ecumenic „Sfântul Nicolae“ al cărui sediu se află în clădirea Căminului teologic „Sfântul Nicolae“ din Iași.

Ecumenismul rămâne pentru noi o preocupare importantă, dar nu mai mare decât apărarea și promovarea dreptei credințe pentru mântuirea preoților și credincioșilor care ne-au fost încredințați să-i păstoriim ca arhieru al Bisericii Ortodoxe, al lui Hristos.

(extras dintr-un interviu realizat de Pr. Neculai Dorneanu) - Teologie și Viață, nr. 7-12 / 1997 -

Puncte de vedere

În limbo*, dar nu pentru că voim

† Nathaniel

= unul din cei trei episcopi ai Detroitului =

Pledoarie pentru unirea bisericilor ortodoxe din SUA într-o singură biserică, autocefală, Biserica Ortodoxă Americană și sub un singur patriarh

Bombardarea Iugoslaviei de către NATO, la cererea Statelor Unite, a afectat adânc comunitatea ortodoxă din Statele Unite. Printre credincioșii aflați în America se numără și albanezi și sârbi, toți membri ai aceleiași mari comunități ortodoxe din America. Albanzii catolici și Musulmanii fac și ei parte din țesătura multi-culturală a cetățenilor din Statele Unite. Există o strânsă cooperare între credincioșii ce fac parte din comunitățile creștin ortodoxe din Nordul Americii și mai puțina lor reprezentare prin ierarhii aflați în Permanenta Consfătuire a Episcopilor Canonici Ortodocși (SCOBA).

Toți ortodocșii au simțit înțepăturile presei Statele Unite, poate s-au simțit chiar „stânjeniți“. Presa și televiziunea au creat o imagine a „Ortodoxiei Sârbe“, ca fiind un fel de „popor ațâțător la război“, și prin asociație, toți creștinii ortodocși (care sunt încă considerați ca „străini“ pe aceste meleaguri, indiferent de cât timp au trăit sau au fost născuți pe acest continent) sunt de aceeași seamă.

Nu avem cunoștința de nici un răspuns ortodox la această criză. Astfel toți acei interurbani, grupuri camaraderesti și acei care își trâmbeiază o mare „implicare laică“, toți aceștia nu sunt altceva decât niște „tigri de hârtie“ când trebuie să răspundă la o problemă care se răsfrânge asupra întregii Ortodoxii.

Ar trebui să fie cunoscut că „SCOBA“ a inițiat un efort de a mijloci o încetare a focului la Paștele „Apusenilor“ și la Paștele Ortodox, dar guvernul lui Clinton a ignorat pe

ierarhi și i-a insultat chiar, nevoind să onoreze o teleconferință stabilită, nici să-i primească ca o singură reprezentanță, ca purtători de cuvânt a ortodocșilor americani. Istoria va relata că a existat cel puțin o încercare serioasă a ierarhilor de a mijloci, dar Casa „Albă“ a trecut cu tăvălugul peste acești reprezentanți ai celor 7 milioane de cetățeni americani, fără a clipi din ochi. Nu este oare probabil că politicienii americani ar fi voit să aibe de a face cu o singură persoană cu autoritate, decât cu o colecție talmeș-balmeș de ierarhi legați de jurisdicții străine? E de prisos să repetăm că ceea ce contează sunt „voturile și bank-notele“, și că afacerile Americii sunt afaceri!

Ar fi fost oare posibil ca „SCOBA“, care include ierarhia sârbă, să fie recunoscută de guvernul american și să fie acceptată ca o voce mai puternică în rânduiala publică, asupra problemei iugoslave? Probabil că nu. Ar fi putut să fie? Probabil că nu (deoarece SCOBA nu este o singură autoritate ci un amestec de autorități etnice). Presa n-a menționat nimic despre eforturile depuse de „SCOBA“ de a mijloci. Președintele și susținătorii lui pot primii pe unii sau pe toți ierarhii, individual al Casa „Albă“ dar, ca să spunem adevărul, nu va vedea în ei decât niște persoane reprezentând o enclavă etnică particulară având doar o valoare limitată în ceea ce privesc voturile și campaniile electorale. Una este să primești un Arhiepiscop sau Mitropolit și cu totul altceva să stai față în față cu un Patriarh!

Această entitate majestoasă, „SCOBA“, a fost

percepută de politicienii noștri ca fiind exact ceea ce este, un pseudo-amestec de diferite comunități etnice, „semi-autonome“, ba chiar mai puțin decât „semi-autonome“, a căror reprezentanți au o autoritate în propriile lor comunități și se bucură de respect în comunitatea ortodoxă largă, dar care nu au nici o autoritate în viața reală, și nu doar politicoasă, care definește realitatea politicii și puterii americane.

Sfințiți Ierarhi, importanța vizitelor noastre individuale la Casa „Albă“ este nu miraj! Și este miraj deoarece, în timp ce puterile guvernamentale ar putea avea un oarecare interes pentru un anumit grup etnic, din pricina unei puteri politice și colective sau financiare, prezența noastră individuală este înjosită deoarece este fragmentată și neimportantă atâta vreme cât nu reprezintă întregul Trup al lui Hristos, Sfânta lui Biserică ai cărei arhiepiscopi suntem noi. Trebuie să avem un patriarh ca toate națiunile ortodoxe civilizate, pe cineva care să stea față către față cu autoritatea civilă a acestui pământ.

Cei care sunt cinstiți vor admite că „SCOBA“ nu are un precedent ecleziastic, nici un statut prezent. Participarea fiecărui ierarh ca membru, este tolerată sau ignorată sau chiar necunoscută de Bisericile-mame. Ea nu este SFÂNTUL SINOD al unei Biserici Americane Autocefale, ci o întrunire arbitrară care emite scrisori „publice“ la Paște și Nașterea Domnului; o organizație fără dinți și nevertebrată pentru a face lucrul necesar și firesc de a balansa guvernarea civilă și credincioșii ei. Americanii sunt fericiți să proclame „un guvernământ al poporului, de către popor și pentru popor“, ceea ce ar trebui să însemne că Ortodoxia trebuie să participe la guvernare nu doar pe un temei personal ci ca un trup, Trupul lui Hristos, puternic, recunoscut și capabil să facă declarații în fața Congresului sau Casei „Albe“.

„SCOBA“ își dă o importanță auto-umflată când (sau mai degrabă, dacă) este primită și apoi se dezumflă, ca în cazul prezentei crize, când puterile ei sunt limitate, tocmai pentru că nu este Sfântul Sinod al unei Biserici Autocefale. Slăbiciunea puterii ei se vedește nefolositoare când confruntă o problemă ca aceea din fața noastră, la Kosovo. Dacă ar fi existat un Sfânt Sinod, cu un Patriarh întâistător, prezenta stare de război nu ar fi existat. Probabil Casa „Albă“ ar fi fost într-adevăr albă și Ortodoxia ar fi fost de mare folos națiunii noastre. Am folosit SCOBA destul ca o cârjă de olog - e timpul să încetăm a ne ascunde în spatele trupului ei ineficace, și să umblăm „pe ambele noastre picioare“.

Puncte de vedere

Sământa a fost aruncată

Dinu Cruga

Criteriul folosit de Prea Sfinția Sa Episcopul Nathaniel, pentru a scoate la iveală necesitatea unirii diverselor jurisdicții ortodoxe în America, ar putea fi socotit de unii ca fiind unul *politic*, de alții ca fiind unul *pragmatic* și de alții ca fiind „*necanonic*“. Dar formarea jurisdicțiilor n-a fost oare „canonizarea“ unor criterii *politice* și *pragmatice*, când întâistătorii Bisericii au copiat împărțirea geografică a Imperiului Roman și au pus episcopi, mitropoliți și patriarhi peste toate teritoriile, din Imperiu și chiar de la marginile Imperiului? Episcopul Nathaniel a insistat asupra „unei singure voci“ ortodoxe într-o lume secularizată la maximum.

De fiecare dată când o asemenea criză trece, nerezolvată sau neafectată de Biserică, suntem chemați la osândă. Nu mai putem greși ca în Pennsylvania. Nu mai poate exista un alt „Ligonier-non-Ligonier“. Atunci a fost momentul propice pentru un nou „Tea Party“, un alt „Ligonier Tea Party“, dar noi am lăsat fluxul să treacă și acum stăm la condamnare. A cerut vreo Biserică-mamă o retragere a semnăturilor celor ce au semnat? Pe ce temei? Și dacă nu, de ce nu?

Nu există nici o rațiune de a nu avea o Biserică Autocefală în America, a tuturor creștinilor ortodocși, cu un Patriarh întâistător al unui Sfânt Sinod, cu școli, institute, mănăstiri și parohii, cum este rânduiala în toate țările „ortodoxe“. Este credința lor mai „ortodoxă“ decât a noastră? Nu suntem și noi „ortodocși“? Unde suntem „eterodocși“? Dacă nu suntem „ortodocși“ cum se face că suntem în comuniune unii cu alții și cu Bisericile-mame?

Prezența situație a Ortodoxiei neuneite este o formă de colonialism care nu este întemeiată pe Scriptură, oricum ar interpreta cineva versetul din Matei „Mergeți și botezați toate neamurile“ ca însemnând că fiecare își află mântuirea numai într-un popor etnic. Cântăm troparul că suntem numiți o nouă seminție, seminția lui Hristos. Ar trebui oare să ne numim după numele Statelor noastre: „illini“, „ohioeni“, „pennsylvăneni“, etc., și atunci, născuți fiind într-un anumit trib, noi ne vom mântui în el. Și dacă ne mutăm dintr-un stat într-altul, va fi nevoie să importăm preoți și tradiții de la statul nostru de baștină, pentru a ne fi asigurată mântuirea?

Credința ortodoxă nu admite existența unui „limbo“. Și totuși americani trăiesc, fără voia lor, într-un „limbo ortodox“. Cum putem ieși din el? Să lăsăm ca fiecare Comunitate Creștin Ortodoxă (și astfel să nu mai vorbim de jurisdicții), cu ierarhii ei respectivi, să ceară binecuvântarea Bisericii lor mamă de a fi recunoscute ca „Autocefale“, precum a făcut-o Mitropolia Rusă în 1970. Iar dacă nu, potrivit canoanelor, e nevoie de trei episcopi pentru a crea un Sinod.

Purtând mărturie lui Hristos, Sfântul Ioan Botezătorul a spus ucenicilor săi: „Acela trebuie să crească iar eu trebuie să mă micșorez“ (Ioan 3; 30). Este timpul ca SCOBA să se micșoreze pentru ca o Biserică Ortodoxă Autocefală a tuturor creștinilor ortodocși din America să crească.

A trăi în Statele Unite nu este a trăi în limbo. E timpul ca înainte de Milenium să ne ridicăm spre cerul unei Biserici Autocefale. (*Solia*, iunie 1999)

* limbo = debara dar și iad

asemenea autoritate. E ca și cum Mielul lui Dumnezeu se sfărâmă și se împarte deosebit după fiecare limbă și fiecare neam. Și din pricina gâlcevii nu-i ia nimeni în serios.

„Una și singura voce“ de care vorbește Prea Sfântul Episcop Nathaniel este un lucru de care occidentalii, seculariștii, iluminații, umaniștii, democrații, sunt cu totul străini, deoarece refuză orice rol al bisericii în rânduiala văzută și mai ales „politică“ a societății. Ceea ce se petrece în țările ortodoxe, desigur nu cu amplexarea și puterea avută la începutul imperiului creștin bizantin, poate fi socotit un fel de prelungire a „modului“ de viață a imperiului bizantin, în care autoritatea bisericii se împletea cu puterea temporală. Oare împăratul, începând cu Constantin cel Mare, nu era socotit episcop al treburilor din afară ale Bisericii? Oare împărații și domnitorii nu aveau câte un sfătuitor în divanul țării? Oare multe hotărâri ale sinoadelor ecumenice n-au fost executate de armata împăraților? Oare n-au fost mari ierarhi care au păstrat ființa neamurilor ortodoxe? „Prin aceste trei mijloace“, spune de pildă Patericul Românesc, „prin *preoți* vrednici și biserici, prin *școli confesionale* și prin *cărți* tipărite în grai românesc, Mitropolitul Andrei Șaguna a întărit peste Carpați unitatea credinței ortodoxe, unitatea etnică națională și unitatea de gândire și acțiune, împotriva atâtor influențe străine“. Iar un Alexandru Ioan Cuza, cu toată camarila de masoni din jurul lui, asculta glasul starețului Calinic de la Cernica.

Aceasta „una și singură voce“ ortodoxă, într-o lume, ca America, structurată sufletește pe principiul „de a crede fiecare ce vrea sau de a nu crede deloc“, devine aproape o obligație pentru ierarhii ortodocși, fiind de fapt menirea pentru care Dumnezeu i-a trimis sau i-a născut aici. Altminteri, ortodoxia din America se va dilua până la reforme și dispariție. Din acest punct de vedere menținerea în continuare a fărâmițării ortodoxe, inevitabilă la începuturile ei pe aceste meleaguri, se întoarce chiar împotriva ortodoxiei. Iar fărâmițarea unor comunități etnice, cum suntem noi românii, de pildă, unii sub jurisdicția bisericii-mame, aflată peste mări și țări, iar alții adoptați formal de o jurisdicție aflată pe acest continent, este anacronică și continuă să fie experimentarea unei ortodoxii de getto, fără nici un viitor. Înglobarea ambelor într-o mitropolie sau patriarhie autocefală este singura soluție.

E o încălcare a canoanelor? Desigur că este, dacă canoanele făcute în anumite împrejurări și motivări istorice, se absolutizează. Desigur s-ar încălca acele canoane, înțepenite în interpretări ce convin setei de putere a unor Patriarhi, mai ales ecumenici. Dar cine mai socotește astăzi valabil canonul care afurisește pe orice preot sau ierarh care merge la un doctor evreu? Ah, unele sunt permanente și altele nu sunt! Ce justifică permanența lor când împrejurările, condițiile și motivările nu mai sunt aceleași care au stat la baza formulării lor cu secole mai înainte? Oare certurile între jurisdicții sunt de ieri sau de azi? Oare patriarhul de la Constantinopol, bazându-se pe canonul 28, mai are dreptul să se socotească stăpân peste toate „diasporele“? De ce bisericile rupte de Constantinopol și devenite autocefale își arogă dreptul de a avea sub jurisdicția lor orice comunitate „diasporică“ de același neam și nici-o altă jurisdicție să nu-și bage nasul în ciorbele lor etnice?

Comisiile și comitetele pregătitoare ale unui Mare și Sfânt Sinod Ecumenic, au și fixat procedul de a se obține autocefalia. Faci cerere la biserica-mamă, și dacă aceasta o aprobă, o face cunoscută Fanarului, care dacă vrea, o comunică tuturor Bisericilor Autocefale spre aprobare și abia la urmă ar semna și el tomosul autocefaliei. În rânduiala aceasta nu

sunt enumerate însă intrigile de culise, amânările nesfârșite, târguilele, presiunile și șantajul politic... De aceea, chiar dacă Biserica-mamă și-ar da consimțământul și ar propune autocefalia vreunei comunități ca ale noastre, pe lângă primirea întru comuniune din partea tuturor Bisericilor Autocefale, mai trebuie în ultimă instanță și consimțământul Patriarhul Ecumenic, care de frica creării unui precedent, va refuza sau amâna la infinit.

Ceea ce Episcopul Nathaniel consideră din acest punct de vedere nu este ignorarea canoanelor, nici „modificarea“ celor existente, ci doar „adaptarea“ lor după duh la condițiile și situațiile noi din nordul Americii, inexistente pe vremea formulării lor. Cu siguranță că eparhiile „etnice“ ortodoxe vor cere bisericilor-mame binecuvântarea acestora. Iar dacă bisericile-mame vor refuza dintr-o pricină sau alta, dintr-o conveniență politică sau alta, vorba Episcopului Nathaniel, e nevoie „de trei episcopi pentru a crea un Sinod“. Dar de ce să se ajungă până acolo?

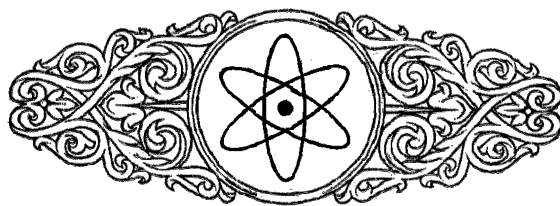
Și în acest context, ca amănunt, ceea ce se petrece în grădina bisericii ortodoxe române din America, este desuet, nu pentru că legătura Arhiepiscopiei Bisericii Ortodoxe Române este sub autoritatea canonică a Bisericii Ortodoxe din România, ci pentru că refuză să considere sau să facă parte din acea una și singură voce ortodoxă. Și o atare voce este a unui Sfânt Sinod al Bisericii Ortodoxe Autocefale din America de Nord, care nu trebuie confundată cu OCA. Ori, în ceea ce ne privește, primul pas pentru aceasta ar trebui să fie unirea acestor două eparhii izvorâte din același neam ortodox. Și spunem „ar trebui“, deoarece Unirea jurisdicțiilor de care vorbim, se poate face și fără acelea care vor să rămână sub dependența și în sinodul bisericilor-mame. Mai târziu sau mai devreme, dacă au urechi de auzit, vor auzi.

Sămânța a fost aruncată de P.S. Episcop Nathaniel. Este comoara ce o lasă moștenire. Dar creșterea și rodirea ei nu depinde numai de Episcopul Nathaniel. Unde va cădea sămânța? Va fi semănată pe un loc pietros al ierarhilor care o primesc cu bucurie, dar...? Printre spinii care aud chemarea, dar grija acestei lumi, comoditatea și înșelăciunea avuției, o va înăbuși și o va face neroditoare? Să ne rugăm să cadă în pământ bun, care va aduce rod.

(Solia, iunie 1999)

Înlocuirea unui ierarh în America

Ca urmare a unor tensiuni prelungite pe o perioadă de trei ani, liderul spiritual al Arhidiecezei Ortodoxe Grecești din America a luat decizia de a demisiona. Criticile, destul de dure, veneau din partea laicilor, care dezaprobau modul său autoritar de lucru și afirmau că acesta nu ține pasul cu nevoile celor 1,9 milioane de credincioși. Acuzatorii săi au cheltuit aproape 1 milion de dolari într-o campanie care urmărea înlăturarea sa din funcția deținută, amenințând cu formarea unei noi biserici. Înlăturarea arhiepiscopului Spiridon, în vârstă de 54 de ani, este fără precedent, fiind pentru prima dată când un ierarh aflat într-o funcție atât de importantă a Bisericii Ortodoxe Grecești demisionează din cauza criticilor aduse de laici, privind calitatea serviciilor sale. Biserica Ortodoxă Greacă a numit deja în locul său, pe data de 20 august, pe mitropolitul Demetrios Trakatellis din Vresthena, un savant foarte respectat, în vârstă de 71 de ani. (*Religion Today*, 23 august 1999)

Sfaturi duhovnicești folositoare pentru
mântuirea sufletelor și pentru tot binele

ÎNLĂTURAREA FARMECELOR (1)

din care cauză îți merge prost în casă, la serviciu, cu copiii, cu sănătatea,
neînțelegeri în căsnicie, neputința de a te căsători, etc.

Arhim. Marion Argatu

1. Rugăciune la mănăstire (acatist de 40 de zile)

Se dă la o mănăstire (unde se face zilnic slujba Sfintei Liturghii), un **acatist** în care se scrie numele de botez - cu neamul pe care îl ai, și ce dorești să-ți ajute Dumnezeu. Acatistul se plătește pentru 40 de zile;

2. Ajunare

(cu rugăciuni, mătăanii, aghiazmă mică, etc.)

Concomitent cu rugăciunea de la mănăstire **se ajunează** (post complet și de mâncare și de apă și abținere de la împreunare cu soțul și abținere de a face păcate cu fapta sau cu vorba), **în ziua de vineri**, când se aprind și 9 lumânări, în semnul sfintei cruci (3 pentru păcate, 3 pentru dușmani, 3 pentru blestem).

1. Dimineața: Lumânările se aprind în felul următor: se aprind toate odată, în semnul sfintei cruci, pe o suprafață plană (cărămidă sau tavă de metal) ca să poată să ardă până la ultima picătură. Se aprind în dimineața zilei de vineri când și ajunezi; dimineața când te scoli, te speli în fața icoanelor de la răsărit, unde te și așezi pentru **rugăciune**. Când le aprinzi, te așezi în genunchi, apoi spui rugăciunile pe care le știi sau, dacă ai o carte de rugăciuni, citești de acolo un acatist al Maicii Domnului sau Paraclis al Maicii Domnului, până ard lumânările 1/4 din lungimea lor. Apoi le stingi și faci 10 mătăanii (în total trebuie să faci **40 de mătăanii** în ziua de vineri dar în patru timpi) și apoi spui: „*Doamne Iisuse Hristoase, Dumnezeul nostru iartă-mi păcatele mele, ale părinților mei, ale fraților mei, surorilor, ale soțului (soției), ale copiilor mei, și ne dă nouă sănătate, dezlegare de blesteme și farmece, credință, înțelegere și tot ajutorul pentru...* (spui problema pe care o ai)”.

2. La prânz (sau dacă ai serviciu, atunci când vii de la serviciu) se procedează la fel, cu aprinderea lumânărilor și continuarea rugăciunilor de acolo de unde ai rămas (dacă era acatist sau paraclis), când s-au ars lumânările de 1/4 și le-ai stins, faci din nou 10 mătăanii, arzi deci încă un sfert din toate lumânările pe care le aprinzi (până ard la jumătate), le stingi și la urmă spui rugăciunea

de mai sus către Domnul nostru Iisus Hristos.

3. Seara, înainte de culcare, faci la fel, cu aprinderea lumânărilor să mai ardă un sfert, cu rugăciuni, cu 10 mătăanii, și la sfârșit acea rugăciune către Domnul nostru Iisus Hristos, scrisă mai sus.

4. La miezul nopții: dacă te-ai culcat, pui ceasul să sune cu puțin înainte de ora 12 noaptea. Te scoli imediat, te speli pe față și pe mâini, te așezi apoi în fața icoanelor, aprinzi lumânările (de un sfert cât au mai rămas), le arzi până la sfârșit, spui iarăși rugăciunea faci 10 mătăanii (acum ai în total 40 și spui la sfârșit această rugăciune: “*Doamne, Iisuse Hristoase, Dumnezeul nostru, primește nevrednica mea rugăciune și nevrednicul meu post pentru iertarea păcatelor mele, ale soțului meu (soției) ale părinților noștri, ale copiilor noștri (dacă ai) ale fraților, surorilor, ale bunicii noștri, ale celor adormiți din neamurile noastre, moși strămoși și până la al nouălea neam, și ne dă nouă sănătate, dezlegare de blesteme și farmece, credință și tot binele și ajutorul în ... (spui problema pe care o ai)”.*

Dacă ai scos **părticica** de la preot, din Duminica precedentă, de la Sfânta Liturghie, când trebuia să dai și un mic pomelnic cu numele și problema pe care o ai, cerând preotului să-ți scoată și părticica (pe care preotul ți-o dă la sfârșitul slujbei, mergând tu singur la ușa din stânga - acolo unde dimineața ai dat și pomelnicul cu o prescură și o lumânare, și un ban, după putere), dacă ai deci părticica, **întâi iei acea părticică**, și te rogi lui Dumnezeu și Maicii Domnului pentru împlinirea rugăciunii, **apoi se ia aghiazmă și anafură** (părticica e mai mare ca sfințire decât anafura; ea se ia numai dacă ai ajunat vinerea) - după care, dacă nu mai poți să ții postul până la 10 dimineața, adică până sâmbăta dimineață când te scoli din somn, poți să iei o gustare mică și să bei ceva apă, și apoi să te culci cu rugăciunea în gând.

În ziua de ajunare - vinerea sau miercuria sau luna (pentru farmece, vinerea) - dacă le ții, trebuie să-ți dai de **pomană** mâncarea pe care ar fi trebuit s-o

mănânci în acea zi, - dar numai mâncare de post, la un sărac, sau dacă nu ai cui, dai la un sărac o sumă de bani și spui săracului: roagă-te pentru mine... spui numele de botez, și rugăciunea săracului se urcă drept la Dumnezeu, cerând îndurare pentru cel ce l-a milostivit. Dacă nu ai cui să dai banii, și în aceeași zi nu ți-a ieșit în cale nici un sărac, dai, tot în numele tău, orice de mâncare, dar numai de post, oricărui înfometat, că tot este primit ca milostenie (să nu dai mâncare de dulce în acele zile de post, căci spurcăciuni se fac în fața lui Dumnezeu și nu este primit.

În orice zi de ajunare, după rugăciunile de la 12 noaptea, poți lua și numai aghiazmă și anafură sau numai părticica. Părticica se ai numai după ajunare de 24 de ore.

Tot despre părticică: părticica se scoate de preot de la Sfânta Liturghie, numai când tu dai la biserică dimineața (înainte de a începe slujba Sfintei Liturghii), *un pomelnic* cu numele și problema, necazul pe care îl ai (și ceri ajutorul lui Dumnezeu, al Maicii Domnului, și al tuturor sfinților), cu prescură și o lumânare și ceva bani și *rogi pe preot* (când duci darul tău la altar în zi de Duminică, sau orice sărbătoare dimineața când se face slujba Sfintei Liturghii, la o biserică sau la o mănăstire) *să-ți scoată o părticică*. După Sfânta Liturghie la care trebuie să fii prezent nu numai cu trupul dar și cu gândul, adică la ora 12 ziua, când se termină slujba, te duci la ușa din stânga intrării Sfântului Altar, și rogi pe preot să-ți dea părticica. Părticica scoasă pentru tine la Sfânta Liturghie. Preotul ți-o aduce, tu o păstrezi cu sfințenie acasă, la icoană, și o iei, după ziua în care ai ajunat 24 ore, așa cum s-a arătat mai sus. Părticica este un lucru sfânt, se ia cu mare sfințenie și este de mare ajutor, pentru că în timpul sfintei Liturghii a stat lângă trupul Mântuitorului, a Preasfintei Fecioare Născătoare de Dumnezeu, și a tuturor sfinților, și este de mare sfințenie și ajutor sufletesc și trupesc, pentru cel care o mănâncă după ajunare de 24 ore.

Tot pentru farmece, concomitent cu ajunarea zilei de vineri și rugăciune (mătăniei și cele 9 lumânări arse în 4 timpi) se mai folosește **aghiazmă mică** (care se face de preot în timpul anului, *aghiazma mare* fiind cea de la Bobotează) cu care se stropește prin casă, prin curte (dacă ai). În casă, la bloc, nu se stropește în WC căci este mare păcat, ci se stropește numai la ușa WC-ului, pentru că darul lui Dumnezeu care este în aghiazma sfințită, trece puterea ei și dincolo de ușă și orice rău se înlătură și de acolo: așa cum Mântuitorul a venit la sfinții Apostoli prin ușile încuiate, așa și puterea darului Duhului Sfânt trece dincolo de lucrurile materiale (aici, ușa de lemn).

Stropirea cu aghiazmă se face cu un mănunchi de busuioc, astfel:

- în prima săptămână se stropește zilnic începând de luni;
- în a doua săptămână ser stropește: luni, miercuri

și vineri;

- a treia săptămână se stropește: marți, joi și sâmbătă;
- a patra săptămână se stropește: duminica

Stropitul se face dimineața în zori și pe nemâncate. Când stropești cu aghiazmă în semnul sfintei cruci, spui: „*Să vie Dumnezeu și să se risipească vrăjmașul din casa aceasta*“ și turnând aghiazmă pe podea în semnul sfintei cruci, zici: „*În numele Tatălui, și al Fiului și al Sfântului Duh. Amin*“, și stropești cu busuiocul numai în semnul sfintei cruci și spui: „*Și de aici, și de aici*“, stropind toată casa (nu în WC ci numai până la ușa închisă a WC-ului), adică să se risipească vrăjmașul și toată lucrarea lui cea rea... și de aici, și de aici, și dai peste tot, în dulapuri și după dulapuri, pe pat, sub pat, peste tot. Nu se intră nici în baie, se stropește numai ușa de la baie.

*

Când avem **vrăji făcute asupra chipului (pentru urâțirea lui)** sau pentru ca să nu se mai prindă de noi vrăjile: ne dăm în fiecare dimineață cu aghiazmă, pe față și pe haine spunând: „*Să vie Dumnezeu și să se risipească vrăjmașii de la fața mea, din calea mea. În numele Tatălui și al Fiului și al Sfântului Duh, Amin*“ făcând și sfânta cruce. Te închini deci de trei ori, te dai cu aghiazmă și darul lui Dumnezeu te păzește de tot răul în acea zi. Și chiar de nu ai farmece e bine ca înainte de a pleca din casă, sau mai bine când te scoli dimineața, să te dai cu aghiazmă de trei ori spunând și mica rugăciune de mai sus și făcând sfânta cruce. Când pleci de acasă (la serviciu sau la o treabă), stropești ușa de la intrare, și spui la fel: „*Să vie Dumnezeu și să se risipească vrăjmașul de la casa noastră și de la calea noastră. În numele Tatălui și al Fiului și al Sfântului Duh. Amin*“. Faci semnul sfintei cruci de trei ori și stropești cu busuiocul.

*

Pentru sănătate și izbăvire de duhuri rele, poți să iei părticica (numai dacă ajunezi vinerea). După ajunare de o zi (24 de ore), la ora 12 noaptea sau a doua zi dimineața când te scoli, înainte de a mânca și după ce te-ai închinat, se ia:

1. *Părticica*;
2. *Aghiazma mică*, în care pui ulei de la Sfântul Maslu (9 picături de ulei sfințit la Sfântul Maslu pentru cei mari și 7 picături pentru copiii până la 7 ani). Iei de trei ori (trei guri).
3. *Turtița*, pe care o faci din *făina și uleiul* de la Sfântul Maslu și cu *aghiazma mică*. *Făina* de la Sfântul Maslu, slujită pentru tine și ai tăi (pe care tu ai dus-o la biserică și ai pus-o pe masă, în timpul slujbei de Sfântul Maslu, pe care o iei apoi acasă), *uleiul* dus și sfințit (se pun în făină 9 picături de ulei sfințit de la Sfântul Maslu sau, pentru copii până la 7 ani, numai 7 picături) și *aghiazma mică* se amestecă bine, se spune în acest timp rugăciunea

„Tatăl Nostru“ și apoi se coace pe o plită sau o tablă de aragaz numai cât se rumenește puțin. Se ia apoi și se împarte în 7 părți pentru 7 zile din săptămână cât durează rugăciunea de Sfântul Maslu și se ia dimineața înainte de a mânca, de tine și de toți ai casei pentru care s-a făcut rugăciunea la Sfântul Maslu. Turtița se ia după ce ai luat mai întâi aghiazma mică, de trei ori (trei guri) aghiazmă în care s-a pus, tot așa, 9 picături de ulei sfințit de la Sfântul Maslu. Din *turtiță și aghiazma cu ulei* iau toți cei pomeniți la slujba Sfântului Maslu **pentru iertarea păcatelor, sănătate și împlinirea oricăror dorințe, pentru ajutor în necazuri.**

*

Pentru iertarea păcatelor și sănătate, se fac *Sfinte Masluri*, post negru (*ajunare*) vinerea, cu 40 de mătănii, se arde *candela* la icoane pentru sănătate, se dau sfinte liturghii în care se cere lui Dumnezeu prin *pomelnicul* dat la preot la biserică - iertarea păcatelor și sănătate.

Când se face *post negru* vinerea, se ia și pârțica (după rugăciunile făcute cum s-a arătat mai sus, cu aprinderea celor 9 lumânări, rugăciuni și mătănii) pe care ți-o dă preotul când l-ai rugat să o scoată la Sfânta Liturghie, când ai dus *pomelnicul* (făcut în numele celui bolnav pentru care te rogi să-i dea bunul Dumnezeu sănătate), cu o lumânare și cu o prescură și ceva bani.

Sfântul Maslu se face tot pentru iertarea păcatelor și sănătate (pentru că de cele mai multe ori boala este urmarea păcatelor și cerem întâi iertare de păcate și sănătate). Și uleiul și făina de la Sfântul Maslu se iau acasă și se face turtița aceea pe care o mănânci, după *ajunare* de 24 de ore și după ce ai luat mai întâi aghiazma în care ai pus 9 sau după caz (dacă e pentru copii) 7 picături de ulei sfințit la Sfântul Maslu așa cum am mai arătat.

Alte sfaturi

Candela, când se arde în fața icoanelor, îngerul candelii (înger păzitor care stă mereu în casă cât arde candela) stă aici în casa ta, și dincolo te va întâmpina, când sufletul tău va pleca din această lume materială, stă deci atâtea zile câte ai ars candela nestinsă în casa ta, casă pe care ți-o păzește și ocrotește de orice rău. Iar când sufletul tău va pleca dincolo, tot atâtea zile te plimbă prin rai la bine și la fericirea negrăită, să te îndulcești de acele bunătăți, chiar dacă tu n-ai reușit să te mântuiești, cât ai trăit pe pământ și numai după ce s-au scurs zilele în care tu ai ținut candela aprinsă la icoanele din casa ta, pe pământ, numai atunci la locul rânduit ție de Dumnezeu după faptele tale din viață.

Tot îngerul candelii, când ai aprins și a ars mereu candela la icoane, 24 de ore în șir, el, îngerul, îți duce și sădește în grădina ta, pe care ți-o face în rai, ca răsplată pentru mica ta jertfă pe care ai făcut-o cu atenție și credință, o floare, din care s-a făcut uleiul sau un pom, de era uleiul de măsline și astfel este pregătită grădina

ta în ceruri, încă fiind tu în viață pe pământ.

Dacă ai aprins candela când ai plecat de acasă (la serviciu sau alte treburi) și între timp candela s-a stins, îngerul care stă și veghează ca să nu ți se întâmple nimic rău în casa ta, nu pleacă, ci rămâne în continuare până sosești tu. Dacă văzând candela stinsă, primul lucru pe care-l faci (spălându-te mai întâi pe mâini) aprinzi candela, îngerul nu mai pleacă, dar dacă te iei cu alte treburi și neglijezi aprinderea candelii îngerul pleacă mâhnit și revine numai după ce tu ai aprins-o.

Dacă tu ai aprins permanent candela în casă și ai plecat de acasă - lăsând-o aprinsă chiar dacă ți s-a rânduit sfârșitul în alte împrejurări (adică se întâmplă cu voia lui Dumnezeu să mori pe drum sau în altă parte decât în casa ta, și nu are cine să-ți aprindă o lumânare) lumina candelii cu îngerul ei te însoțește pe drumul de dincolo, se socotește deci că ai lumină, nu mori în întuneric.

Când aprinzi candela, sau pui numai uleiul care observi că a mai scăzut, îți pui o dorință și te rogi, și faci 3 mătănii. Spui mereu acea dorință, până se împlinește și apoi, când aprinzi candela sau pui uleiul, spui altă rugăciune, de ce ai nevoie, și să știi, cu credință, că totdeauna se împlinește (a se aminti aici de candela pe care turcul o aprindea în fiecare zi la icoana Sfântului Nicolae, pe care el o luase dintr-o biserică creștină pe care o jefuise oamenii săi după căderea Constantinopolului, și minunea ce i s-a făcut cu prinderea hoțului ce-i prădase casa în lipsa sa. Și alte întâmplări trăite de noi, adevărate (apărarea de stricăciune la cutremurul din 1977, etc.).

Iarăși despre candelă: când se aprinde candela se fac trei mătănii, se pune mai întâi puțină aghiazma mică, și apoi uleiul. De fiecare dată când aprinzi candela sau pui uleiul, în fiecare zi căci așa este bine, punem câte o dorință: pentru sănătate, pentru căsătorie, pentru înțelegerea în căsnicie, pentru reușita la examene a copiilor, pentru călătorie, pentru spor în casă, pentru reușite la proces (dacă îl ai), pentru dragoste în casă, în familie, pentru serviciu, adică cerem lui Dumnezeu și Maciei Domnului să ne ajute și să ne împlinească dorința de bine a inimii noastre. Dar și noi să iertăm celor ce ne greșesc nouă și chiar celor ce ne fac rău, și chiar de ne sunt dușmani să ne rugăm pentru ei. Și așa și Dumnezeu ne va ierta pe noi și păcatele cu care noi îl supărăm mereu și îl îndepărtăm de la noi pe Duhul Sfânt, pe care El ni-l trimite ca păzitor trupului și sufletului nostru.

*

Înmulțirea aghiazmei: dacă vezi că ți se termină aghiazma mică și nu ai în apropiere o biserică de unde să te duci să iei alta, atunci faci singur înmulțirea ei astfel: dimineața pe nemâncate, se fac rugăciunile obișnuite apoi zici „Tatăl nostru“, faci nouă mătănii și turnând aghiazma pe care o ai în vasul în care ai pus apă curată neînceptută spui, turnând aghiazma în semnul sfintei cruci, de trei ori spui: „În numele Tatălui și al Fiului

și al Sfântului Duh. Amin”. Nu se pune apă în aghiazma ci aghiazma se pune în vasul cu apă curată neînceptă.

*

Posturile negre (ajunările) se fac:

- **luni** - pentru orice dorință, orice cerere pe care o facem și dorim o împlinire. Exemplu: pentru căsătorie, pentru serviciu, pentru examene, pentru copii, pentru înțelegere în căsnicie, pentru ascultare din partea copiilor și tot ce ne dorim cu binecuvântarea lui Dumnezeu, spre binele nostru și al familiei;

- **miercuri** - se ține post pentru năpastă, învinuire, nedreptate la serviciu, acasă, sau ești purtat prin judecăți și ai dreptate, trebuie să câștigi, să se descopere adevărul că ești nevinovat, pentru limpezirea situației, pentru scoaterea adevărului, etc.

- **vineri** - se ține post pentru farmece, boli și blesteme și dușmani, și în general pentru iertarea păcatelor celor vii și celor răposați din neamurile noastre, când facem rugăciune pentru ușurarea lor, dar nu numai pentru neamuri, răposați în Domnul, dar și pentru străini, foști prieteni, cunoștințe pe care vrei să-i ușurezi dincolo. Pentru răposați dai și *acatiste cu parastas* la trei sau, dacă a fost tare păcătos, la șapte mănăstiri, acolo unde se face zilnic Sfânta Liturghie, *pentru un an de zile*. În acest timp postești și tu vineri la rând, mai faci, de poți, și ceva milostenii pentru sufletul lui. Pentru rugăciunile preoților din mănăstiri, pentru Sfânta jertfă și pentru jertfa ta de bunăvoie (ajunarea iartă păcatele acelui suflet și-l scoate din muncile iadului; mare pomană faci cu acest suflet), pentru această jertfă a ta, bunul Dumnezeu te va răsplăti și în această viață și dincolo vei căpăta îndurare pentru păcatele tale.

Când se ajunează în aceste zile de post, se fac și rugăciuni și se aprind și lumânări pe care le arzi în patru timpi, așa cum s-a mai arătat astfel:

- În zilele de miercuri și luni se aprind câte 7 (șapte) lumânări.

- Iar vinerea se aprind 9 (nouă) lumânări și se așează în semnul Sfintei Cruci, trei pentru iertarea păcatelor, trei pentru blesteme, trei pentru farmece și dușmani văzuți și nevăzuți, știuți și neștiuți.

Și încă, se mai fac și 40 de mătăanii (dacă poți tot în patru timpi, după ce faci rugăciunea și arzi lumânările câte 1/4 din ele, adică faci și câte 10 mătăanii de fiecare dată).

Când se ține post negru, așa cum s-a mai arătat - hrana pe care ai fi trebuit să o consumi în acea zi se dă la nu sărac, ori ceva de mâncare dar numai de post, ori o sumă de bani cât poți, și spunându-ți numele de botez spui celui ce-i dai milostenia să se roage pentru tine.

În zilele de post:

- nu trebuie să te cerți cu nimeni, orice s-ar întâmpla, oricât te-ar supăra cineva, orice ispite ai avea;
- nu trebuie să dormi mai mult (pentru ca să treacă timpul cât mai repede);
- nu trebuie să știe nimeni că postești, în afară de

casnicii tăi și să nu te lauzi;

- nu fac vizite pentru a nu fi obligat să spui că postești, refuzând ceea ce te servește gazda și pentru a nu fi ispitit și pus în situația de a face și alte păcate;

- fugi cât poți de orice păcat, cu care te ispitește necuratul pentru a-ți fura strădania făcută în ziua de post și pentru a pierde folosul ce-ți vine din această jertfă;

- nu uitați că postul nu este numai înfrânarea, adică abținerea de la mâncare și băutură (apă) ci și înfrânarea de la orice păcat.

Pentru ziua de luni, când se ține post negru până la orele 12 noaptea, după rugăciune, mătăanii și după ce arzi complet cele 7 lumânări ce s-au aprins de dimineață, spui: „*Sfinților Arhangheli Mihail și Gavril și Rafail duceți nevrednica mea rugăciune și nevrednicul meu post la bunul Dumnezeu, pentru iertarea păcatelor mele, ale părinților mei, ale bunicilor mei, ale celor adormiți din neamurile noastre, moși și strămoși până la al nouălea neam și-mi dăruieți mie...* (aici spui dorința și cererea pentru care ai ținut postul și spui rugăciunea)“.

Dacă ai un prieten să nu trăiești cu el că lui Dumnezeu nu-i place curvia și rugăciunea ta nu e primită - păcatul desparte pe om de Dumnezeu. Dacă ești căsătorită, să nu te culci cu soțul în același pat, în zilele de post - chiar dacă nu păcătuiești cu el, înaintea lui Dumnezeu este spurcăciune și aceasta, pentru că trupul bărbatului este mai neputincios și tot dorește femeia, și se socotește că-l ispitești și chiar diavolul face înadins ispita pentru el ca tu să pierzi dulceața postului și ajutorul lui Dumnezeu în necazul sau dorința ta. Când postim nu trăim cu soțul sau soția pentru că postul cere curățenie trupească nu numai sufletească.

*

Bărbatul care dorește să ia de soție o fată nu-i propune păcatul (să se culce cu ea) înainte de cununie. Dacă ai vreun prieten de vreme mai îndelungată, și nu-ți vorbește de căsătorie când vine în vizită și-l servești cu apă (și ceva dulceață), pui aghiazmă în apă și spui: „*Doamne dacă este de la Tine, acum să-mi vorbească de căsătorie, dacă nu să nu-mi vorbească*“ - se procedează în felul acesta de trei ori și dacă el nu spune nimic îi vorbești tu despre căsătorie, ca să te convingi că el nu are nici un gând serios.

(va urma)

Eclipsa

Văzută prin filtrul credinței (2)

Mult tam-tam s-a făcut înainte de eclipsă în privința Mei, „duhul acestei lumi“ încercând să scoată de la oameni cele ale lui: bani - prin ziare, spectacole, turism - prilej de spectacol ce trebuie exploatat, exagerări și speculații despre ce o să fie atunci; în puține cuvinte ceea ce dintotdeauna a stăpânit lumea în bună măsură: *pâine de circ!*

Cei ce au avut parte de un cer cu nori au fost sau decepționați, sau poate mai liniștiți, toate petrecându-se departe de spectacolul promis. Însă cine a avut parte de un cer senin a putut să vadă ceva ce întradevăr se întipărește în amintirea unui om și poate scoate din sufletul lui niște trăiri nebănuite. Dar, cu condiția de a o privi prin acel filtru al credinței...

Din curtea Mănăstirii Pătrunsa de unde am urmărit eclipsa, totul în jur părea un tablou idilic, o adevărată „gură de rai“, iradiind pace și armonie, unde nu se mișca nici o frunză, și deasupra căruia cerul de un albastru deschis, transparent, cobora parcă cu pacea lui peste pacea aceluia loc și a mănăstirii.

Și a venit ora 12 a zilei de 11 august 1999.

Puțin câte puțin, discul lunii începea să acopere soarele, adică chipul lui Iisus din acea icoană „naturală“ a Prea Sfintei Treimi, pusă deasupra noastră, așa cum spuneam în numărul precedent, prin analogia: așa cum „TATĂL îl are pe FIUL prin care se revarsă DUHUL SFÂNT“, tot așa „CERUL are SOARELE prin care se revarsă LUMINA“.

Soarele - chipul lui Iisus din acea icoană - era acoperit, lumină - Duhul revărsat - se împuțina, iar cerul - Tatăl ceresc - se întuneca... Tot așa cum în lume, puțin câte puțin Iisus a fost izgonit din tot mai multe biserici, acestea închizându-se din lipsa preoților și a credincioșilor, cum harul astfel se împuținează, iar întunericul spiritual al acestei lumi pune stăpânire tot mai mare asupra ei.

Până-n momentul fazei maxime a eclipsei, discul lunii (Anticrist, în analogia noastră) nu se putea vedea acoperind treptat soarele decât numai cu ochelarii aceia speciali pentru eclipsă. La fel cum în decursul istoriei înainte mergătorii lui Antihrist nu se putea „deconspira“ decât de cei ce îi priveau prin acel filtru al dreptei credinței. Și i-au văzut începând cu întâiul gonitor al bisericii lui Hristos, Nero, și alți împărați asemenea lui, cu Simon vrăjitorul ce se numeape sine Hristos, cu ereticii și prigonitorii sfintei biserici.

În momentul în care soarele (Iisus) a fost cu totul acoperit, doar atunci luna (Anticrist) s-a văzut cu ochiul liber. Și ne-am fi putut gândi în acele clipe la cuvintele Sfântului mucenic Ipolit despre sfârșitul

lunii, care ne spune că Antihristul va apare doar atunci când Iisus Hristos cel coborât pe pământ prin sfânta taină a Euharistiei va fi oprit. În momentul eclipsei totale, luna pusă în locul soarelui, neagră, întunecată, părea că iradiază în jurul ei un nimb de lumină, o aureolă ca a sfinților, lumina izvorând de fapt de la soarele ce era acoperit, și ne putem gândi că tot așa cel care va fi fiul întunericului, prin furt și înșelăciune „*va sta el în Biserica lui Dumnezeu arătându-se pe sine că este Dumnezeu*“ (Antihristica, pag. 45). În fața acelei imagini, potrivnică ordinii firești, parcă un sentiment de teamă și admirație te stăpânea, iar acum ne putem gândi probabil că tot așa, teama, amestecată cu supunerea și admirația îi vor stăpâni pe cei înșelați ce i se vor închina lui.

Scurtă a fost domnia lunii în locul soarelui, scurtă va fi și domnia lui Antihrist, că „*de nu s'ar fi scurtat zilele acelea nu s'ar fi mântuit tot trupul*“ (Matei 24, 22).

În momentul în care doar o mică parte din soare s-a ivit, lumina a izbucnit într-o clipă peste tot, alungând întunericul și umplând totul de viață, tot așa cum Iisus Hristos cu strălucirea Luminii Lui va zdrobi într-o clipă pe cel ce va fi fiul întunericului și domnia lui.

Dacă Noe a supraviețuit potopului în arca cea construită de el după sfatul Domnului, oamenii ce vor fi părtași aceluia „potop“, vor putea supraviețui în „arca“ cea făurită nouă de însăși Iisus Hristos - Biserica -, pe care „*nici porțile iadului nu o vor birui*“ (Matei 16, 18). Noi cei de acum, până când vom ajunge ca în locul soarelui să ne îndulcim - să dea Domnul! - de „*lumina cea neinserată*“ (Acatistul Sfântului Acoperământ) și de „*strălucirea luminii Treimii celei cu trei străluciri*“ (Acatistul Maicii Domnului), să ne ridicăm ochii la cer amintindu-ne vorbele psalmistului: „*Cerurile povestesc mărirea lui Dumnezeu, și facerea mâinilor Lui o vestește țâria... În soare și-a pus lăcașul Său; și El, ca un mire ce iese din cămara sa, bucura-se-va ca un uriaș ce-și aleargă drumul. De la marginea cerului își are ieșirea, până la marginea cerului îi este alergarea, și nimic nu se poate ascunde de căldura lui.*“ (Ps. 18: 1, 5-7 în traducerea lui Bartolomeu Valeriu Anania) și ale evanghelistului: „*că precum fulgerul iese de la răsărit și se arată pân-la apus, tot așa va fi și venirea Fiului Omului*“ (Mat. 24: 27; Lc. 17:24). **S.D. - Sibiu**

O

Patosul Nemuririi

Pe marginea lucrării „Tanatologie și nemurire“

a Prea Sfinției Sale *Calinic Botoșăneanul*,

Episcop vicar al Arhiepiscopiei Iașilor

Prof. Univ. Dr. Gh. Scripcaru

Într-o lucrare de maximă cuprindere și interdisciplinaritate lasupra unei probleme tulburătoare a tuturor oamenilor și timpurilor, autorul - Prea Sfinția Sa Calinic Botoșăneanul - își propune ca scop a aduce la univoc și pentru timpurile actuale, diferite concepții despre moarte, carefulur acestor concepții apreciind a fi ideea sacră a nemuririi prin creație și prin promovarea valorilor de Bine și Adevăr și Frumos.

Nex-ul tratării temei devine astfel efortul de a da convergență atitudinilor și concepțiilor științifice, filosofice și teologice despre moarte prin ideea de nemurire, cât timp, numai omul, care are conștiința morții, are și acest privilegiu.

De altfel, mesajul întregii lucrări este, cum se justifică autorul, acela de a transforma un destin biologic în altul spiritual prin depășirea vieții cu temporalitatea ei, consecutiv ideii de moarte prin sensul dat vieții. Dacă pentru omul de știință moartea devine (mai ales azi când tehnologiile riscă a ne transforma din morți în muribunzi, cum spunea Cioran), o problemă de demnitate. Pentru filosofii academici moartea este o problemă de desăvârșire, de valorizare a vieții, iar pentru teologi, o problemă de mântuire, de transcendență a morții prin creație, prin realizarea Binelui, Adevărului și Frumosului accesibile oricui.

Datorită științei morții, numai omul are privilegiul de a-i da o revanșă și de a obține transcendența vieții prin încărcarea sa de semnificație spirituală.

Cu competența similară omului de știință, se relevă tratarea aspectelor biologice și medicale ale tanatologiei. Autorul ne informează că dacă pentru știință moartea a fost o cale de perfecționare și îmbogățire a speciilor, etica științifică duce mai departe efortul de umanizare progresivă a omului prin creație, ca o șansă dată numai lui de a se înscrie în nemurire. Altfel, pentru cine doar lumea biologică este totul, moartea nu poate deveni transcendentă, deoarece, această transcendență este apanajul doar a celor ce depășesc finalitatea vieții practice, științifice ori sociale și se apropie de credința filosofică a spaimei de a rata existența.

Autorul se oprește asupra morții programate (apoptozei) ce dă o altă viziune științifică morții ca necesitate biologică prin tributul plătit diferențierii și specializării celulare drept fenomen cu semnificație de autojertfă permanentă. Lumea a evoluat datorită faptului că miliarde de ființe au murit înaintea noastră. Fără moarte nu ar fi fost deci dezvoltare. Datorită morții suntem ceea ce suntem. Limitându-se durata ființelor s-a favorizat diversificarea lor. Dacă prima celulă s-ar fi multiplicat la infinit, ar fi acoperit planeta și noi nu am fi cunoscut astăzi lumea.

Se tratează apoi problemele interdependenței fenomenelor vitale cu cele letale precum și ale psihologiei stărilor terminale din care nu lipsește problema sinuciderii interpretată ca o pierdere a sentimentului și a conștiinței de nemurire, orice dialog cu sinuciderea desfășurându-se astfel pe un plan irațional, instinctual.

Nu lipsește tratarea morții vegetative, a eutanasiei active sau pasive, ca și a suicidului asistat, justificat ca un drept la

o moarte demnă în care, cu minuție se aduc justificări: **teologice** (creația vine de la Dumnezeu), **medicale** (imaginea neadecvată a puterii medicului de a decide în probleme grave, cum este limita dintre viață și moarte), **etice** (de deturnare a mesajelor medicinei de la slujirea vieții la favorizarea morții) și **juridice** (de risc al abuzurilor).

Asistența psihologică și spirituală a morții este justificată ca o necesitate de a muri în confort spiritual prin descărcarea de vinovăție și prin devalorizarea suferinței terminale, toate ca un ajutor dat „tregerii spiritului individual în spiritul universal“ (Noica).

Într-o lume ce tinde a fi stăpânită exclusiv de om, moartea se prezintă cu atât mai irațională și refulată, încât, explicarea exclusiv biologică a morții, ar duce la despuierea ei de sensul său creator, sens ce revine vieții.

În loc de a o înțelege ca o continuare a evoluției prin opera sa spirituală, demersul pur științific ar abate pe om de la conștiința dirijării propriei sale evoluții. Dar cunoașterea științifică este un act inevitabil, necesar, infinit și în afara legilor morale, de aceea omul de știință, prin cunoașterea legilor de excludere din viață și prin readucerea omului din moarte din nou la viață, face din profesiunea sa ceva demiurgic. Astfel, chiar dacă aparent studiul morții începe cu paradigme științifice, trebuie să sfârșească în mod obligatoriu prin a fi deturnată în spirit (Liiceanu). Medicul devine astfel un colaborator la crearea de viață spirituală și aduce un spor de sensibilitate la lumea actuală.

În acest mod, mesajele medicinei se apropie de ale filosofiei și teologiei și devin alături de ele un produs al sublimării în cultură, spiritualitate și creație a oricăror activități umane. Autorul ne convinge că și pentru știință, nu numai prin opere de geniu, dar și prin fapte de creație comune ca exemplaritatea hărniciei, dragostei și devoțiunii, nemurirea nu este altceva decât sămânța divină pusă în om și pe care el trebuie să și-o asume. Altfel, teama de moarte, dacă-și trăiește printre noi o existență nelegitimă, refulată, rămâne sterilă pentru nemurire și pentru transcendență în loc de a fi o afirmare supremă a individualității.

Capitolul „**Tanatologie și filosofie**” ne introduce în concepțiile filosofilor academici care au accentuat faptul că diferența între existența efemeră a omului și divinitatea nemărginită i-a conferit acestuia aspirația spre transcendență, nevoia de a sublima moartea prin conștiința nemuririi și prin creație (ca a doua naștere în eternitate, după Mircea Eliade). Filosofia face din moartea biologică o sursă de eternitate, în fața ei, a morții, neputându-ne prezenta decât cu sensul dat vieții (Liiceanu).

Nelinii metafizice și indiferenței față de moartea pe care o aduce desacralizarea și desumanizarea morții, autorul îi opune misterul morții și evaluarea dimensiunilor vieții prin sensul dat morții, concepția filozofilor academici neprivind moartea ca antitetică vieții ci ca o cale de transformare a sa într-un remediu al vieții (Miguel de Unamuno). Un subcapitol „De le maeutica morții la valorizarea vieții“ pledează pentru

o ars bene moriendi, în care, filosofia ne învață că viața are valoare maximă tocmai pentru că are un sfârșit. Pentru toți oamenii, chiar de nu sunt filosofi academici, filosofia devine astfel o terapie intelectuală în care rezidă aptitudinea de a ne elibera de confuzii, de a ne arăta locul nostru în lume, de a ne oferi o atitudine corectă față de viață și față de moarte, de a ne arăta cum putem realiza binele ce trebuie să caracterizeze răspunderea omului față de sine.

Capitolul „**Tanatologia și teologia**“ accentuează conceptul teologic despre moarte întru conștientizarea ineluctabilității ei și șansa de a atinge autenticitatea ființării umane (Heidegger). Numai faptul că omul este făcut după chipul și asemănarea lui Dumnezeu, îl face capabil de creație (creația de ziua a 8-a, a lui Berdiaev), concepția relațională a divinității culminând în umanismul creștin, prin care, religiozitatea a devenit o componentă naturală și indispensabilă a omului.

Autorul insistă asupra faptului că omul modern, ființă sub semnul relativității, imperfecțiunii și nesiguranței, poate fi salvat din soarta sa de muritor numai prin deschiderea spre transcendență și prin aspirația spre absolut. Poate de aceea Soloviev afirmă că pe pământ există doar o singură idee, aceea referitoare la nemurire și din care derivă toate celelalte și anume aspirația spre bine și spre iubirea ce nu are început și sfârșit și

care devine astfel aspirația spre Dumnezeu.

Lucrarea este o superbă argumentare privind integrarea sensului morții în conștiința individuală prin care, filosofia și știința, profită de interogațiile cu teologia și invers, și împreună evocă caracterul multidimensional al acestei conștiințe și anume: aspectul biologic de confruntare individuală cu moartea, aspectul social, de întâlnire cu moartea altora și aspectul teologic de întâlnire specific-umană cu transcendența.

Lucrarea constituie o abordare modernă în descifrarea fenomenului morții și care include o cotitură spre logos (drept cale de influențare a destinului după moarte), și spre autorefecție și autoreferință (drept efort și aspirație spre transcendență). Astfel, lucrarea argumentează multidisciplinar sensul dat morții prin creația umană și astfel prin nemurire, fiind prima lucrare ce aduce la univoc puncte de vedere specifice unor preocupări separate. Ea argumentează că din încleștarea dintre erosul biologic, util continuității speciei și tanatos, ce aduce nimicnicia biologică, se naște devenirea, ca invitație la viața creatoare de realizare a nemuririi.

...Pentru mine, ca medic lucrarea este o pledoarie pentru creșterea sensibilității medicului pentru om, pentru patosul creației prin medicină, până la atingerea culmilor înalte ale sărbătorii morale și binelui suprem, a eticii creatoare ca aspirație către bine și frumos în măsură a apropia pe medic de divinitate.

Oțetul celor 4 hoți

- împotriva bolilor contagioase -

Constanța Mierlușcă

Pentru prevenirea marilor epidemii ce decimau Europa în trecut erau utilizate oțeturile aromatice a căror rețete s-au perfecționat în continuu și au fost ținute în secret. Aceste rețete permiteau și contactul cu bolnavii fără pericole de contaminare.

În vechile scrieri se amintește un caz aparte: în timpul valului de pesta din anii 1628 – 1631, din Toulouse, 4 hoți de cadavre foloseau un oțet special care le permitea jefuirea muribunzilor și morților în deplină siguranță. Prinși asupra faptului riscau să fie arși de vii, dar judecătorii le-au permis reducerea pedepsei în cazul în care divulgau secretul loțiunii folosite care este cunoscut în prezent sub denumirea de „Oțetul celor 4 hoți“.

Cum și la noi au apărut diverse boli contagioase este bine de știut rețeta:

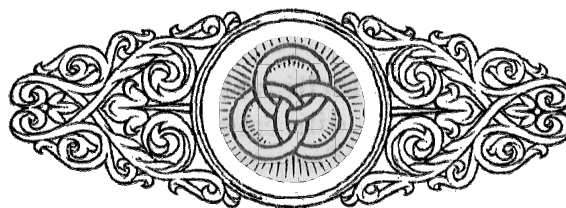
pelin mare - 40 g;	varnat - 40 g;	nucșoară - 5 g;
pelin mic - 40 g;	lavandă - 40 g;	usturoi - 5 g;
rosmarin - 40 g;	acorus calamus - 55 g;	camfor - 10 g;
salvie - 40 g;	scorțișoară - 5 g;	acid acetic cristalizat - 40 g;
mentă - 40 g;	cuișoare - 5 g;	oțet de vin alb - 2500 g.

Rețeta originală ar fi fost următoarea: 3 litri de oțet alb tare, 1 pumn de absint, de spirea L., de ienupăr, de maioran sălbatic, de salvie, 50 de cuișoare, două uncii de rădăcină de iarbă mare, două uncii de rosmarin, două uncii de angelică, două uncii de marubă, trei grame de camfor (1 uncie = 32 g).

Se lasă 2 săptămâni la macerat după care se poate filtra. Se utilizează sub formă de frecție.

Un tratament preventiv din vremea bunicii spune că pacienților li se legau la gât într-un mic săculeț căței de usturoi pentru a îndepărta bolile. Usturoiul conține o anumită cantitate de antibiotic.

Dumnezeu este iubire.
Dragostea dintâi

“Să ne iubim unii pe alții!”

I P S Serafim

În bunătatea Sa nemărginită, Dumnezeu ne-a învrednicit să încheiem 1998 de ani de la Nașterea Domnului și Mântuitorului nostru Iisus Hristos și să trecem pragul unui nou an. Încă un an de osteneți și de frământări împreunate cu căderi și ridicări s-a adăugat vieții noastre, fără se ne dăm seama cât de repede s-a scurs, cum se scurge, de altfel, întreaga noastră viață pământească.

“Omul, ca iarba, zilele lui, ca floarea câmpului, așa va înflori. Că vânt a trecut peste el și nu va mai fi și nu se va mai cunoaște încă locul său. Iar mila Domnului rămâne în veac spre cei ce se tem de Dânsul” (Ps. 102, 15-16).

Când stăm și medităm la efemeritatea vieții noastre pe acest pământ și că, la moarte, nu ducem nimic cu noi, ba și numele ni se uită în curând, nu putem să nu spunem cu înțeleptul Solomon: “Deșertăciunea deșertăciunilor, toate sunt deșertăciune” (Ecl 1,2). Afară de “a-I sluji lui Dumnezeu în sfințenie și în dreptate, înaintea feței Sale, în toate zilele vieții noastre” (Lc. 1, 75). Căci numai această slujire, adică trăirea după voia lui Dumnezeu, dă sens vieții, edifică pe semeni și ne pregătește pentru întâlnirea “față către față” cu Hristos Domnul, al Cărui Nume îl purtăm de la Botez, pentru a da seama de faptele noastre în vederea răsplății veșnice. Într-adevăr, viața noastră pământească este atât de scurtă, încât este imposibil să nu ne întrebăm și să nu ne mirăm cel puțin în momentele de luciditate sufletească: Cum putem trăi fără să ne gândim la mântuirea sufletului și la viața cea veșnică, fără se ne rugăm și fără să participăm duminica la Sfânta Liturghie, fără să ne spovedim și să ne împărtășim cât mai des cu Sfintele Taine, care se dau tocmai “spre iertarea păcatelor și viața de veci”? Cum pot unii oameni pierde atâta vreme și atâta energie sufletească criticând și judecând pe alții, calomniindu-i în fel și chip și văzând pretutindeni numai vrăjmași? Cum pot fi unii capabili de atâta ură și răutate, ce-i distrug încetul cu încetul pe ei înșiși, dar distrug și pacea și unitatea între oameni? Când știm prea bine că “Dumnezeu este dragoste” și că El ne-a creat ca să ne iubim, nu ca să ne urâm. Când știm că singură dragostea ne dă pacea sufletului, pentru

că numai ea ne unește cu Dumnezeu și pe unii, și pe alții. Iar dragostea înseamnă iertare, renunțare la sine pentru aproapele. “Dragostea îndelung rabdă, este binevoitoare, nu pizmăiește, nu se laudă, nu se trufește, nu se poartă cu necuviință, nu caută ale sale, nu se aprinde de mânie, nu gândește răul, nu se bucură de nedreptate, ci se bucură de adevăr. Toate le suferă, toate le crede, toate le nădăjduiește, toate le rabdă. Dragostea nu pierie niciodată” (I Cor. 13, 4-8).

Înainte de rostirea Crezului și de aducerea jertfei Euharistice, preotul ne îndeamnă: “Să ne iubim unii pe alții, ca într-un gând să mărturisim”, la care îndemn, credincioșii răspund: “Pe Tatăl, pe Fiul și pe Sfântul Duh, Treimea cea de o Ființă și nedespărțită”. Rostirea Crezului este un nonsens și o judecată asupra noastră, dacă nu ne silim să ne iubim unii pe alții. Pe Dumnezeu, Care este dragoste, nu-L poate mărturisi decât cel care are dragoste. Altfel, ne aflăm mincinoși. “Dacă cineva zice: «Iubesc pe Dumnezeu», iar pe fratele urâște, mincinos este” (I In 4,20).

Biserica este tocmai locul unde învățăm să ne iubim, să ne iertăm, să ne depășim pe noi înșine, pentru ca în noi să trăiască Hristos Domnul și semenii noștri. Biserica este Lacul Siloamului unde cei care vin cu regularitate se vindecă de rănile sufletești și trupești, prin rugăciunea obștească și împărtășirea cu Sfintele Taine.

În Biserică, înaintea Sfântului Altar, toți suntem egali, indiferent de rasă, culoare, de rangul social, indiferent chiar de vrednicia personală. Căci nu există o Biserică a dreptilor și una a păcătoșilor. Biserica întreagă este obștea credincioșilor care se pocăiesc de păcatele lor. Dar nu putem primi iertarea de la Dumnezeu, dacă nu suntem capabili să ne iertăm unii pe alții. Și încă din inimă! (Mt. 18,21; 35; Lc 6, 37; 17, 3). Nici chiar “Tatăl nostru” nu-l putem rosti, având mânie pe cineva. Căci ar însemna să ne cerem osândă proprie: “...și ne iartă nouă greșelile noastre, precum și noi iertăm greșelilor noștri”.

Este vremea să ne iubim unii pe alții, iertându-ne unii pe alții și “căutând pacea și sfințenia, fără de care nimeni nu va vedea pe Dumnezeu” (Evr. 12, 14).

DESPRE FALSA SMERENIE

Alin-Vasile Câmpean

Aproape toți cei care trăim într-un mediu mai religios, ne întâlnim zilnic cu persoane care ni se prezintă ca fiind smerite, sau cel puțin care optează pentru o poziție dezavantajată în ochii celorlalți. Sunt persoanele de genul celor care de dimineața până seara se autointitulează “proști” sau “păcătoși”, etc. Bineînțeles că există printre aceștia unii care cu adevărat sunt smeriți, dar nu despre aceștia este vorba în articolul de față. Apoi, cunoaștem o serie întregă de sfinți ai Bisericii care poartă numele de “nebuni pentru Hristos”.

Falsa smerenie este atunci când persoana în cauză se smerește în glumă, doar de ochii celor din jur, când nu se smerește în fața lui Dumnezeu sau pentru Dumnezeu, ci în fața și de dragul lumii.

Sfântul Varsanufie îl identifică foarte bine pe omul care are o falsă smerenie. Este omul care pe de-o parte afirmă că e păcătos și că este conștient de acest lucru, și pe de altă practică dezbinarea, se mânie, urăște, etc. Un om care ajunge la conștiința păcătoșeniei încearcă să nu mai păcătuiască. Cel ce păcătuiește în continuare dovedește că nu are această conștiință oricât de

mult s-ar sili să arate lumii că a dobândit-o. Părintele Dumitru Stăniloae, într-o notă referitoare la acest subiect, tot din Filocalia XI, spune: “E o stare de suflet complicată: poți să spui că ești păcătos în glumă, sau dintr-o falsă smerenie. Aceasta nu înseamnă că nu trebuie să spunem că suntem păcătoși. Dar declarației tale că ești păcătos trebuie să-i corespundă o recunoaștere în tine însuși că ești păcătos. Sau această declarație trebuie să te îndemne în mod real să depășești păcatul. Deci când spui că ești păcătos, dar te porți cu mândrie, cu invidie față de alții, aceste purtări contrazic declarația ta că ești păcătos, pentru că arăți că de fapt nu te socotești păcătos. Conștiința reală că ești păcătos trebuie să te ajute să lupti mereu cu gândurile rele. E o stare foarte complexă. Cel ce se socotește de fapt păcătos luptă mereu împotriva a tot ce e nedesăvârșit în el, dar pe de altă parte nici un om nu ajunge desăvârșit. Un semn că nu te lauzi numai cu o falsă smerenie când zici că ești păcătos, e că nu te superi când cel căruia îi spui că ești păcătos, aprobă această spusă a ta”.

Te iubesc, Iisuse! *Aurica Bejenaru*

Te iubesc Iisuse, Domnul meu iubit,
Căci Tu pentru mine mult ai suferit;
Te iubesc Iisuse și spre slava Ta,
Voi înălța rugi și îți voi cânta.

Tu Iisuse dulce, scump Mântuitor,
Ești Stăpânul lumii, Tu Răscumpărător,
Tu ne dai speranță, dulce mângâiere
Și amarul vieții îl transformi în miere.

Te iubesc Iisuse, chiar de-ar fi să mor
Și dacă vrăjmașii mă zdrobesc de zor.
Tu ești scutul meu; O! Iisus iubit,
Tot greu cu Tine eu am biruit.

Ține-mă Iisuse și nu mă lăsa
Când vrăjmașul rău, vrea ca să mă ia.
Tu trimite-mi îngeri și iubirea Ta
Și cu Tine răul se va spulbera.

Te iubesc Iisuse, că-n iubirea Ta,
Când durerea singurătății greu mă apăsa,
Mi-ai trimis iubire, mi-ai dat mâna Ta,
Mi-ai dăruit frați și-s ostașii Ta.

(23.07.1999 - Penitenciarul Bacău)

În această rubrică se dezbate:

probleme deosebite privind sfârșitul (Ω): sfârșitul lumii, moartea și sufletul după moarte; probleme prioritare privind mântuirea sufletului: mijloacele de mântuire (Biserica și Sfintele Taine, Sfânta Scriptură, postul și rugăciunea neîncetată, iubirea și jertfa creștină, părintele duhovnic, etc.) și piedicile din calea mântuirii omului ca persoană și ca neam. Subiectele Ω rămân deschise. Așteptăm completări și de la cititori.

Sfârșitul lumii - Sfârșitul răului (4)

Când vorbim despre sfârșitul lumii trebuie să știm că nu este vorba de sfârșitul Creației lui Dumnezeu, căci Dumnezeu a creat lumea din preaplinul iubirii Sale, deci nu spre a o distruge ci spre a o iubi și îndumnezei. Prin sfârșitul lumii se înțelege sfârșitul răului din lume, urmarea fiind înnoirea Lumii iar nu sfârșitul ei ("un cer nou și un pământ nou" - ziua a 8-a), transfigurarea ei, schimbarea ei la față, din stricăcioasă devenind nestricăcioasă (căci lumea - incluzând aici și omul și natura - s-a stricat odată cu păcatul adamic și cu izgonirea din rai). Deci este vorba doar de sfârșitul lumii păcatelor, a acelei lumi în care este stăpân Satana, Cel Rău. Despre această lume se spune în Sfânta Scriptură: "Nu iubiți lumea și cele ce sunt în ea", "Ei nu sunt din lume dar în lume sunt", "Nu pentru lume Mă rog".

- Redacția -

Cei trei de 6 din inima noastră:

Desfrâul, Dorinta de îmbogățire și Tulburarea

Dialog cu părintele Ioanichie Bălan

Mănăstirea Sihăstria

- Grecii au refuzat buletinele lui antihrist.

- Să le refuzați și dumneavoastră.

- Credeți că prin acestea o să vină sfârșitul lumii?

- Adevăratul buletin cu care vom fi marcați nu e acela, ci e atunci când vom accepta să primim cei 3 de 6, nu imprimați în condițiile tehnice moderne de astăzi, ci imprimați în inima noastră. Cei 3 de 6 sunt cele 3 patimi uriașe care încep să stăpânească lumea, explicate de Sf. Andrei al Cezareei, care spune așa:

1. Un șase din cei 3 de 6 înseamnă "o lume orbită de desfrâu". Deci desfrâul sălbatic, nebun, care debordează pe străzi, prin toate satele, târgurile, prin toate cârciumile, prin toate pădurile, prin toată lumea. Prin toate casele este un șase. Este semn și în România acest 6?. Da. Iată că este. Un pas satana a intrat în noi.

2. Al doilea șase: toată lumea vrea să se îmbogățească, este rob al materiei. Se aleargă, își schimbă Dumnezeu cel adevărat cu alți dumnezei: banul, mașina, femeia, cârciuma, traiul lung, moartea rapidă și nu-i mai

interesează restul. Deci, grijile, alergătura după materie este cel de-al doilea șase. Este sau nu aceasta în lume? Vedeți că, mai ales cei care s-au privatizat nu merg la biserică? Tot țărani vin, tot săracii. Intelectualii, îi vedeți la biserică? Profesorii și medicii vin la biserică? Unul din cincizeci, dacă vine; cine venea mai înainte, vine și acum. De cine se mai tem de nu vin? Iată cum și al doilea șase ne-a marcat bine și ne marchează și acum.

3. Al treilea șase – toată lumea-i tulburată: țările, imperiile, comunitățile, satele, oamenii, familia. Când lumea e tulburată nu știe ce mai face. Lumea nu mai trăiește astăzi în interior, lumea trăiește vizual. Aici e crima mare pe care n-o depistați dumneavoastră. Noi trăim ce vedem, ce vedem în țara noastră, ce vedem la televizor. Observați că lumea trăiește vizual? Inima e goală toată la interior, ca o cameră pustie, ca o temniță goală și pustie. Dumnezeu a plecat din inima noastră și noi atunci trăim prin vedere și auzire – ce mai zice muzica aceea, ce-i cu filmul acela, cu sportul, etc. Nu mai trăiește românul în inimă, nu mai putem trăi în inimă. Dacă pui

acum un om din lume să se roage mai mult, cred că-și pune capăt zilelor. Nu poate sta mai mult de un sfert de oră închis în casă să se roage. A ieșit din el, el trăiește numai vizual. El este drogat, este handicapat. Societatea noastră este handicapată, fraților. Noi nu mai știm unde este inimioara noastră, noi n-am simțit un pic din dulceața rugăciunii.

Deci acesta este al treilea șase din noi: ieșirea afară din noi, revărsarea, tulburarea. Tulburarea duce la crimă. Câtă crimă nu există acum!? Tulburarea duce la războaie, la sinucidere, la conflicte mortale, chiar între copii și părinți, între tineri. Iată că cei trei de șase lucrează activ.

*

Deci "buletinele lui antihrist" le avem toți: în măsura în care suntem marcați de cei trei de șase de care v-am vorbit. Desfrâul sub toate formele. Înșuși îmbrăcămintea necuviincioasă a fetelor este un desfrâu. Ele nu își dau seama, dar sunt marcate de șasele lui antihrist, categoric, fără menajamente. Cel care tot timpul trăiește preocupat de înafară și aleargă tot numai după materie, moare tot sărac, dar moare de infarct. Aleargă prin țările germane să câștige un gologan, normal că

vine și moare acasă. Ce frumoasă e țara, a noastră. Păi frate, nu știi să prețuiești România. Dacă am ști să prețuim țara aceasta, am face un rai din România.

Încă avem o mare șansă, noi românii. O să mă ocărăți, dar nu mă supăr. Salvarea noastră este ca suntem săraci material. Sărăcia materială a românilor e bogăția bisericii lui Hristos, e salvarea și speranța salvării României. Avem așa, de azi pe mâine, și să ne ferească Dumnezeu să ne bată cu bogăție mai multă, că ne-am pierdut mințile, ne lăsăm plete lungi, țopăim ca niște smintiți, umblăm din loc în loc, dintr-o țară în alta, de pe o stradă pe alta, de la o casă la alta. Cu cât românul e mai smerit și mai săracuț, cu atât e om mai de treabă, iubește biserica, cu atât știe și se ridică pe verticală. Altfel, când ai mai mult în buzunare, atunci uiți de toți, de Dumnezeu și de sfinți, de ai tăi și de copii și înnebunești și dacă mori așa, mori cu diavolul în tine.

- *La altarul lacrimilor cum se poate ajunge, părinte?*

- La altarul lacrimilor se ajunge prin postire și să ceri de la Dumnezeu. Postești cât mai cumpătat, nu să nu mânânci deloc. Să te gândești mereu la înfricoșata judecată, la patimile Mântuitorului.

Sfârșitul lumii stă de faptele omului

Părintele Hristofor

Mănăstirea Arnota – iunie 1990

Sunt unii părinți care spun că trăim timpuri apocaliptice. Ce ne sfătuiți în aceste timpuri? Cum să trăim?

Timpurile apocaliptice erau și de la început, nu numai acum. Mântuitorul a zis: „Nu vă îngrijiți de ziua, de ceasul, de luna... pentru că nu este al vostru”. Deci omul să nu se teamă, el trebuie întotdeauna să trăiască cu Hristos. Un om care-l caută pe Hristos, trăiește cu El, n-are grijă că vine război sau că se apropie sfârșitul lumii fiindcă el tot timpul este cu Hristos și Dumnezeu îl va ocroti. Numai cel ce nu are nădejde sinceră în Hristos se teme că îl fură, că-l jefuiește, că-l bate, că vine războiul... deci nu are un suport moral, sufletesc să trăiască pe Hristos sau să trăiască Hristos în el. Cel care crede cu adevărat în Hristos nu se întreabă nici de an, nici de lună, el știe că Dumnezeu a spus că nu este al nostru să socotim anii și soroacele pe care Tatăl le-a pus sub stăpânirea Sa. Al nostru este să împlinim ceea ce a adus El pe pământ - Sfânta Evanghelie. Noi „văzând că toamna se apropie” să ne apropiem cât mai mult de Dumnezeu știind că răscumpărarea noastră este aproape; noi ne pregătim că nu știm ceasul. De unde să știi că ajungi în '90 sau '92, poate tu mori acuma sau poimăine și atunci ce-ai cu sfârșitul lumii? Și în timpul Sfântului Ioan Gură de Aur mulți se întrebau de sfârșitul lumii. „Ce te interesează pe tine sfârșitul lumii? Interesează-te de sfârșitul tău că la judecată n-o să fii întrebat de sfârșitul lumii dacă l-ai știut sau nu, o să te întrebe

ce-ai făcut spre mântuirea ta”. Cu proorocie, cu sperietură caută mai mult sectanții - lucrarea diavolului - mândrie că ei proorocesc. Un creștin normal nu trebuie să se ocupe de asta. Chiar poate ați auzit de vedenia Sfântului Calinic de la Cernica. El a primit bani de la un bogătaș să facă o biserică și fiindcă atunci se spunea că va fi sfârșitul, băga și el zvonul în seamă și n-a zidit biserica. Atunci a venit o vedenie de sus: „De ce nu zidești biserica?” „Doamne, oamenii tot vorbesc de sfârșitul lumii.” Atunci i s-a arătat Cartea și i s-a spus: „în 7500”. Dar nici atunci nu se știe chiar exact pentru că oamenii se pot pocăi, ca ninivitenii: proorocul a fost convins că în 7 zile Ninive nu va mai fi și s-a dus pe cetate sus la umbra unui vrej și a așteptat sfârșitul ninivitenilor. Dar când au auzit din proorocie că Dumnezeu vrea să-i nimicească, s-au coborât toți de pe tron, și s-au pocăit. Au trecut 7 zile și cetatea nu s-a dărâmat. Deci, depinde de noi, de faptele noastre. Aceste sunt avertismente ca oamenii să se întoarcă, deoarece pieirea poate să-ți fie fără să vie sfârșitul lumii, pentru faptele rele pe care le faci. Poate să fie sfârșitul unei cetăți, a două, a unui popor, nu al lumii întregi. Totdeauna tu trebuie să fii îndreptat spre poruncile lui Dumnezeu și să-ți vezi viața ta conform poruncilor și să aștepti nădejdea lui Dumnezeu că El va da sentința asupra vieții tale. De ce să ne ocupăm cu ce nu-i al nostru? Noi să ne ocupăm de sufletul nostru, să-L iubim pe Dumnezeu, să facem poruncile Lui.

Apocalipsa 13

Sfârșitul libertății umane

Ioan Cișmicleanu

Am ales acest titlu pentru că este vorba de analiza capitolului 13 din Apocalipsa Sfântului Ioan Teologul și pentru a atrage atenția asupra apariției cărții cu același titlu, având ca autor pe ing. Mircea Vlad., acum călugăr la Muntele Athos.

Falsa treime

“Și am văzut ridicându-se din mare o fiară ... Și balaurul i-a dat ei puterea lui și scaunul lui și stăpânire mare ... Și am văzut o altă fiară, ridicându-se din pământ, și avea două coarne asemenea mielului, dar grăia ca un balaur și toată stăpânirea celei dintâi fiare ea o pune în lucrare, în fața ei” (Ap.13: 1,2,11,12). Observăm că o fiară se ridică din pământ iar alta din mare căci, la alungarea balaurului din cer, Sfânta Scriptură ne spune: “Vai vouă, pământule și mare, fiindcă diavolul a coborât la voi având mânie mare, căci știe că timpul lui e scurt” (Ap.12:12).

Prima fiară se ridică din mare.

“Și am văzut ridicându-se din mare o fiară, care avea zece coarne și șapte capete și pe coarnele ei zece cununi împărătești și pe capetele ei: nume de hulă” (Ap.13:1).

Marea este mulțimea de oameni (Ap.17: 15) ce se închină la idoli - dumnezei falși, idoli politici, etc. (a celor căldice - Ap.3:16), a celor neliniștiți sufletește, ce n-au găsit odihna în Hristos, dar și mulțimea de oameni ce pot deveni creștini (pești). Prea cucernici părinți, faceți corăbii (biserici), aruncați mrejele Evangheliei și faceți “pescuiri minunate” cât mai e marea. Căci, în cetatea Noului Ierusalim va fi “cer nou și pământ nou ... dar marea nu mai este” (Ap.21:1), pentru că “în cetate nu va intra nimic pângărit ... ci numai cei scriși în Cartea vieții Mielului” (Ap.20:14 și 21:27).

Monștri marini (fiarele) sunt patimile omenești instituționalizate (case de toleranță, cluburi de homosexuali, dar mai ales partide politice, firme, bănci și organizații suprastatale, internaționale - Francmasoneria, Clubul de la Roma, NATO, etc. - care nu urmăresc decât banul și puterea - “ochii diavolului”) sau mai exact: conducătorii pătimișii ai acestor instituții.

Ridicarea fiarei din mare, purtând cununi împărătești (Ap.13,1) semnifică faptul că din mijlocul mulțimii (mării) se ridică conducători, prin alegeri democratice (demos = “poporul”, adică marea! ; kratos = putere), oameni pătimișii, care promit să lase și mulțimea să-și desfășoare în mod liber patimile (populismul, într-o lume secularizată, este foarte eficient). Oameni orbi conduși de alți orbi! Ridicarea fiarei din mare a devenit mai vizibilă odată cu Revoluția Franceză, cu acel atrăgător slogan al francmasonilor “Libertate,

Egalitate, Fraternitate”. Tot atunci francmasonii au hotărât că religiiile și națiunile trebuie stinse căci ele ar fi cauza aprinderii tuturor războaielor de pe pământ.

Marea mai reprezintă și prezentul fizic, trecător, prezentul de-o clipă, în opoziție cu prezentul veșnic.

Prima fiară este formată din:

- 7 oameni (împărați peste imperii, șefi de organizații suprastatale), care hulesc pe Dumnezeu, care trăiesc în timpuri diferite și se numesc “capete” (Ap.13:1;17:7-11);
- câte 10 oameni (împărați, șefi de stat) în timpul fiecăruia din cele 7 capete, care domnesc în același timp și care se numesc “coarne” (Ap.13:1; 17:7,12-13);

- un om, al 8-lea din capete (Ap.17:11), care este în același timp și al 11-lea din coarne (Dan.7:8,24-25), va domni în același timp cu 10 coarne, care îi vor da lui puterea și stăpânirea lor. (deși UEO este formată din 10 state, care în noiembrie 1999 se pare că îl vor alege în frunte pe Javier Solana, cred că e prea devreme pentru a face o comparație; dar pentru că deja am și făcut-o, putem spune mai departe că desfrânata - cetatea cea mare, care stă călare pe fiară și care va fi distrusă de fiară, ar fi SUA! - Ap.17).

În acest om se identifică propriu-zis prima fiară, ceilalți doar pregătindu-i apariția și susținându-l (Ap.17: 11-13). Prima fiară în întregime, este balaurul și e a patra fiară din proorocirea lui Daniel (Dan.7; Ap.12:3). Cununile indică doar faptul că cele 7 capete (cu 7 cununi - Ap.12:3) și cele 10 coarne (cu 10 cununi - Ap.13:1) sunt împărați.

Fiara propriu-zisă (al 8-lea cap) este în același timp unul din cei 7 oameni (capete) și anume cel care deși rănit de moarte, se va vindeca (Ap.13:3,14) sau, cu alte cuvinte, cel care “era și nu este” (fiind rănit de moarte), “dar se va arăta” (se va vindeca, se va ridica din nou din adânc, din mare) - Ap.17: 8,11.

A doua fiară se ridică din pământ.

“Și am văzut o altă fiară, ridicându-se din pământ, și avea două coarne asemenea mielului, dar grăia ca un balaur și toată stăpânirea celei dintâi fiare ea o pune în lucrare, în fața ei. Și face pământul și pe locuitorii de pe el să se închine fiarei celei dintâi, a cărei rană fusese vindecată. Și face semne mari, încât și foc face să pogoare din cer, pe pământ, înaintea oamenilor” (Ap.13: 11-13).

Pământul reprezintă mulțimea de oameni atei (reci - Ap.3:15), a celor ce se “închină” materiei, lumii văzute, a celor ce cred doar în ceea ce pot vedea și pipăi. Cel orb spiritual spune, asemeni lui Thailard de Chardin: “Să atingem cerul desăvârșind pământul” și vrea să

pipăie chiar și duhurile din întunericul spiritual în care trăiește. Și cum pe Dumnezeu nu-L pot vedea dar pe prima fiară da, ei o vor sluji pe aceasta. Odată cu căderea lui Adam s-a stricat și pământul, toată lumea văzută, astfel încât, materia în care cred atei și pe care o studiază oamenii de știință atei (inclusiv trupul omenesc), este o materie stricăcioasă, trecătoare, relativă, așa cum sunt și gândurile și descoperirile și trăirile ateorilor.

Fiarele pământului sunt acei savanți, oameni de știință atei, care prin cercetările și descoperirile lor revoluționează cunoașterea științifică a celei mai superioare dar și mai stricăcioase materii, trupul uman.

Ridicarea fiarei din pământ semnifică faptul că din rândul ateorilor se va desprinde un savant deosebit, care va studia științific posibilitatea nemuririi, a realizării trupului nestrucăcios. Va studia pe propria-i piele moartea (care este de fapt separarea duhului de trup) și va ajunge astfel (necrezând că păcatul este cauza stricăciunii și morții) să ia contact tocmai cu cei ce ne ispitesc la păcat, cu îngerii căzuți (alungați din cer), aflați acum undeva **pe pământ** (nu în pământ), între pământ și cer (între trup și suflet), și anume în **“văzduh”**, adică lipit de pământ (trup), de materie (Ap. 12:4,9; Ef. 2:2; 6:12). Am putea spune că savantul (fiara) s-a ridicat *din pământ pe pământ* (adică în văzduh, nu în cer). Ieșirea din pământ este adesea interpretată ca fiind o experimentare a morții (vezi ieșirea lui Avraam din pământul Haranului (care stă la baza “Testamentului lui Avraam” – Fac. 12,1-4 – sau ieșirea evreilor din Egipt). Astfel, ajutat de îngerii căzuți (de duhul Satanei) el va deveni *proorocul mincinos* (comparați Ap. 19:20 cu 13:12) *“și va face semne mari”* (Ap. 13:13-14) în numele primei fiare.

Spre deosebire de mare, pământul va fi curățat, înnoit (Iez. 35:33-36, Ap. 21:1), căci el e așternutul picioarelor Lui (Mt. 5:34).

Chipul primei fiare – Anticrist

“Și amăgește pe cei ce locuiesc pe pământ prin semnele ce i s-au dat să facă înaintea fiarei, zicând celor ce locuiesc pe pământ să facă un chip fiarei care a fost rănită cu sabia și a rămas în viață. Și i s-a dat ei să insuflă duh chipului fiarei, ca chipul fiarei să și grăiască și să omoare pe toți câți nu se vor închina chipului fiarei” (Ap. 13:14-15).

Prima fiară, deși vindecată, știe că-i vine pieirea (Ap. 17:8,11). De aceea proorocul mincinos (a doua fiară), făcând semne mari, îi va amăgi pe oameni să facă un **chip** (idol) primei fiare, la care să se închine, încalcând astfel porunca a 2-a (Ieș. 20:4-5). Acest chip (Ap. 13:15):

- poate vorbi;
- poate acționa (îi omoară pe toți cei ce nu i se închină);
- are duh, insuflat de a doua fiară, și datorită căruia poate vorbi și acționa.

Practic deci, oameni fac un om, o copie (chip) a primei fiare (prin inginerie genetică, prin clonarea genelor ei). În 1990 Didier Moriau (genetician) ne

spunea că în viitor va fi posibil ca o femeie să poată naște după o “imaculată” concepție: formarea unui ou și apoi a unui embrion dintr-o celulă germinală proprie! Cu mențiunea că în cazul “chipului” nu este vorba de o naștere ci de o facere (precum în cazul golemului iudaic sau a homunculusului), așa cum l-a făcut Dumnezeu pe Adam, din “pământ”, urmată de o insuflare de duh. Spre deosebire de Adam, făcut după *“chipul și asemănarea”* lui Dumnezeu, chipul lui Dumnezeu fiind Hristos (2Cor. 4:4; Fil. 2:6) iar asemănarea fiind Duhul Sfânt, acesta este făcut după chipul satanei (fiarei, balaurului) și după asemănarea ei (căci primește duhul satanei). Acum ne este clar: chipul (clona) primei fiare este Anticrist. Așa cum *“Hristos [Noul Adam] este chipul lui Dumnezeu”* născut, iar nu făcut, tot așa “Anticrist este chipul satanei” dar făcut, nu născut. Combinând performanțele din cibernetică cu cele din nanotehnologie, genetică și parapsihologie, această “facere” nici nu ni se pare prea îndepărtată!

Se pune întrebarea: genetic vorbind, din cine se trage fiara, Anticrist? Care e arborele ei genealogic? Ale cui gene se vor clona? Se crede că fiara va fi din seminția lui Dan (Fac. 49: 16-17) căci în locul lui s-a ales seminția lui Levi, seminția lui Dan nefăcând parte nici din cele 12 seminții ale lui Israel, care au fost pecetluite pe *frunte* cu pecetea Viului Dumnezeu (Ap. 7: 2, 4-8).

Și astfel, în locul Tatălui și Fiului și Sfântului Duh, omenirii i se va impune Satana (balaurul, șarpele), Anticrist și Proorocul mincinos, adică o falsă treime, o hulă la adresa Sfintei Treimi. Cele două fiare sunt două moduri complementare prin care balaurul (Satana) își exercită puterea (stăpânirea), la fel cum Dumnezeu-Tatăl acționează prin Fiul și prin Duhul Sfânt. Această stăpânire încercase odinioară balaurul să și-o exercite prin însuși Fiul, atunci când L-a ispitit în pustie, sperând ca astfel Fiul să asculte de el ca de Dumnezeu-Tatăl.

Semnul numelui sau numărul

numelui primei fiarei – 666

Numele fiarei este nume de hulă

“Și ea îi silește pe toți, pe cei mici și pe cei mari, și pe cei bogați și pe cei săraci, și pe cei slobozi și pe cei robi, ca să-și pună semn pe mâna lor cea dreaptă sau pe frunte, încât nimeni să nu poată cumpăra sau vinde, decât numai cel ce are semnul, adică numele fiarei, sau numărul numelui fiarei. Aici este înțelepciunea. Cine are pricepere să socotească numărul fiarei; căci este număr de om. Și numărul ei este șase sute șaiszeci și șase” (Ap. 13: 16-18).

Toate cele 7 *capete* ale fiarei, respectiv împărații, au nume de hulă (Ap. 13:1). Iar fiara propriu-zisă, al optulea împărat, fiind dintre cei 7 (Ap. 17:9-11) va avea tot un *nume de hulă*, se va face renumit prin hulirea numelui lui Dumnezeu și a Bisericii. *“Și și-a deschis gura sa spre hula lui Dumnezeu, ca să hulească numele Lui și cortul Lui și pe cei ce locuiesc în cer”*

(Ap.13:6). Și dacă numele ei este de hulă, tot de hulă va fi și semnul numelui ei.

Semnul dat omului de către Dumnezeu

Dumnezeu le-a transmis oamenilor ce semn (sau ce nume, ce cuvinte) să pună la mână și pe frunte: *“Ascultă Israele, Domnul Dumnezeuul nostru este singurul Domn. Să iubești pe Domnul Dumnezeuul tău, din toată inima ta, din tot sufletul tău și din toată puterea ta. Cuvintele acestea, să le ai în inima ta și în sufletul tău ... să le legi ca semn la mână și să le ai ca pe o tăbliță pe fruntea ta”* (Deut.6:4-8). Un alt semn pe mână și pe frunte, este semnul sângelui mielului, semnul de aducere aminte a Paștelui, a ieșirii lui Israel din Egipt (Ieș.13: 9,16) și apoi semnul Învierii, a biruinței asupra morții (**crucea**). **Rolul semnului este deci acela de neîncetată aducere aminte** a celui mai important lucru din viață (comoara vieții tale) și cum se poate realiza aceasta dacă nu marcând cu el toate gândurile noastre (fruntea) și toate faptele noastre (mâna). **Rugăciunea** este și ea un astfel de semn. Ea trebuie să marcheze toată munca noastră, toate faptele noastre (*“Ore et labore”* – Roagă-te și muncește). Pentru aceasta rugăciunea trebuie să fie neîncetată, gândul la Dumnezeu trebuie să fie permanent. *“Rugați-vă neîncetat”* (1Tes.5:16-17) ne îndeamnă Sfântul Apostol Pavel. Icoanele, troițele, crucile, ziua Domnului, sărbătorile au tocmă această menire: să ne aducă aminte de Dumnezeu. *“Cuvintele acestea, ... să le sădești în fii tăi și să vorbești de ele când șezi în casa ta, când mergi pe cale, când te culci și când te scoli... să le scrii pe ușorii casei tale și pe porțile tale”* (Deut.6: 6-9). Trebuie deci, să-l vedem pe Dumnezeu în tot ce ne înconjoară și în tot ce facem, căci toate sunt create de El și toate le facem cu ajutorul lui. Ori azi se încearcă să ni se impune să vedem numele de hulă al fiarei (din codul cu bare de pe ambalaje) pe toate produsele create de om și chiar pe omul însuși.

Semnul dat omului de către fiară

Sfânta Scriptură ne spune că se va ajunge până acolo încât cine nu va avea semnul fiarei pe frunte sau pe mână, nu va mai putea cumpăra sau vinde nimic. Planul actual prevede că în locul banilor, oamenii vor fi obligați să-și implanteze pe mână sau pe frunte un cip (microcalculator) sau biocip cu următoarele roluri:

- carte de credit (portofel);
- carte de identitate (dosarul personal, un fel de “carte a vieții” biologice și sociale);
- dispozitiv de supraveghere (un microemițător-receptor care permite ca tot timpul să fii controlat și supravegheat prin satelit).

Comuniștii au încercat și ei realizarea unei “societăți fără bani” plecând de la proprietatea comună. Implantarea cipului înlocuiește banii de hârtie cu banii electronici (digitali) și nu atinge atât proprietatea privată (cel puțin aparent) cât viața privată, intimitatea omului,

personalitatea lui, libertatea de a fi el însuși. Viața lui devine o carte deschisă. Când era în cer Satana știa tot ceea ce fac oamenii, ziua și noaptea, și îi pâră la Dumnezeu (Ap.12:10). Alungat pe pământ și fiind stăpânul lumii, el vrea din nou să știe și să stăpânească tot.

Rolul semnului este deci acela de aducere aminte. Semnul 666 îi va aduce permanent aminte omului că:

- Satana știe tot *trecutul* lui (din “cartea de identitate”);
- Satana știe (vede) tot ce face în *prezent* și poate să-i dea ordine (prin dispozitivul de supraveghere);
- Îi este dator Satanei. Inițial, arma Satanei este *împrumutul cu dobândă* (înscris în cartea de credit), care i se va da oricărui om, la vârsta maturității, adică odată cu “buletinul de identitate”. Acest împrumut i se va da pentru “a putea porni în viață”. În occident, împrumuturile pe 20 de ani sunt ceva obișnuit și au început să fie deja (nu mulți, deocamdată) care nu-și pot plăti rata lunară. Urmarea: pierderea proprietății private(!) căci împrumutul nu este numai cu dobândă ci și cu ipotecă (credit ipotecar). În sistemul contabil, contul *“cheltuieli privind dobânzile”* este **666!**

Aducerea mereu aminte a faptului că e dator și creșterea permanentă a datoriei (dobânzii), îl face pe om să devină “iubitor de arginți” și să facă rost de bani prin orice mijloace, *“că iubirea de argint este rădăcina tuturor relelor”* (1Tim.6:10). Ori, am văzut mai sus, semnul dat de Dumnezeu era menit să ne aducă aminte “să iubim pe Dumnezeu” nu arginții. *“Nu putem să iubim și să slujim și lui Dumnezeu și lui mamona [avere, bani] ci pe unul îl vom iubi și pe celălalt îl vom urî”* – Mt.6:24 și Lc.16:13. Căci *“unde-ți este comoara, acolo îți va fi și inima”* (Mt.6:21). Dacă comoara este în portofel (în cipul 666, în portofel va fi și inima iubitorului de arginți.

Primirea semnului fiarei = botez satanic

Dată fiind legătura strânsă între bani și cele rele (*“iubirea de argint este rădăcina tuturor relelor”*), între bani și semnul fiarei, putem spune că primirea semnului fiarei este un botez, nu cu Duhul Sfânt ci cu duhul cametei, al satanei. La acest botez nu primim ca arună Duh Sfânt ci primim un împrumut cu dobândă, nu primim un dar ci o datorie. Și nu ne lepădăm de Satana (și de sine) ci de Hristos (*“să se lepede de sine, să-și ia crucea și să Mă urmeze”*-Mt.16:24), căci nu suntem însemnați cu semnul crucii ci cu 666. Și nu primim nume de sfânt ci un număr unic de înregistrare în “cartea morții lui Anticrist”. În sistemul de înregistrare cu codul de bare, fiecărui produs și fiecărui om, i se alocă un număr unic (nume de botez) format din 13 cifre, prin care poate fi identificat fără ambiguitate, în timp și spațiu.

Cei care prin botezul creștin primesc semnul crucii (semnul mielului), îl recunosc pe Hristos ca fiind Fiul lui Dumnezeu, iar Hristos îi va trece în cartea vieții Lui și îi va recunoaște și El pe ei și îi va primi în cetatea Noului Ierusalim (Ap.21:27; 22:4; Mat.10: 32). Cei care primesc însă semnul fiarei, vor fi chinuți, nu vor avea odihnă

nici ziua nici noaptea (Ap.14:9-11), va veni peste ei boala și durerea, dar de faptele lor nu se vor pocăi (Ap.16:11) și într-un final vor fi uciși (Ap.19:21). Iar la judecată, nefiind găsiți în cartea vieții, vor fi aruncați în iezerul de foc (Ap.20:15; Mat.10:33)

Condițiile venirii lui Anticrist

Pentru a amăgi cât mai mulți oameni să accepte în viitor semnul fiarei, slujitorii lui Satana încearcă de acum să obișnuiască oamenii cu folosirea lui (în cadrul codului cu bare) și aceasta fără obligația închinării la Anticrist, el nefiind încă venit. Semnele venirii lui sunt semnele biblice dar și **semnele vremii**, adică condițiile socio-politico-economice (ale “*mării*”) și tehnice (ale “*pământului*”). El va veni când:

◆ Finanțele internaționale (băncile suprastatale: F.M.I., B.M., bănci private) vor prinde țările în **capcana dobânzilor** (care constă în achitarea datoriilor externe prin noi împrumuturi, mai scumpe, cum a început și țara noastră să facă!) și le va distruge economia prin condiționarea împrumuturilor de luarea unor măsuri aparent bune dar care duc de obicei la distrugere și haos în economie și în sistemul bancar național. Cămătarul smulge toată averea omului (Ps. 108: 10) iar “*cel ce împrumută este slugă la cel de la care se împrumută*” (Pilde 22:7). Orice țară (mai ales dacă e datoare și fără putere economică) va face tot ce i se impune de către organizațiile internaționale din care face parte (O.N.U., U.E., N.A.T.O.), inclusiv deci, acceptarea implantării cipului 666 la toți oamenii.

◆ Când se va realiza un cip biologic la scară industrială (ieftin). Este deja în cercetare un astfel de cip. El va fi de 10 milioane de ori mai rapid decât cipul electronic și va avea o capacitate de înmagazinare a datelor de 100 de milioane de ori mai mare. Materia lui primă este aceeași cu a genelor: acidul dezoxiribonucleic (ADN)! Geneticienii ne spun că ingineria genetică este mai periculoasă decât ingineria nucleară.

Acest biocip va fi o grefă în creierul uman. Didier Moriau ne spune că în viitor “*neuronii vor fi conectați cu o biostructură capabilă să acumuleze și să elibereze informații*” (adică cu biocipul de care discutăm) pentru a realiza un supercreier uman. Și mai spune că acest lucru va fi “*indispensabil supraviețuirii într-un mediu hipertehnizat și hiperinformațional*”.

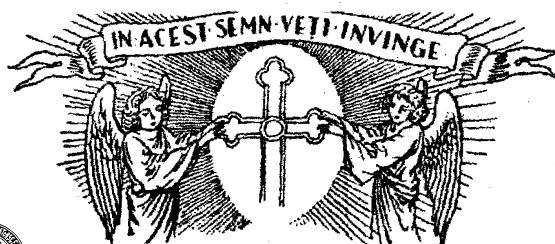
Pericolul implantării unui astfel de cip constă și în posibilitatea transmiterii unor **mesaje subliminale** acționând neîncetat (hule, opuse rugăciunii) și a unor biocurenți (către centrii nervoși) care pot schimba comportamentul social al oamenilor. Acestea ne pot face să ne **lepădăm de credință și de Hristos**, să devenim robii unui păcat sau ai unui om (Anticrist). Lepădarea de credință înseamnă, în fapt, renunțarea la rugăciune și la ținerea zilei Domnului (și a sărbătorilor) - încălcând porunca a 4-a, renunțarea deci la Liturghie, la Euharistie, la împărtășirea cu Hristos. *Îl dăm la o parte pe Hristos*

ca să putem face fărădelegi fără mustrări de conștiință și frică de Dumnezeu. Ori Anticrist va veni tocmai “*când cel care împiedică taina fărădelegii va fi dat la o parte*” (2Tes.2:6-8), când, prin neîmpărtășire, Hristos va fi dat la o parte din inima omului și Duhul Sfânt va fi dat la o parte din templul Său, care e trupul omului (1Cor.6:19). Prin botezul cu 666, Anticrist “*se va așeza în acest templu, dându-se pe sine drept Dumnezeu*” (2Tes.2:4).

Mai mult, mesajele subliminale și biocurenții cerebrali pot face din oameni niște roboți, niște executanți. Nu vor avea “*odihnă nici ziua nici noaptea*” (Ap.14:11). Vor lucra dar nu se vor mai odihni și nu se vor mai ruga. Vor lucra **6 zile lucrătoare**, dar ziua a 7-a, ziua Domnului nu va mai fi. “*Veni-vor zile când veți dori să vedeți una din zilele Fiului Omului și n-o veți vedea*” (Lc.17:22; Dan.7:25). Vor lucra înzecit (**60** de zile lucrătoare) și însutit (**600** de zile lucrătoare), iar ziua a 7-a o vor aștepta cum așteaptă azi creștinii ziua a 8-a (când numele Lui va fi pe *frunțile* lor, când însuși Hristos va fi lumină și noapte nu va mai fi! – Ap.22:4-5; Lc.17:24). În realitate, ei însă se vor depărta tot mai mult de unirea cu Dumnezeu și deci de ziua a 7-a. Căci numărul **6** este număr de om, numărul **7** unește pe om cu Dumnezeu (precum Hristos și precum rugăciunea), iar numărul **8** este număr de Dumnezeu, ori ei vor accepta să slujească unui *supraom* (**666**) și să primească pecetea lui pe *frunte*. Precum Hristos, Anticrist vrea să fie **om și Dumnezeu (7), Împăratul împăraților și Domnul domnilor (77)** - 1Tim.6:15; Ap.17:14, stăpân **pe pământ și în cer (777)** - Mt.28:18. El va reuși însă să fie doar un **om (6)** - și deci, doar **Împăratul împăraților (66)** și stăpân doar pe **pământ (666)**. Frați creștini “*mai bine sete a te încrede în Domnul, decât a te încrede în om. Mai bine este a nădăjdui în Domnul decât a nădăjdui în căpetenii*” (Ps.117: 8-9).

◆ Când corupția, terorismul, criminalitatea, desfrâul vor atinge nivele ce nu vor mai putea fi controlate decât prin implantarea acestui cip (cu semnul fiarei) în trupul uman, prin care orice om (potențial infractor) să poată fi controlat în orice moment. **Legile** de azi dau libertatea și “drepturile omului” de a se desfrâna, numai pentru ca mâine, tot ele, să poată aduce **sfârșitul libertății umane**. Implantarea cipului se va face deci obligatoriu, prin lege, firesc și justificat!. Păcatele oamenilor justifică introducerea implantului, a semnelui fiarei. Iar creștinii care se vor opune legii și ordinii...

Dumnezeu să ne ajute!

ACTUALITATEA RELIGIOASĂ

Biserica Ortodoxă -Biserica Națională

Deoarece Guvernul României, condus de Radu Vasile (trecut se pare la catolicism în septembrie 1997) nu a acceptat, în 9.09.1999, în proiectul Legii Cultelor, statutul Bisericii Ortodoxe Române ca Biserica Națională, P.F. Părinte Teoctist a adresat următoarea scrisoare deschisă domnului Radu Vasile:

Domnule prim - ministru,

Aflăm cu stupeoare că Guvernul României, analizând la 9 septembrie 1999 proiectul Legii Cultelor, a respins articolul referitor la statutul Bisericii Ortodoxe Române ca Biserica Națională.

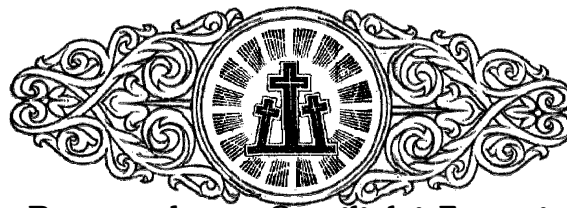
Născută odată cu poporul român, Biserica Ortodoxă Română a participat continuu la bucuria și încercările acestei națiuni de-a lungul secolelor. Nici unul din momentele de referință ale istoriei noastre naționale nu au avut loc fără participarea directă, adesea decisivă, a Bisericii Ortodoxe. Locuitorii acestei țări, în marea lor majoritate, aparțin Bisericii Ortodoxe Române, căreia românii, în mod constant, îi acordă cea mai mare încredere între instituțiile fundamentale ale României.

În pofida acestor evidențe, constatăm cu uimire că se încearcă contestarea caracterului național al Bisericii Ortodoxe Române, statut pe care aceasta l-a dobândit de-a lungul a aproape 2000 de ani de viață creștină pe acest pământ. Nedumerirea noastră este cu atât mai mare cu cât recunoașterea Bisericii Ortodoxe Române ca Biserica Națională nu implică un statut privilegiat față de celelalte confesiuni religioase prezente în această țară.

După ce în perioada dictaturii comuniste s-a încercat prin toate mijloacele excluderea Bisericii din viața națiunii române, după ce peste 2000 de clerici ortodocși au plătit cu ani grei de închisoare fidelitatea lor față de Hristos și țară, după ce lăcașurile de cult ortodoxe au fost ținta predilectă a demolatorilor fără de Dumnezeu, acum, la zece ani de la jertfele tinerilor don decembrie 1989, asistăm la o nouă tentativă de relativizare a Bisericii Ortodoxe.

De aceea, în numele clericilor și a celor peste douăzeci de milioane de creștini ortodocși din această țară, ne exprimăm protestul față de hotărârea Guvernului României referitoare la statutul Bisericii Ortodoxe Române. În același timp, cerem membrilor guvernului să-și reconstituie atitudinea în cadrul unei noi analize a proiectului Legii Cultelor, având speranța că și Parlamentul României va consfinți locul și rolul de drept pe care Biserica Ortodoxă Română îl are de fapt în viața poporului român.

Urmare acestei scrisori guvernul a transmis un comunicat în care arată că proiectul de lege a fost modificat prin introducerea sintagmei "Biserica Ortodoxă Română - Biserica Națională".

Recomandare a Consiliului Europei privind sectele religioase

La 22 iunie, Adunarea Parlamentară a Consiliului Europei a adoptat cu unanimitate de voturi textul unei Recomandări privind activitatea ilegală a sectelor religioase. Proiectul de Recomandare a fost inițiat de deputatul român Adrian Năstase (PDSR), care a prezentat Adunării de la Strasbourg Raportul Comisiei juridice și pentru drepturile omului asupra chestiunii în cauză. Două corapoarte au fost prezentate de deputații Gyula Hegyi din Ungaria și Lluís Maria de Puig din Spania. Recomandarea adoptată prevede, printre altele, ca cele 41 de state membre ale Consiliului Europei:

- să creeze centre naționale sau regionale de informare asupra grupărilor religioase, ezoterice sau spirituale;

- să rezerve în programele școlare din sistemul de învățământ general capitole speciale privind istoria marilor curente religioase;

- să utilizeze procedurile normale de drept penal sau civil contra practicilor ilegale ale grupurilor cu caracter religios, ezoteric sau spiritual;

- să încurajeze crearea, în mod special în țările Europei centrale și orientale, a unor organizații neguvernamentale ale victimelor sau ale familiilor victimelor grupărilor sectare;

În plus, Adunarea Parlamentară de la Strasbourg a recomandat Comitetului de Miniștri al Consiliului Europei să creeze un Observator european pentru grupările religioase și ezoterice, care să faciliteze schimburile internaționale între centrele naționale pentru studiul sectelor religioase. APCE a invocat și o altă Recomandare a sa (nr. 1178 din 1992) privind sectele și noile mișcări religioase, primul document european în care noțiunea de "sectă" a fost utilizată oficial cu toate conotațiile ei negative. Recomandarea adoptată de APCE se înscrie pe linia efortului de **recuperare a identității și unității creștine a Europei**, într-o lume confruntată cu fenomenul sectar la scara întregii planete, potrivit unor informații AFP și Orthopress. (*Viața Cultelor*, nr. 320 din 27 iunie 1999)

Civilizația europeană = civilizația creștină (bizantină și romană)

Când conducătorul Bis. Ortodoxe a Greciei, arhiepiscopul Cristoudoulos al Atenei, a condamnat campania militară a NATO în Iugoslavia, acuzând Occidentul de neînțelegere a lumii răsăritene ortodoxe, a spus: "*Occidentul crede că civilizația încetează acolo unde ortodoxia începe... Trebuie să dovedim și să demonstrăm că civilizația noastră este piatra de temelie a Europei. Civilizația europeană începe cu creștinismul bizantin și roman*" (E.N.I., 31 mai 1999)

Credincioși catolici cer iertare Bisericii Ortodoxe, pentru cruciați

La nouă sute de ani după ce cruciații au dăruit zidurile Ierusalimului în numele creștinismului, un alt grup de creștini a înconjurat orașul, cerând iertare pentru masacrul provocat de înaintașii lor. *“Ne-am cerut iertare față de musulmanii, creștinii și evreii din regiune. Acum însă ne adresăm ca membri ai Bisericii de Apus, către Biserica de Răsărit. Vă rugăm să primiți rugămintea noastră de iertare”* a spus Lynn Green, director internațional al Mișcării de Reconciliere, adresându-se patriarhului Diodoros.

“Îi primim cu mare bucurie pe frații noștri astăzi ... care au venit să-și exprime sentimentele pioase, îndeplinind astfel o sfântă datorie” a răspuns patriarhul Diodoros. *“Dumnezeu ne-a învățat să iertăm; înălțăm deci mâinile noastre înaintea Domnului pentru toți acei care au adus suferință creștinilor din Ierusalim, precum și tuturor locuitorilor acestui oraș sfânt, și-L rugăm să le dea iertare”*.

De-a lungul unei perioade de 3 ani și 4 luni, 2500 de persoane au participat la marșul interconfesional, care a parcurs drumul urmat de cruciați, începând din Cologne, Germania, continuând prin Turcia, Siria, Liban, Israel și încheind în Ierusalim. De-a lungul drumului, ei au transmis localnicilor același mesaj de iertare și reconciliere. *“Cruciații au ridicat semnul crucii asupra voastră. Prin aceasta, ei i-au schimbat adevăratul sens, cel al reconcilierii, iertării și iubirii altruiste”*, se spune în mesajul pe care îl purtau toți participanții. *“Regretăm din adâncul inimii atrocitățile comise, în numele lui Hristos, de către strămoșii noștri”*.

Cruciadele au fost inițiate în 1095 de către papa Urban al II-lea, printr-un apel făcut populației din centrul Franței, care chema creștinii din Apus *“să elibereze Țara Sfântă”*. Cruciații au sosit în Ierusalim în 15 iulie 1099. (din *Iisus Biruitorul* nr. 34 / 1999)

Doar o remarcă (puțin răutăcioasă, dar realistă): **mergând pe drumul cruciaților și cerând iertare în numele lor, catolicii nu au nimic de pierdut ci din contra. Dar ar putea ei face același lucru mergând în Ardeal (la biserică și mănăstiri) pe urmele generalului Bukow și a celor de teapa lui din vremea lui Horthy?!**

Femeie episcop !

Biserica Luterană a orașului german Hanovra a ales cea de-a doua femeie episcop a acestei biserici. D-na Margot Kassman, lider ecumenist și teolog, a fost aleasă pe 5 iunie ca episcop luteran. Ea va fi episcopul Bisericii Luterane din Hanovra care, cu cei 3,3 milioane de membri, este cea mai mare biserică protestantă regională din Germania.

Sedintă parlamentară americană binecuvântată de un sobor de vrăjitoare

În numărul trecut am arătat cum vrăjitoarele au invadat legal unitățile militare americane. Dar nu numai puterea armată ci și cea politică urmează același drum. Senatul statului american Oregon a hotărât să apeleze la vrăjitoare pentru tradiționala ședință de binecuvântare din deschiderea sesiunilor. Primăvara aceasta, **Soborul de preoți a fost deja înlocuit de un sobor de vrăjitoare**, din asociația Wicca. Marea preoteasă Cleda Johnson a condus ședința. (din *Super Magazin*, nr. 31 / 1999)

Vrăji în Senatul României?!

Clădirea Camerei superioare a Parlamentului României a fost invadată de lilieci. Liliacul este reprezentarea **zborului chinuit**, lipsit de înălțime, în întineric. Osândit să bată din aripi, nu cunoaște repaosul dinamic al zborului planat. Liliacul este o ființă blestemată ce personifică **ateismul**, o ființă a cărei evoluție spirituală a fost împiedicată. Potrivit **legii**

mozaice, liliacul este un animal impur; apoi a devenit simbolul idolatriei și al spaimei.

Hotărât lucru, în clădirea senatului e nevoie de sfeștiani iar senatorilor trebuie să li se citească moliftele Sfântului Vasile de fiecare dată când au de aprobat vreun proiect de lege al guvernului Vasile !

Și acum 30 de ani au fost găsiți lilieci în clădirea Consiliului de Miniștri!

Mănăstirile din Kosovo sunt distruse

Cel puțin 40 de mănăstiri din Kosovo (unele datând din sec. XIV-XV) au fost vandalizate și arse de către membri AEK (etnici albanezi musulmani), multe din ele fiind apoi aruncate în aer pentru ca distrugerea să fie completă. 20 dintre acestea au fost distruse după sosirea trupelor KFOR în Kosovo! Un patrimoniu religios inestimabil se află în pericol de a fi distrus. În același timp, majoritatea sârbilor au părăsit zona din cauza amenințărilor, crimelor și distrugerilor făcute de etnicii albanezi. *“Biserica nu poate exista fără oameni. Fără oameni, bisericile și mănăstirile noastre se vor transforma în scrum ... Am supraviețuit aici peste cinci secole sub stăpânire musulmană și am înfruntat două războaie mondiale, dar niciodată sârbii nu și-au părăsit căminele ca acum, iar aceasta se întâmplă sub așa-numita protecție a Națiunilor Unite și a trupelor NATO”* afirmă Arhiepiscopul ortodox Artemije.

Creștinii din Sudan sunt omorâți

Datorită războiului civil, Sudanul trăiește una din cele mai mari tragedii umanitare ale acestui sfârșit de mileniu. Cauza acesteia este dorința guvernului musulman de la Khartoum de a realiza islamizarea forțată a țării prin subjugarea sudului creștin. Astfel, **sunt distruse neîncetat școli, biserici și spitale, mii de oameni sunt asasinați, iar copiii sunt răpiți și transformați în sclavi**. Prin distrugerea agriculturii și blocarea ajutoarelor internaționale, foamea este o armă de război necruțătoare, ce ucide încet și dureros locuitorii acestei țări. *“În mod absolut, Sudanul reprezintă cea mai gravă criză umanitară din întreaga lume”* afirmă Roger Winter, Director Executiv în Comitetul pentru Refugiați al SUA. *“Aproape 5000 de morți și un milion de refugiați din Kosovo au captat atenția lumii întregi, în timp ce în Sudan 1,9 milioane de oameni au murit în 10 ani de război, fără ca nimănui să-i pese”* a mai spus acesta. *“Găsesc îngrozitor faptul că Președintele SUA poate vorbi de genocid în Kosovo, dar refuză să folosească același cuvânt în relațiile cu Sudanul”* afirmă Michael Horowitz, avocat pentru drepturile religioase. *“Politicienii noștri consideră că în Kosovo cei răi sunt creștinii, iar cei buni sunt musulmanii, dar în cazul Sudanului, cei din Departamentul de Stat refuză să-i numească pe musulmani asasini. De asemenea, decizia Administrației de a nu bombarda Irakul pe perioada Ramadanului, dar care a refuzat apelurile Bisericilor Ortodoxă și Catolică de a opri bombardamentele pe perioada Paștelui, demonstrează atitudinea anticreștină a guvernului american”*. (Religion Today, 2 iunie 1999)

Dialog ortodox - musulman

Reprezentanți ai Bisericii Ortodoxe Ruse și ai Guvernului Islamic din Iran au avut o întâlnire la nivel înalt. Părțile au evocat necesitatea opoziției față de ceea ce se consideră a fi inamicul comun al propriilor culturi: societatea occidentală libertină și secularizată. Aceasta tinde să-și impună prezența și autoritatea în întreaga lume. Cu toate că între creștinătatea ortodoxă și islam există mari tensiuni, în special în zona Balcanilor, Aiatolahul Mohammad Ali Taschiri și Mitropolitul Kiril al Kaliningradului s-au îmbrățișat la sfârșitul a patru zile de dialog teologic. (E.N.I., 16 iunie 1999)

26.07.1996

“Toți sfinții și-au sfințit viața prin smerenie, care naște iubirea și toate virtuțile. Omul smerit este locaș al lui Dumnezeu și al harurilor Duhului Sfânt. Fără smerenie toate virtuțile nu sunt numai nefolositoare ci și vătămătoare. Numai prin iubire și smerenie ne va mântui Dumnezeu.

O singură nădejde ne rămâne dacă vrem să ne mântuim: să ne pocăim, să ne rugăm, să ne smerim”.

Ieromonah Andrei
Mănăstirea Dervent

Apel

Încă de la început redacția revistei “*Porunca Iubirii*” a pornit la drum *fără sediu și aparatură proprie*. Condițiile economice tot mai grele din țară ne fac să credem că singuri nu vom putea să le obținem încă mult timp. De aceea apelăm la toți bunii creștini care au posibilități mai mari, să ne ajute să ne dotăm cu aparatura necesară: **imprimantă laser**, scanner, unitate de stocare externă (zip sau jaz), CD - Writer, calculator (chiar și un PC 386).

Vă multumim!

Redacția

Sponsori și donatori

fără de care acest număr nu putea să apară:

Î.P.S. Serafim Joantă - Mitropolit al Germaniei și Europei Centrale
Mariana Stan - Poienarii Rali

*Înscrie Doamne în Cartea Vieții
pe toți susținătorii acestei reviste!*